1885 TIZENKILENCZEDIK ÉVFOLYAM. 112. SZÁM. BUDAPEST, PÉNTEK, ÁPRILIS 24.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST IV., HIMZŐ-UTCZA 1. SZ.
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán v. helyben házhoz hordva:
Egy egész évre . . 20 frt | Egy negyedévre . . 5 frt
Egy fél évre . . . 10 frt | Egy hóra . . 1 frt 80 kr.
Külföldre: 3 hóra Németországba 8 frt 30 kr. Franczia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz-, Románia és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a postaszerződéshez tartoznak, negyedévre 9 frt 20 kr.
Egy szám ára helyben 6 kr., vidéken 7 kr.

EGYETÉRTÉS

KIADÓ-HIVATAL.
BUDAPEST, IV., HIMZŐ-UTCZA 1. SZ.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.
Hirdetéseket felvesz a külföldön:
Bécsben: Főgynökségünk: Stern Mavrik hirdetési irodája, I. Wollzeile Nr. 22.
Oppelik A., I. Stubenbastei Nr. 2.
Mosse Rudolf, I. Seilerstätte Nr. 2.
Haasenstein és Vogler, I. Wallfischgasse 10.
Daube G. L. és Társa, I. Wollzeile Nr. 12.
Dukes Mikes, I. Riemergasse Nr. 13.
Schalek Henrik, I. Wollzeile Nr. 14.
Herndl Alajos, I. Wollzeile Nr. 25.
Frankfurtban a/M.: Daube G. L. és Társa.
Párisban: R. Mosse, 40, r. Notre-Dame-d.-Vict. Agence Havas (place de la Bourse).

Nesze semmi.

A miniszterelnök jó későn, de mégis felelt Helfy Ignácz interpellácziójára a kormány vámpolitikáját illetőleg. Most tehát tudnunk kellene először azt, hogy Német- és Franczia ország vámemeléseivel szemben mikor s mit akar tenni a kormány, s mily mérvü valószinü sikerrel s tudnunk kellene másodszor azt is, hogy az állandónak mutatkozó mezőgazdasági válság megszüntetésére vagy legalább enyhitésére minő tervszerü és rendszeres politikát akar a kormány kezdeményezni s következetesen megvalósitani.

A miniszterelnök felelete egyik kérdésben se adott megfogható felvilágositást. Közlött ugyan tényleges adatokat, s beszélt sok bölcs és okos dolgot ugy általában, de azért egész feleletében a magyar gazdaközönségre nézve nincs egyéb vigasztalás, mint a mit a közpéldabeszéd ez öt szóval szokott jelezni: «nesze semmi, fogd meg jól.»

Azt mondja, a mit egyébiránt ugy is tudtunk, hogy a vámnovella-javaslat azért ejtetett el, illetőleg azért halasztatott az őszre, mert Ausztria törvényhozása azt most ugy sem tárgyalhatta volna le, tehát nekünk is jobb lesz egyet aludnunk rája s az őszszel esetleg jobbitott alakban fogadni el.

Hogy a vámnovella mit ért volna nekünk: e fölött eltérők lehetnek a vélemények. Bismarck herczeg nagyon közel járt az igazsághoz, midőn azt mondá, hogy ebből a magyar gazdának átkozott kevés haszna leendett s hogy az egész törvény valósággal az osztrák ipar védelmére gondoltatott ki. E felfogás még akkor is jogosult lett volna, ha azt nem Bismarck herczeg tolmácsolja. Mert hiszen a mi gazdáink kárát épenséggel nem pótolhatja az osztrák iparosok haszna. Pedig a mi gazdáinknak a német és franczia vámemelés egyenes káruk s a mi gazdáink érdekében semminemü visszatorlást nem képezhet az, ha a német és franczia ipar termékei sulyosabb vámok alá vettetnek az osztrák határokon.

Hogy az a novella a jövő őszszel esetleg mennyiben lehet jobb: ezt Tisza Kálmán miniszterelnök meg nem mondotta. Hogy lényegileg jobb lehessen: ez hihetetlen. A vámterület közössége miatt se lehet jobb, eltekintve attól, hogy a Tisza-kabinet az osztrák kormánynyal szemben mily kevéssé tudja megóvni a magyar közgazdasági érdekeket még a közös vámterület talaján is. A vámterület közössége a fő ok, a mely miatt se jobb szerződéseket nem köthetünk, se okosabb és hasznosabb visszatorlást a közép-európai államokkal szemben nem gyakorolhatunk.

Több kisebb horderejü rendszabály mellett különösen két intézkedés válhatnék gazdáink hasznára. Az egyik a földadó leszállitása, a másik a román gabona megvámolása.

A földadó leszállitásáról a kormány hallani se akar s Tisza Kálmán e kérdésről igy beszél, mint a mely a pénzügyi helyzet miatt komolyan föl se merülhet. Pedig a mathematika törvényeinek gyakorlati következéseit elvégre se lehet majd eltaktikázni. Oly földadó és oly jövedelmi pótadó-törvény, mely 11—12 forintos buzaár alapjára van fektetve, sokáig fenn nem állhat 7—8 forintos buzaár alapján. S ha Tisza Kálmán fél attól, hogy az állami pénzügy az adóleszállitással rosszabb helyzetbe jut: legyen arra készen, hogy az adótörvények változatlan fentartása a magyar társadalom pénzügyi helyzetét fogja előbb-utóbb tönkretenni, ha egyébként a nemzetközi közgazdasági viszonyok nem változnak. S ha a tönkrejutás bekövetkezik: az majd gorombán fogja éreztetni hatását az állam pénzügyi helyzetére is.

Romániával szemben a szerződések szentségére hivatkozik a miniszterelnök. Indoka tiszteletre méltó egész a megélhetés határáig. De azon tul nem. Nekünk se szabad másként bánni romániai szerződésünkkel. mint a hogy más államok bánnak mi velünk. Még maga Jézus Krisztus se tanitaná azt, hogy szeresd felebarátodat jobban, mint tenmagadat, ő is csak azt tanitá: ugy szeresd, mint önönmagad.

Hogy az önálló és gazdag nemzeti ipar mennyiben emelhetné mezőgazdaságunk helyzetét s hogy a kormánynak és törvényhozásnak mit kellene tenni nemzeti iparunknak önállóvá és gazdaggá tételére: e kérdések fölött, pedig ezeket ugyancsak hangsulyozá Helfy, egyenesen elsiklott a miniszterelnök. Ezekre nem akart s természetesen közös vámterület-imádó politikája alapján nem is tudott felelni.

A felfogás, melyet Tisza Kálmán általában tolmácsolt a közép-európai egyetemes közgazdasági politikáról, nem uj ugyan, de azért érdekes, komolyan figyelembe veendő s némileg helyeseljük is, hogy ennek hangot adott.

Mert az igaz, hogy a baj nem abban van, hogy a magyar gabona elnyomja a németet és francziát s a romániai a magyart és osztrákot, — hanem abban van, hogy az orosz és amerikai elnyomja a magyart, németet, osztrákot, francziát, romániait egyaránt. S ép azért a baj orvoslása csak akkor lenne biztos és sikeresen állandó, ha a középeurópai államok szövetkezve védekeznének az orosz és amerikai tultermelés versenye ellen.

Ily nézet hangoztatása azonban csak ugy lehet vigasztaló csak némileg is, ha ez olyan Bismarck-féle államférfiutól ered, a ki, ha valamely nézetet kimond, annak komolyságában hinni lehet, s a ki ha valamit akar: ahhoz hatalommal is rendelkezik.

Hanem ha egy magyar miniszterelnök akar Európának közgazdasági politikát tanácsolni, s azt a miniszterelnököt véletlenül Tisza Kálmánnak hivják, a ki még a magyar érdeket se tudja megvédni még az osztrák kormány ellen sem: no akkor az ily nézet hangoztatásában nem vigasztalás rejlik, hanem csak komikum.

Budapest, április 23.

Az országgyülési szabadelvü párt ma este *Vizsolyi* Gusztáv pártelnök elnöklete alatt értekezletet tartott. Tárgyaltatott és *Darányi* előadó indokolása után vita nélkül általában és részleteiben elfogadtatott a Rába és mellékfolyói szabályozásáról szóló törvényjavaslat. (O. É.)

Bécsből azt jelentik a *Kölnische Zeitungnak*, hogy *az osztrák-magyar csapatok állitólag Novibazárig készülnek előnyomulni.* Az erre vonatkozó jelentés a következő:

«Jól értesült forrásból hallom, — irja a nevezett lap levelezője, — de csak fentartással közlöm, hogy Ausztria-Magyarország és Törökország közt tárgyalások folynak az iránt, hogy az 1879-ben Husmi török meghatalmazottal a Limterületben való helyőrségekre vonatkozó egyezmény a délre fekvő Sienitza, Novibazár és Mitroviczára is kiterjesztessék. Minthogy az okkupált területen levő, az eredetinél kisebb számu csapatok erre nem elegendők, augusztusig állitólag két uj hadosztály fog és pedig Linczből és Olmüczből mozgósittatni. Ezen akczionál Montenegró barátságos támogatására is számitanak, arra az esetre, ha a lakosság ellentállna. A török csapatok most is együtt működnének az osztrák-magyar csapatokkal, mint a Limvölgy megszállásakor. A törzskar már kész a Mitróviczáig való esetleges előnyomulás előkészületeivel. Az előnyomulást illető elhatározást János főherczegnek az okkupált tartományokban való utazására vezetik vissza.» Az illető híreket a külügyminisztérium közegei határozottan megczáfolják.

Osztrák pártviszonyok.

Ausztriában a reichsrath még el sem volt oszlatva, s már is megkezdődött a választási agitáczió. A pártok, nevezetesen az ellenzék két árnyalata, kibocsátották kiáltványukat a választókhoz, s már ezekben is elegendőleg jelezve van, hogy mily elkeseredett lesz a választási tusa.

De előre látható az is, hogy nagy valószinüséggel hová fog hajlani a győzelem. Ha egy párt nagyon erősen jajveszékel az elnyomás ellen, melyet éreznie kell, az mindig a gyöngeség jele. Az, mely a nemzet többségére támaszkodik, cselekvéshez lát, s biztositja a maga számára a parlamentben is a többséget, s mással is áll elő, nem csupa panaszokkal.

A német elem erejét, mely eddig az oppozicziót képezte, nem kicsi mértékben apasztja meg az a körülmény, hogy most ketté vált. Az alkotmányhüeket odahagyták a német naczionálisták. S ezekhez tartoznak ma már nem csak a Schönerer-féle kiadásu emberek, hanem komoly gondolkodó, s a közéletben multtal biró emberek, kiknek adherencziája a választók között is egyre növekedik.

Az alkotmányhüek, vagy is inkább az egyesült baloldal felhivását, melyet a választókhoz intéztek, elkobozta tegnap a rendőrség. Oktalan és igazságtalan cselekedet. Oktalan, mert a párt népszerüségét bizonnyal semmi sem alkalmasabb növelni, mint az elnyomatás. A szenvedett erőszak mindég felkölti a szympathiát, s a mellett el sem is lesz érve a czél, mert a hirlapok el nem kobozott példányait annál mohóbban olvassa a közönség, s az ujság és kiváncsiság ingere által vezéreltetett publikum annál nagyobb tömegekben fog özönleni ama párt embereinek programmbeszédjeit meghallgatni, hol reménylik meghallani, a mit olvasniok megtagadtatott. De igaztalan is a cselekedet, mert e programmban nincs ugyan egyéb, mint siránkozó panasz, pedig az a legkevesebb, a mit az elnyomott követelhet, hogy panaszkodhassék.

A mi minket magyarokul közelebbről érdekelhet, az a párt programmjában a Magyarországra vonatkozó passzus. A közelgő kiegyezési tárgyalásokkal szemben a párt a közös vámterület fönntartását óhajtja, de ugy találja, hogy Ausztriára az eddigi megállapodások is nehéz terheket róttak, s hogy a közgazdaság jelen állásában a közös vámterület fönntartása jobban érdekében fekszik Magyarországnak, mint valaha, mert termékei több európai piaczról ki levén zárva, majdnem kizárólag az osztrák fogyasztásra vannak utalva. Semmi sem kevésbbé igaz, mint ez. Magyarország épen ellenkezőleg soha sem érezte a külön önálló vámterület szükségét oly intenzive, mint ezen válsággal szemben, a mely mellékesen megjegyezve, szünő félben van, s a magyar buza ára daczára a külföldi vámoknak, ma már elérte a 10 forintot.

És mégis ez a beszéd válogatott szavakkal annyit akar tudtunkra adni, hogy a kiegyezéseknél Ausztria nem adni, de követelni fogja az engedményeket.

A német naczionálisták ezt nyiltan is kifejezték néhány nap előtt. Szerintük a mostani állapot Ausztriára nézve tarthatatlan, s nála a personális unió is kivánatosabb.

Az indokolás ellen lehetne kifogásunk, de a következtetés egészen inyünk szerint való. Mi sem akarunk többet. Ez az a pont, melyre nézve megértheljük egymást. Mi is a personális uniót követeljük, mint a mely a mostani állapotnál nem csak sokkal kivánatosabb, de a melynek alapján mi egyedül reméljük az ország ipari regenerálását.

Mindazonáltal az osztrák oppozició magatartásából mi kitanulhatjuk azokat az igazi érzelmeket, melyekkel ez a párt iránt viseltetik. Nem régen volt még, midőn ez a párt tapogatódzott, nem-e találhatna Magyarországon törekvései támogatására. El volt akkor mondva, hogy Ausztria németjei menynyire ragaszkodnak Magyarországhoz. Különösen a magyar elemhez. Most már látjuk ennek a jóakaratnak bizonyitékait. Oly kiegyezést kötöttek velünk, mely mellett lehetetlen huzamosan megállanunk, a nélkül, hogy tönkremennénk. S mégis azt hirdetik, hogy ők azok, a kik a rövidebbet huzták.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése április hó 23-án.

I.

Változatos és érdekes ülése volt ma a képviselőháznak, melynek napirendjén több tárgy volt, s valamennyit elintézték. A napirend előtt Herman Ottó szólalt fel a szegedi színházégés alkalmából. Indítványt nem tett, csak a színházak tüzbiztosságára vonatkozólag figyelmeztette egyre-másra a házat. Következett a módositott főrendihazi törvényjavaslat részletes tárgyalása. Az 4-ik §-ig egyedül *Láng* Lajos előadó szólott, kinek ajánlataira a módositásokat elfogadták. Az 4-ik §. B) részénél a d) pont kihagyására vonatkozó módositás vitát idézett elő. Elsőnek *Chorin* Ferencz szólalt fel, s a főrendek módositását a vallásegyenlőség elvén ejtett sérelemnek mondta. Indítványt nem adott be, hanem a módositott szöveggel szemben az eredeti szöveget pártolta, vagyis kivánta, hogy a zsidók képviseletére vonatkozó d) pont a szövegben meghagyassék. Utána *Tisza Kálmán* miniszterelnök szólalt fel, s kérte a házat, hogy nyugodjék bele a d) pont kihagyásába. *Komlóssy* Ferencz antiszemita irányban tartott hosszabb beszédben fejtette ki azokat az okokat, melyeknek alapján a zsidóknak a főrendiházba való bevitele ellen tiltakozik. Husz képviselő e pontra nézve névszerinti szavazást kért, melyet az elnök el is rendelt. A névszerinti szavazástól feltünő nagy számmal tartották magukat távol a képviselők. A függetlenségi és negyvennyolczas párt számos tagja az idegenek karzatáról nézte végig a szavazást, mely igen érdekes volt. A kormánypárt tényleg a saját határozata ellen szavazott, s a pártok közül egyedül az antiszemitapárt csatlakozott hozzá. A mérsékelt ellenzék és a függetlenségi és negyvennyolczas párt jelenlevő tagjai nem-mel, vagyis a zsidók képviseletére vonatkozó d) pontnak a szakaszban való benhagyása mellett szavaztak. A kormánypártból nem-mel szavaztak a zsidó képviselők, továbbá Lázár Ernő, Rakovszky István és Szontágh Pál. A névszerinti szavazás eredménye a következő: *igen*-nel szavazott 139 képviselő, *nem*-mel 41; távol volt 272, s igy *98* szótöbbséggel elfogadták a főrendiház módositványát, mely szerint a d) pont kimarad. Az 5-ik §-nál, mely a kinevezésekről intézkedik, *Andreánszky* Gábor br. módositványt adott be az iránt, hogy csak keresztény legyen kinevezhető. Beszéde folyamán zajos jelenet játszódott le. Azt, hogy a zsidó hazafi lehessen non sensnek mondta, a miért az elnök rendre utasitotta, s azt mondta, hogy a «zsidók épen olyan hazafiak, mint a képviselő urak.» A jobboldalról azt kiáltották: «Jobbak!» Erre nagy zaj támadt az antiszemiták körében. Andreánszky tiltakozott az ellen, hogy valaki jobb hazafi lehet, mint ő. *Tisza* miniszterelnök közbekiáltott: «Jobbak!» Andreánszky br. ingerülten tiltakozott ez ellen, s midőn *az elnök* azt mondta, hogy nem hallotta a közbeszólást, Tisza miniszterelnök felkiáltott: «Mondtam!» A jobboldalon élénk helyeslés, az antiszemiták közt pedig fenyegető lárma támadt. Végre a zaj lecsöndesedett és Andreánszky br. befejezte beszédét. Utána *Mocsáry* Lajos hosszabb beszédben tett észrevételeket a szakasz szövegezésére és élénken polemizált Horvát Boldizsárral. *Tisza* Kálmán miniszterelnök és *Láng* Lajos előadó rövid felszólalásai után a ház többsége elfogadta a módositott szakaszt. A 14. §-nál, mely a kezdeményezési jogról intézkedik, *Szederkényi* Nándor szólalt fel, s kifogásokat tett a bizottság indokolása ellen. *Tisza* miniszterelnök röviden tett észrevételei után a szakaszt elfogadták. A többi módositást észrevétel nélkül fogadták el. *Lükő* Géza a törvényjavaslatnak a szentesités végett való felterjesztés előtt harmadszori felolvasását kérte elrendeltetni. Az elnök ezt a házszabályokba ütközőnek mondta s e szerint a módositott törvényjavaslatot harmadszori felolvasás nélkül terjesztik föl. Ezután Tisza miniszterelnök válaszolt a régebben hozzáintézett interpellácziók közül a Helfy Ignáczéra a németországi gabnavámok felemelése tárgyában és az Irányi Dánielére a katonai hatóságoknak a törvényhatóságokkal folytatott német levelezése tárgyában. Sem Helfy, sem Irányi nem találták a miniszterelnök illető válaszát kielégitőnek, de a többség tudomásul vette. A Babes és Trutia interpellácziójára a miniszterelnök más alkalommal fog válaszolni. Holnap a Dobojtól Sminthánig terjedő vasutról szóló törvényjavaslatot tárgyalják.

II.

Elnök: Péchy Tamás; *jegyzők:* Tibád Antal, Nagy István, Szalmáry György.

A kormány részéről jelen vannak: Tisza Kálmán miniszterelnök, Szapáry Gyula gr., Széchényi Pál gr., Kemény Gábor br., Trefort Ágoston, Bedekovich Kálmán.

Az elnök: Bemutatja Székesfehérvár szabad királyi város közönségének felterjesztését, melyben községi illetőség megállapitása iránt törvényhozási intézkedést tétetni kér. Székesfehérvár város közönségének felterjesztését, melyben a törvényhatósági joggal felruházott városok által az állam helyett teljesitett szolgálatok fejében tett kiadásainak megtéritése iránt kérelmez. Az iglói ágosta-helvét főgimnázium tanári karának kérvényét,

---

A BÁNYA.

Egyedül jogositott magyar forditás. REGÉNY. 64 (Folytatás.)

Irta GEORGES OHNET.

Forditotta

FÁI J. BÉLA.

X.

A Clairefont kastélyban mindeme vészjóslatok mellett is aránylag nyugalom uralkodott. A marquis állapota javult, s Antoinette a Pascal igéretében bizva, ismét remélni kezdett.

Oszintén megvallotta lépését Croix Mesnil bárónak, kit Carvajan fiának ez a váratlan közbelépése lelkö mélyéig zavart meg. A szerelmesek sajátos éles érzékével titkot sejtett meg, veszedelmet gyanitott. Mi más ellenállhatatlan hatalom, mint Antoinette szépsége, tette volna a tegnapi ellenséget ma már szövetségessé?

Titkos keserüség mérgezte meg azt az örömöt, melyet a fiatal báró különben érzett volna. De volt ereje ahhoz, hogy indulatát elpalástolja, s nemes szivében az az óhaj, hogy barátjai győztesek legyenek, csaknem elfojtotta a féltékenységet, melyet benne Pascal máris gerjesztett.

A Carvajan és fia közt történt szakitás után való napon haza érkezett Rouenból Saint-Maurice kisasszony is, kit sógora betegségének a hire nyugtalanitott. Arcza megnyult ugyan a gondtól, de «skárlátabb» volt, mint valaha.

Malézeau hozta el a vasutról a maga kis kocsiján. Félfelé menet elég idejök volt a beszélgetésre, s Izabella néni, mikor a rácsos kerités kőoszlopain meglátta a szégyenletes hirdetéseket, melyeket Papillon ragasztott oda, leugrott a kocsiról s tulajdon kezével tépve le azokat, s bevitte a kastély szalonjába.

Ott aztán diadalmasan hadonázva a papirossal, elkiáltotta magát:

— Jó lesz hajat sodoritani!

Erővel kellett lecsillapitani. Az utazás izgalma, az öröm, hogy ismét Clairefontban lehet, a remény, melyet Malézeau nyujtott, egészen kihozta sodrából.

Megmagyarázták aztán neki, hogy a helyzet, ha javult is, még nem egészen kielégitő, s ekkor az öröm tulzásából a kétségbeesés tulzásába csapott át. Beszélni kezdett Róbertről, kihez nem sikerült bejutnia, elképzelve magának azt a rettenetes börtönt, a melyben fogva tartják, s végre sirva fakadt.

Malézeaunak kellett biztatni, hogy nemsokára biztos hirt hall felőle Pascal által. Mihelyt a vád alá helyezési határozat ki lesz mondva, a védő érintkezésbe léphet a vádlottal. Sőt Izabella néninek is módjában lesz vele beszélni.

Elég hosszu ideig tart még ez is, de legalább van remény, hogy kedvező lesz az eredmény. Maga a Carvajan név többet használ Robertnek, mint akármelyik párisi ügyvéd ékesszólása.

A Pascal szónoki tehetsége pedig nem szorult többé bizonyitásra. Emlékezhetni még azokra a nagy sikerekre, melyeket akkor aratott, mikor még csak kezdő volt. Most pedig a tapasztalás által megérlelve, az évek folyamán megizmosodni és feltüzelve a szenvedély által, mely a Robert ügyét támogatni készült: mindenesetre félelmes — nem merték mondani: győzelmes — ellenfele lesz a közvádlónak.

— Mindig gondoltam én, hogy az Pascal derék fiu! kiáltott föl Saint-Maurice kisasszony hatalmas hangon. — Oh, ha visszaadja szegény Robertemet . . . azt kérheti tőlem, a mit akar . . . Neki adom, akármi lesz is! . . .

Croix-Mesnil báró halvány mosolylyal jegyzé meg:

— Ne mondja ezt neki sokszor, kisasszony. Ki tudja, meddig mehet becsvágya?

— Ilyen szolgálat után nem mehet tulságosan messzire! viszonzá hévvel Izabella néni. Egy Clairefontnak a becsülete és a szabadsága fölér minden egyébbel, a mink van! Ugy van-e Antoinette?

— Ugy, néni, mondá a leány hidegen.

Fölállt, hogy félbeszakitsa a társalgást, s Malezeauval a terraszra menve ki, felvilágositást kért tőle a szerencsés elintézési mód felől, a melylyel Carvajannak az üldözését meghiusitotta.

Malézeau elmondta neki, hogy talált valakit, a ki igen előnyös föltételek mellett adott kölcsönt. Az üzlet és gyári ipar most pang, s a tőkepénzesek örülnek, ha biztos elhelyezésre tehetnek szert. Az uj hitelező teljesen kifizette az adósságot s magát tábláztatta be a birtokra; évi ötös kamat fizetése mellett ezután nyugodtak lehetnek.

A mint a pörnek vége lesz, a Bányát azonnal munka alá vétetik egy mérnökkel, mint igazgatóval. S ha a marquis okosan viseli magát, pár év alatt az adósság törlesztve lesz. De ehhez az kell ám, hogy ezentul ne lángész, hanem gondos családapa legyen.

Antoinette mély megindulással hallgatta Malézeaut. Megszoritotta kezét s szeméből könnyek peregtek. Pár pillanatig szó nélkül járkáltak, végre Antoinette azt mondá:

— Nem tudom, hogyan fejezzem ki önnek hálámat . . . A mi szerencsés ért bennünket, mind önnek köszönhetjük . . . Az ön hü ragaszkodása volt az első, mely szembe mert szállni üldözőnkkel. Az szerezte meg számunkra a Pascal ur gondviseléses támogatását. Az vet véget anyagi zavarunknak is, mely rettentő helyzetünket még kinosabbá tette . . . A mig élek, mindennap imádkozni fogok önért . . .

Az öreg szemei szörnyen forogtak a pápaszem mögött, melynek az üvegei elhomályosodtak, mint esőben az ablaktábla.

— Kisasszony . . . dadogá. — Meg vagyok hatva... Kisasszony . . . nagyon is nagy köszönetet mond azért a csekélységért, a mit tettem . . . Kisasszony . . . Másé az érdem, kisasszony . . . nem az enyém . . .

Megijedt, hogy talán máris sokat mondott, nagyot nézett a leányra, s elhallgatott.

— A mi apámat illeti, folytatá Antoinette, — meg van az a szomoru bizonyosságom, hogy sem kedve, sem képessége nem lesz többé régi foglalkozásához. Ugy tetszik, mintha lelke rugóját a szörnyü rázkodások eltörték volna. Ereje visszatérőben van, beszél, figyel, emlékszik, de lelki erő, akarat nincs benne többé . . . Mosolygó, szelid gyermek... Hiszen majd meglátja . . . Margueron orvos azt mondja, hogy igen sokáig élélhet igy.

Tovább járkáltak. Antoinette, napernyője hegyével szórakozottan vont barázdákat a homokba.

Pascalról szeretett volna Malézeauval beszélni, hogy teljesebb tudomása legyen arról: mi történt a vásáruteczai kis házban, mikor ő onnan eljött. Nyugtalan, zavarodott volt életében először s nem volt nyugodt lelkiismerete felől sem. Nem ő szitott-e harczot az apa és fia közt? S nem kényszeritette-e Pascalt, ennek nemes érzelmeire számitva, hogy Cavajannal szakitson?

Lelkében egy hang szólalt meg, mely azt mondá: Mit törődöl vele? Szegény bárány te, hadd falja föl egymást az a két farkas! Egy fajból, egy vérből valók. Nem méltó megtorlás-e ellenségeiteknek ez a harcza mindazért, a mit nektek szenvednetek kellett?

De Antoinette jól tudta, hogy Pascal nem ellenség. Rabszolgája neki, föltétlenül az övé, s csakis hogy neki engedelmeskedjék, az ő tetszését megnyerje, egyedül ő érette hagyta oda apja pártját s készül ellene harczba szállni. Ő, Antoinette tehát az oka a történteknek. Minden baj, a mi Paskalt éri, minden kár, a mit szenvedhet, tőle származik. S mindezeknél fogva hallgatag kötelezettség csatolja őt ahhoz a fiatal emberhez.

S büszkeségének fájt ez a gondolat. Azt kellett éreznie, hogy nem független attól az idegentől. El kell őt szenvednie, türnie kell, hogy a kastélyba járjon, nyájasan fogadnia, sőt hálát is tanusitania iránta, a melyet megérdemel.

— Apám már mondotta, hogy látni kivánja Pascal urat, szólt Antoinette. — Mikor jön el?

— Azt nem tudnám megmondani, kisasszony. Különös természetü fiatal ember az. Vad és magányt kedvelő. . . A feleségem még nem birta rá venni, hogy velünk étkezzék, a mig a házunkban lakik. Attól fél, hogy alkalmatlan talál lenni, s jobban szeret félrevonulni. . . Nagyon kellene családnom, ha ide is eljönne mindaddig, a mig nem mulhatatlanul szükséges.

Antoinette megkönnyebbülten lélekzett. Attól félt, hogy ostromnak lesznek kitéve, s most azt látta, hogy inkább ők lesznek majd kénytelenek utánjárni a védőjöknek.

Szinte boldoggá tette ez a tartózkodás. Szabadabbnak érezte magát.

Pascal, bezárkozva abba a lakásba, melyet Malézeau a rendelkezésére bocsátott, két nap óta komor levertségben töltötte az időt. Irtózott az élettől s mindattól a sok galádságtól, a mi vele jár. Sötét embergyülölet vett rajta erőt, s még függönyeit sem huzva szét, félhomályban töltötte az egész napot, a divánon heverve és szivarozva.

Fájdalmas gondolatokon tünődött. Vajjon már születésekor nem bélyegezte-e meg a végzet, hogy örökre boldogtalan legyen? Multja szomoruságával van tele, jelene kinos megpróbáltatás, s jövőjében nincs remény.

Mit keres ő a földön? Apja kitagadta, elátkozta, s az, a kit szeret, el fogja bocsátani, mint a zsoldost, ha megvivta a csatát. Nem jobb lenne-e neki eltünni?

Mi is a végső óra kinja ehhez a folytonos gyötrelemhez képest! Az életből a halálba való átmenetel e rövid időköze után a megpihenés, a csöndes nyugalom következik, egyetlen, kéjes álom, melyben Antoinette szüzi alakja jelennék meg előtte. S akkor ajkán csak nyájas mosolyt látna, mert a gyülölség már halva volna s Antoinette ő benne immár csak a lelket ismerné. Megtudja akkor, hogy ő milyen forrón imádta, le lenne végre fegyverezve s elfogadná őt örök jegyesül . . .

A szoba csöndjében és homályában Pascal, elcsigázottan, gyötrődötten sohajtozott és zokogott. Föltámadt önmaga ellen s gyávasággal vádolta magát.

Hogyan is gondolhat arrra, hogy elmeneküljön a harcz elől, mikor az, a kit szeret, számit reá? Egyedül hagyja, apja bosszujának martalékául? Kitegye az esküdtek lelkiismerete véletlenének, holott az ő meggyőződése szerint Robert ártatlan?

Nem! Ez lehetetlen. Előbb el kell végeznie föladatát, teljesitenie kell kötelességét, s ha majd a tett szolgálattal kitörölhetetlen nyomot hagyott abban a szivben, melyet önmagával szeretett volna betölteni, akkor eltünhetik: elbujdoshatik vagy meghalhat, a mint tetszik.

Visszanyerte valamennyire erejét s elhatározta, hogy alattomban maga indit vizsgálatot ama körülményekre nézve, melyek a fiatal Clairefont grófot az igazságszolgáltatás kezébe juttatták.

Mindjárt az első lépéseknél egy másik, hasonló nyomozásba ütközött, melyet apja megbizottjai vezettek s melynek nyilvánvaló czélja az volt, bogy bünösségi bizonyitékokat találjanak ott, a hol az ártatlanság jeleit kereste.

A támadás és védelem tehát már megtették az intézkedéseket, megvonták az ostromvonalakat és hozzálátlak a hadrendezéshez.

Ez az előzetes csatározás egészen fölelevenité Pascalt, kire hágyasztó hatással volt a tétlenség. Mihelyt nehézségekkel kellett megküzdenie, ismét a régi volt. Ő, kinek a délamerikaiak ravaszságával szemben is mindig volt elég leleményessége, könnyen bánhatott el a normandiak furfangjával.

(Folytatása következik.)

FLOYD AURORA.

REGÉNY

Irta BRADDON M. E. 56 (Folytatás.)

MASODIK KÖTET.

XIV. Fejezet.

Pvodder kapitány visszatér Doncasterbe.

— Pokoli lármát csinálnak az ujságok a gyilkosság felett Steeve! mondá a korcsmáros, ugy látszik a dolognak még nincs vége. Bizonyosan tudom, hogy ujabb vizsgálat és kihallgatás lesz, vagy a miniszteriumhoz is feladják.

A bárgyu kifejezéstelen arczán ugyanazon buta közönyösség tükröződött, melyre nézve urának váratlan és borzasztó halála sem volt fontos esemény és figyelmét felkölteni nem tudta.

— Igen, fogadni mernék, nagy spektákulum lesz nemsokára ebből a dologból, folytatá a korcsmáros. A lapok napról-napra jobban ütik a vasat, hogy a

melyben a középiskolai felekezeti tanárok országos nyugdijaztatásuk ügyét törvényhozásilag megoldatni kéri. Vaály István és társai kulai, illetőleg cservenkai lakosoknak kérvényét, melyben az 1870. évi XXXIV. törvényczikk 4. §-a e) és 9. §-ának a Ferencz-csatornai társulat visszaéléseivel szemben leendő végrehajtása tárgyában kérelmeznek. Kiadatnak a képviselőház kérvényi bizottságának.

A napirend előtt felszólal

Herman Ottó: Egy nagy csapás, mely Szeged városát érte, a melyben elvesztette színházát, indítja arra, hogy felszóljaljon. Midőn a bécsi Ring-színház katasztrófája bekövetkezett, általános mozgalom támadt, mely a színházak berendezése körüli intézkedésekre fordította figyelmét. A szónok megtalálta az alkalmat arra, hogy a magyar nemzeti színház berendezését műegyetemi tanárok társaságában megnézze és megvizsgálja. És akkor kimondotta és a házban is megérintette, hogy a mostani színpadi berendezések nem egyebek, lege artis készített máglyák, melyekben az első tüzszikra oly iszonyu szerencsétlenséget támaszthat, melyért a felelősséget elvállalni nem lehet. Épen a Ring-színházi katasztrófa következtében támadt mozgalom hozta felszinre azt az eszmét, hogy a színpadok berendezését a modern technika berendezéséhez képest egészen át kell alakitani. És megalakittatott az u. n. aszfaleia-társaság, melynek Magyarországon ugyan sok gunyolója van, mely azonban valóban helyes nyomokon indul, midőn azt mondja: törekedni kell a tüzveszély abszolut kikerülésére a vaskonstrukczió behozatala által. Konstatálni kivánja azt, hogy megnézte a szegedi színpadot akkor, midőn berendezés alatt állott és látva ott azt az irtóztató fenyőfatömeget, mely minden részét kitöltötte, kimondta azt, hogy az egy lege artis megrakott máglya, mely ha egyszer kigyul, az összes vasfüggönyök nem érnek semmit. És tény, hogy a fakonstrukcziós színházaknál konstatáltatott, hogy midőn égtek, mint a Ring-színház is, 8 álló napig izzott a parázs ama gödörben, mely a színpad alatt volt.

Nem akar senkinek sem szemrehányásokat tenni, csak azt az egyet kivánja megjegyezni, hogy a mai épitkezési mód rossz olyan épületeknél, melyek arra hivatva vannak, hogy embertömegeket fogadjanak be. A külső cziczomával felemészti a költségeket és arra a berendezkedésre, melyben a közönség biztonságát keressük, a legkevesebb pénz jut.

A szónok utal azokra a színház-égésekre, melyek az utóbbi években előfordultak. Kéri, hogy ez alkalommal adjon neki erkölcsi támogatást, nem egy határozati javaslathoz, hanem legalább ahhoz, hogy a mit felhozott, nem volt haszontalanság, s hogy törvényes intézkedésre van szükség, hogy oly épületeknél, melyeknek czélja az, hogy nagy közönséget gyüjtsenek össze, a tüzbiztonság tekintetében ne az avult berendezésü technika, hanem a modern technika alkalmaztassék. (Felkiáltások jobb felől: Ott az volt!)

Szükségét látja annak, hogy az épületek berendezésére nézve törvényes intézkedés tétessék meg, mert senkinek sem lehet bizalma az oly hatósági ellenőrzéshez, minő most is Szegeden kudarczot vallott. Mert ugyanazon napon, mikor a színház kigyuladt, pár órával az előtt a tüzrendészeti bizottság megtekintette a házat, végig vizsgálta, alig pár óra multva a színház kigyuladt. A hydransok be voltak rendezve, csak az üvegtáblát kellett benyomni és bárki rávezethette volna a vizet. Igen, de ezen hydransok nyilása a színházon belül van és így abban a perczben, midőn senki sincs a színházban, senki sem foga benyomni; ha pedig előadás alatt zsufolt házban baj történik, maga a pánik lehetetlenné teszi, hogy valaki a táblát benyomja, hogy még csak a csapot is felcsavarja. A modern technika pedig azt kivánja, hogy minden ilyen, a biztonságra szolgáló eszközök és fogások az épület külsejénél legyenek alkalmazva. A szónok nem kiván a részletekbe bocsátkozni, de kötelességének tartotta figyelmeztetni a házat arra, hogy Magyarországon az üdülést és szellemi szórakozást kereső közönség örökös életveszélynek van kitéve, akkor, mikor a modern technika minden eszközt nyujt arra, hogy ezt emberi előrelátás szerint ki lehessen kerülni.

Az elnök megjegyzi, hogy máskor az ily felszólalás interpelláczió alakjában tétessék meg, mert a házszabályok arra nem nyujtanak más módot. (Helyeslés.) Egyébiránt e részben határozati javaslat nem tétetvén, határozat szüsége nem forog fenn.

Következik a napirend, a

módositott főrendiházi törvényjavaslat részletes tárgyalása.

Az 1—3. §§-ra nézve tett főrendiházi módositások **az előadó** rövid felszólalásai után elfogadtatnak.

Következik az 4-ik §.

Láng Lajos előadó jelzi a tett módositásokat, a többi közt azt, hogy B. részben a d) pont, mely a zsidó hitfelekezet képviseletére vonatkozik, kimaradt. Ajánlja e módositások elfogadását.

Az elnök jelenti, hogy husz képviselő ez utóbbi pontra nézve névszerinti szavazást kért.

Chorin Ferencz: Utal arra a sérelemre, melyet a főrendiház módositása a vallásegyenlőség elvén ejt. Tagadhatatlan, hogy az izraelita felekezet képviseletének mellőzése a törvényhozás egy faktorának szervezésénél, melyben minden más felekezet képviselve lesz, sérelmes nemcsak az illető felekezetnek, hanem megsértése a vallásegyenlőségnek, a jogállam egyik sarkalatos alapelvének is. Nem akar semmit levonni azon nyilatkozat értékéből, melyet a miniszterelnök a bizottságban tett és a képviselőházban a leghatározottabb alakban ismételt. De mindenki érteni fogja ama nagy elvi különbséget, mely egy felekezetnek a törvényben biztositott kötelező képviseltetése és a kormány belátásától függő, az illetőnek egyéni érdemein alapuló kinevezés közt létezik. Lipthay Béla br. már kiemelte, hogy a politikai bajok kiterjesztését az illető felekezetek hierarchikus szervezetétől temi függővé mily helytelen álláspont. De különben ettől egészen eltekintve, midőn egy 600,000 lelket számláló felekezet képviseltetéséről s a vallási jogegyenlőség elvének érvényesitéséről van szó, nem kellett volna ürügyeket keresni ezen elvnek mellőzésére, hanem annak teljes valósitására, hogy az ország egyetlen felekezete se érezhesse magát jogaiban sértve és háttérbe szoritva. A szónok külön inditványt nem tesz, a mennyiben ennek szüksége nem is forog fenn, kijelenti, hogy a főrendiháznak a d) pont kihagyására vonatkozó módositását nem fogadja el.

Tisza Kálmán miniszterelnök: Ez amaz egyetlen módositás, melyre nézve mindig elismerte, hogy elvi természetü. Mindamellett a maga részéről is kénytelen kérni a házat, hogy a 21-es bizottság javaslatához képest a szóban levő d) pont kihagyassék. Kérdések, melyek a jelenlegivel egyforma természetüek, rendesen nem szoktak az első kisérlettel megoldatni. A magyar főrendiháznak az 1608-ik törvény szérint csak egy felekezetbeliek voltak tagjai. 1790/91-ben, midőn a protestánsok azelőtti helyzetökhöz képest tagadhatatlanul sokkal kedvezőbb helyzetbe jöttek, még sem vétettek be a főrendiházba, hanem csak az orthodox püspökök jelenléte szabályoztatott. És ime, azóta mennyi idő telt el és csak most jött el az alkalom, hogy a protestáns felekezetek is képviseltessenek előljáróik által. Nem tartaná helyesnek, és még ama szempontból sem, hogy amaz elv, mely most a főrendiház által mellőztetett, érvényre emelkedhessék, ha emez egy pont miatt a két ház között izenetváltások, konfliktusok idéztetnek elő. (Helyeslés jobbfelől.)

Komlóssy Ferencz reflektál Chorin Ferencz és a miniszterelnök beszédeire. Szól a törvényjavaslat halottjáról, a rabbinusról, s kifejti azokat az okokat, melyeknek alapján ő a zsidóknak a főrendiházba való behozatala ellen tiltakozik. A módositást elfogadja.

Következik a névszerinti szavazás, melynek eredménye a következő:

Négyszázötvenhárom igazolt képviselő közül — elnök nem szavazván — *igennel* szavazott **139**, *nemmel* **41**, távol volt **272** képviselő. E szerint **98** szótöbbséggel *a főrendiház által javaslatba hozott kimaradása a d) pontnak elfogadtatott.* Következik a régi 6., most 5. §. tárgyalása.

Láng Lajos előadó: E szakasz helyett a bizottság más szakaszt njánlott, mely ama módositást tartalmazza, hogy az életfogytiglan kinevezettek száma meg van határozva fix összegben, t. i. 30-ban, még pedig ugy, hogy e szám idővel ötvenre emelhető, de ugy, hogy egy esztendőben ötnél több kinevezés a 30-on tul nem eszközölhető. Ez a változás van a második bekezdésben. Ajánlja e módositás elfogadását.

Andreánszky Gábor báró: Utal a miniszterelnök nyilatkozatára, melyet a kinevezésre nézve tett. Önkénynek mondja azt, hogy a miniszterelnök a törvényhozási határozat daczára gondoskodni akar a zsidóhitfelekezet képviseltetéséről. Beszél a zsidók speczális büneiről, a mikre a zsidóknak privilegiumaik vannak. Ily privilegiumok képviselését a törvényhozás meg nem engedheti és ezért egy módositványt ajánl, azt hiszi, hogy annak elfogadása a különben kétes értékü javastat elfogadását a másik házban nem késleltetné. Miután nines zárszava, előre kijelenti, hogy minden a tuloldalról jövő vallási jogegyenlőségről szóló ellenérvelést egyszerüen visszautasit, mert a miniszter szavai, hogy izraelita hazafiak a mi magában véve nonsens . . . .

Az elnök: Már régóta megütközéssel hallgatom ama kifakadásokat, melyeket a képviselő ur itt 600,000 állampolgár ellen intézett; de végre is lehetetlen szó nélkül hagynom az ily kifejezéseket. Igenis hazafiak azok, épen olyan hazafiak, mint a képviselő urak . . . (Közbeszólások jobbfelől: Jobbak! Nagy zaj a bal és szélsőbaloldal egyes padjain.)

Andreánszky Gábor báró: Kikérem magamnak, hogy bárki e házában jobb hazafinak mondassék, mint én; (Zajos helyeslés a bal és szélsőbal különböző padjain. Derültség a jobb oldalon.) lehet hires ember, nagyobb ember, de hogy jobb hazafi legyen, azt tagadom. (Derültség a jobb oldalon.)

Tisza Kálmán miniszterelnök: Jobbak!

Andreászky Gábor br.: Kikérem a miniszterelnök urtól, hogy itt a zsidókat jobb hazafiaknak mondja, mint mi vagyunk! (Zajos helyeslés a bal és szélsőbal különböző padjain. Felkiáltások jobbról: Rendre!)

Az elnök: Nem hallottam senkitől, hogy azt mondta volna.

Andreánszky Gábor br.: De azt mondta!

Tisza Kálmán miniszterelnök: Mondtam! (Élénk helyeslés a jobb oldalon. Nagy zaj a bal és szélsőbaloldalon.)

Andreánszky Gábor br.: No hát akkor én megmaradok a mellett, a mit mondtam. (Zajos derültség.) Ezzel a mondásával mindenesetre megsértette a vallásegyenlőség elvét. (Élénk derültség jobbfelől. Igaz!)

A szónok végül a következő módositványt adta be: «Az 5. §. első bekezdésének 3-ik sorában «összes országainak» szavak után tétessék «keresztény.» Ennek folytán az 5. §. első bekezdése a következőleg hangzanék: «5. §. Élethossziglan tagjai lesznek a főrendiháznak, kiket ő felsége a király a czélból, hogy ez által az érdemeket jutalmazza s a főrendiház tekintélyét még öregbitse, szent István koronája összes országainak keresztény állampolgárai közül a miniszterelnök felterjesztésére ilyeneknek kinevez.»

Mocsáry Lajos csupán az első bekezdésnek helytelen szövegezésére hivja fel a ház figyelmét. Itt ugyanis az mondatik: «Élethossziglan tagjai lesznek a főrendiháznak, kiket ő felsége a király a czélból, hogy ez által az érdemeket jutalmazza és a főrendiház tekintélyét még öregbitse stb. kinevez.»

Nagyon különösnek tartja, hogy a törvényhozás egyik faktora magát tekintélyes testületnek nevezi és nem tarja még azt sem egészen helyesnek, ha a főrendiházi tagok érdemes hazafiaknak neveztetnek, mert a főrendi tagságok betöltésénél még is az a legfőbb tekintet, hogy az illető alkalmas tagja legyen a főrendiháznak. Hanem ő ugy látja, hogy a főrendiház tagjai, a kik ez alkalommal a vezérszerepet vitték, ugy fogták fel a dolgot, hogy a főrendiházba bejutni valami borzasztó nagy szerencse, és hogyha már lesznek ama háznak oly tagjai, kik nem született főnemesek és nem dusgazdag emberek, legyenek legalább notabilitások, a mi pedig semmiesetre nem oly tiszta vizü kvalifikáczió arra, hogy valaki a főrendiháznak tagja legyen, de mégis valami. Az ilyen szerencsés halandóknak, a kik azután ily czimen bejutnak, nem volna más feladatuk, mint hogy ama ház tekintélyét megerősbitsék. Hogy lesz-e oly nagyon öreg az a tekintély, daczára annak, hogy ez be lesz czikkelyezve, azon a szónok kételkedik, mert természetes, hogy a 220 főrendi tagból semmi esetre sem fog kikerülni oly fényes intelligenczia, mint kikerült most 700, vagy 800-ból. De hogy azután azoknak, a kik oda ezen a czimen bejutnak, ne legyen más rendeltetésük, mint hogy ama háznak dekoracziját képezzék, hogy arra szolgáljanak, a mire a főrendi urak, kik most egyedül lesznek annak a háznak tagjai, huszáraikat vagy talán még a czifra huszárok szép lovait is felszokták használni, ezt, a szónok nagyon furesának találja. A főrendiház vezérférfiainak ez eljárása talán még nem is volt egészen őszinte, hogy nekik volt egy hátsó gondolatuk is akkor, midőn megengedték, hogy a 30 kinevezendő tag a főrendiházba bejusson, és ez a hátsó gondolat nem volt egyéb mint az, hogy hadd legyen köztük okos ember is. Nem ugy érti, mintha kétségbevonná, hogy a főrendiház kebelében vannak nagytehetségü emberek, nagyon is vannak, hanem talán amaz oknál fogva, hogy mégis jó lesz, ha bejönnek oda afféle a közügyekben jártas routinirt lateinerek is, kik elvégzik a munkát, s szerkesztik a módositásokat, melyeket mégis illik a képviselőház javaslatán tenni, a mire az ilyen emberek mégis alkalmasabbak, mint a főrendek.

A szónok ezután észrevételeket tesz a Horvát Boldizsár minapi beszédére, majd igy folytatja: Furcsa tapasztalást tettünk mi ama 18 év alatt, melyre annyi panaszа van Horvát képviselő urnak. Megtanultuk azóta azt, hogy az annyira feldicsért parlamentáris kormányforma nálunk nem egyéb, mint nagy hazugság. (Zaj.)

Az elnök: Az nem parlamentáris kifejezés, a mit használt a kormányforma ellen. (Élénk helyeslés jobbfelől. Ugy van:) A képviselő ur régi parlamenti tag és be fogja látni maga is, hogy ez nem helyeselhető kifejezés. (Helyeslés a jobboldalon.)

Mocsáry Lajos: Bocsánatot kérek, midőn azt mondtam, hogy a parlamentáris kormányforma hazugság, azzal senkit sem sértettem. Én csak egy nézetet nyilvánitok, a milyent már számtalanszor használtak e házban. (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.)

Az elnök: Bocsánatot kérek a t. képviselő urtól, de sem egyszer, sem másszor ilyen erős kifejezést senki sem használt, a nélkül, hogy közbe ne szóltam volna miatta. En a t. képviselő urnak ép oly mértékkel mérek, mint bárki másnak. (Helyeslés.)

Mocsáry Lajos: Mondom, azóta meggyőződtünk arról, hogy az annyira feldicsért parlamentáris rendszer nem valóság, hogy azóta keletkeztek parlamentáris kormányok, melyek, mig tulhatalmasok voltak lefelé, addig meghunyászkodtak felfelé, hogy azóta képződtek többször parlamentáris többségek, melyek feltétlenül meghajoltak az ilyen kormányok előtt és azóta láttunk demokráciát, mely paranecsszóra ma feketének mondja azt, a mit tegnap fehérnek állitott, és a mely demokratikus és szabadelvü létének daczára készséggel megszavaz ily reakcionárius javaslatokat. (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.)

A szónok tovább polemizál Horvát Boldizsárral, s igy folytatja, épen a képviselő urnak talán legkevesebb joga van panaszkodni a közszellem hanyatlása miatt és itélni elevenek és holtak felett. Mert amaz ijesztő rom, melynek ő oly ékesen rajzolta elénk szomoru képét, amaz ijjesztő hanyatlás, egyenesen ama szerencsétlen politikai rendszerre vezetendő vissza, melyről elmondhatja: quorum pars magna fuit. Azt mondották akkor, hogy a nemzet minden óhajtása teljesült, Magyarország soha sem élvezett annyi szabadságot, bolondok, kik még a függetlenségért rajongnak. És ezzel teremtették meg ama politikai atheismust, mely miatt most a t. képviselő ur panaszkodik. Mert a függetlenség olyan egy népnél, mint egy nőnél az isteni félelem és a női becsület, mely ha onnan elköltözik, elköltözött vele minden női erény és boldogság.

Az anyagi dolgok felé irányultak kizárólag a nemzet aspiráczió, de nem gondoskodtak arról, hogy az ország az anyagi téren előre mehessen, hanem kötöttek Ausztriával egy olyan szerződést, és raktak a nemzet vállaira olyan terheket, hogy alatta a nemzet összeroskad, miatta a gentry tönkre megy. Pauperlás magna meretrix. A képviselő ur beszédében van egy nyugpont és ez a mély tisztelet kifejezése az 1848-ki nagy korszak teremtője s alkotója iránt. És miután Kossuth Lajost ketté választani, a szabadelvü embert a nemzeti szabadsághőstől elválasztani nem lehet, ha e szerint a t. képviselő urnak Kossuth Lajosra vonatkozó nyilatkozata mintegy azt jelzi, hogy ő maga is gondoskodni kezdett a felett, hogy mi volt tulajdonképen annak az 1848-nak lényege; és ha ez gondolkozás módjában, ne talán jövő szerepében uj stádiumot jelez: bocsánatot kérek a t. képviselő urtól, hogy ily őszinte voltam, midőn sulyos vádjai ellenében védekezni a magam részéről kötelességemnek tartottam. A szakaszt nem fogadom el. (Helyeslés a szélső baloldalon.)

Tisza Kálmán miniszterelnök: A beadott módositvány, ha jól fogtam fel, azt czélozza, hogy a főrendiháznak a kinevezés utján is csak keresztény tagjai legyenek, nem hiszem, hogy a képviselőházban nagyon sokan lennének, a kik ily módon megakarnák rontani az 1867-iki törvénynek ama rendelkezését, a mely határozottan kimondja, hogy az ország izraelita lakosai a keresztény lakosokkal minden polgári és politikai jog gyakorlatára egyaránt jogositottaknak nyilvánittatnak. (Nyugtalanság a bal és szélsőbal némely padjain.) Igenis egyaránt jogositottaknak nyilvánittatnak! Ezt 1867-ben kimondta a magyar törvényhozás és én nem hiszem, hogy ettől hátralépni akarjunk és hogy valaki ily módon a koronának már törvényben biztositott kinevezési jogát korlátolni szeretné. És épen, mert az elébb emlitett törvény izraelita lakosokról szól, azt hiszem, az is ugy értette, hogy Magyarország lakói, tehát magyar, de izraelita hitvallásu lakosok. Ezt értettem és értem ma is azon kifejezés alatt, hogy izraelita hazafiak is fognak kineveztetni.

Andreánszky Gábor br.: «Hazafi» nem áll a törvényben!

Tisza Kálmán miniszterelnök: Igen, de én igy mondtam. (Derültség jobb felől.) A mi pedig a hazafiságot illeti, az elnök ur megtette már ugyan a maga észrevételét, és én a magam részéről is kénytelen vagyok azon nézetemnek kifejezést adni, hogy nem helyes az ország nagyszámu lakosainak, de nem helyes csak egynek is hazafiságát kétségbe vonni. (Igaz, Ugy van! jobbfelől.) Azt tartom, egymás iránti kötelességünk a hazafiságot nemcsak e helyütt egymásról, de azokról is feltenni, a kik e házon kivül e honnak polgárai. (Helyeslés jobbfelől.)

Ezek megjegyzése után kérem a módositott szakasz elfogadását. (Helyeslés jobbfelől.)

Láng Lajos előadó: ellenzi Andreánszky módositványát.

A ház többsége felállás utján elveti Andreánszky módositványát, melyre csak az antiszemiták szavaznak. (Felkiálltások jobbról: heten vannak!)

Andreánszky Gábor br.: Majd leszünk többen!

Ráoz Géza: Az apostolok is csak 12-en voltak!

Az elnök: A módositás nem fogadtatik el.

A 14-ik §-nál, mely a kezdeményezési jogról szól, **Láng Lajos** előadó ajánlja a módositvány elfogadását.

Szederkényi Nándor nem tudja, mily történeti adatok voltak azok, melyek a kormányt és az előadót meggyőzték arról, hogy a főrendiház csakugyan ragaszkodhatik kezdeményezési joghoz. Mindenesetre kivánatos a történeti igazság érdekében is, hogy ugy az előadó, mint a kormány, ha ily adatok birtokában vannak, bocsássák azokat közre. Felkéri a kormányt, hogy közölje ezeket az adatokat.

Tisza Kálmán miniszterelnök: Ha nézzük a régibb országgyülési naplókat, vagy az akkori jelentéseket látjuk, hogy a 48 előtti időben számtalan eset fordult elő, hogy a két ház között eme kérdés felett izenet váltatott.

Szederkényi Nándor: Hol? Mikor?

Tisza Kálmán miniszterelnök: Minden dátumra nem emlékezhetik, minden képviselőnek módjába van azokat a jelentéseket megtenni. Semmi egyéb nines a jelentésben, mint a történt dolgok egyszerü előadása. (Helyeslés a jobboldalon.) Még arra is volt eset, hogy a két ház között felmerült a kérdés folytán maga a nádor döntött a mellett, hogy a főendiháznak nincs kezdeményezési joga. (Egy hang a szélsőbalról: Az a nádor véleménye volt!) Ez épen azt bizonyitja, hogy a főrendiház igényelte, csakhogy nem nyerte meg; nem gyakorolhatta a kezdeményezési jogot. Most a status quo erősittetik meg. (Helyeslés jobbfelől.)

A ház a módositott szakaszt elfogadja.

A főrendiház által tett többi módositást a ház észrevétel nélkül elfogadja, s e szerint a törvényjavaslat szentesités végett felterjesztetik.

Lükő Géza a házszabályok értelmében a törvényjavaslatnak harmadszori felolvasásának elrendelését kéri. (Élénk ellenmondás a jobboldalon. Helyeslés a baloldalon.)

Az elnök ebben veszélyes precedenst lát és az inditványt a házszabályok által nemcsak igazoltnak nem, de azokkal ellentétben állónak tartja. (Élénk helyeslés a jobboldalon).

Lükő Géza utal a házszabályokra, és ismétli kérelmét.

Az elnök magyarázza a házszabályok idevonatkozó passzusát, s kifejti, hogy azokból nem következtethető a harmadszori felolvasás szüksége. Kimondja a határozatot, mely szerint a törvényjavaslatot szentesités végett felterjesztik, s a főrendiházat a határozatról még ma értesitik.

Következik a miniszterelnök válasza a hozzá intézett interpellácziókra

Tisza Kálmán miniszterelnök első sorban Helfy Ignácznak a német gabnavámelések tárgyában hozzáintézett interpellácziójára válaszol. Mindenekelőtt utal arra, hogy a vámnovelláról szóló törvényjavaslat visszavonatott s igy a válasz szüksége bekövetkezett. Hogy a törvényjavaslat nem volt tárgyalható, annak közvetlen oka az, hogy a monarchia másik állama törvényhozásának mandátuma vége felé járván nem lehetett volna arra kilátás, hogy a szükséges törvény ott is megalkottassék, és ily viszonyok közt már csak ezért is czélszerünek tartották, hogy sem a ház, sem még csak annak bizottsága is eme irányban bár csak erkölcsi obligóba is ne menjen akkor, midőn sokkal czélszerübb a közhejött időt arra felhasználni, részint, hogy esetleg némely alkalmas javaslatok tétethessenek, másrészt a javaslatok mindenesetre a szerzett tapasztalatok alapján annyira, a mennyire lehetséges és szükséges módositva javittassanak.

A mi magát az általános felfogást illeti, ama közgazdasági politika, melyet ma Közép-Európa államai követnek, sokkal kisebb mérvben használhat egyiknek vagy másiknak, mint a mennyivel árthat esetleg szomszédjának. (Ugy van!) Mert, ha van veszély, ez főleg a gabonanemüekre a tengeren tuli s az oroszországi konkurrencziában rejlik. Ez ellen védekezni érdeke volna Közép-Európa összes államainak. De ezt csak ugy lehetne sikeresen megtenni, ha annak oly módját találnák fel, hogy azért az egymás közt kifejlett kereskedelmi és közgazdasági viszonyokat meg ne zavarják. (Helyeslés.) Mert a középeurópai államok közt behozott gabna-vámok árthatnak a gabonát termelő szomszéd államnak, de nem elégségesek arra, hogy megvédjék az imént jelzett konkurrencziával szemben saját államukat, mig mégis ama állam közgazdasági viszonyaira más irányban rosszul hatnak; ha pedig a szomszédnak ártanak, ott is hasonló vámemeléseket provokálnak, melyek aztán ismét a kezdeményező állam iparának árthatnak a mellett, hogy csak is igen keveset használhatnak ama államnak, mely azokat a maga részéről behozta.

Vajjon lehetséges-e egyhamar ily közgazdasági politikát remélni, erre nyilatkozni nem tud; azt mindenki belátja, hogy nehézségei igen nagyok, részint politikaiak, de tán leginkább közgazdaságiak, a mennyiben Középeurópa államai közt vannak olyanok is, a melyek a tengeren tullal, főleg élénk kereskedést folytatnak, és az azzal való viszonynak megzavarásától óvakodnak s mindenesetre nagyon megfontolva tehetnek ez iránt lépéseket. Addig, mig ez nem sikerül, nem marad más hátra, mint saját terményeinket védeni, ámbár e védvámoktól nagy eredményeket nem vár és senkit ezekkel nem biztathat. Másfelől előáll ama szomoru kényszerüség, hogy a magunk részéről is demonstráljuk, hogy nekünk is módunkban van azoknak, kik nekünk közgazdaságilag ártanak, közgazdaságilag ártani.

Mindenki tudja, hogy a román kereskedelmi szerződés szerint a román gabona behozatala vámmentes. Bizonyára senki sincs ez országban, ki a fennálló szerződést megtartani ne akarná, de óvakodnunk kell attól, hogy ily módon már nem román eredetü gabonanemek alutakon becsempészve ellepjék országunkat azért, mert másutt nagy vámtételekkel sujtanak. Ez irányban a kereskedelmi miniszter megtette és megfogja tenni a szükségeseket. A kormány fel fogja használni az időt, a mint jelezte, részint a már másutt történt lépések eredményének megfontolásával, részint azon utak és módok kikeresésével, mint lehetne a fenyegető veszélyt, hanem is teljesen elháritani, legalább enyhiteni. Egyébiránt kötelességének fogja tartani a jövő ülésszak elején a vámügyi törvényjavaslatot vagy a jelen alakjában, vagy pedig a mennyire szükség lesz, a tapasztalatok szerinti módositásokkal beterjeszteni. (Élénk helyeslés jobbfelől.)

Helfy Ignácz: Azt, hogy a kormány elhatározta a benyujtott vámnovellát a napirendről levenni, örömmel veszi tudomásul. Ugy a vámnovella beterjesztéséből, mint annak a napirendről való levételéből két tanuságot minden esetre levonhatunk. Az elsőből, az előterjesztésből levonhatjuk azt a tanuságot, hogy azon viszonynál fogva, melyben mi most közgazdaságilag vagyunk, mi csak akképen védelmezhetjük magunkat a külföld ellen, ha másfelől módot nyujtunk arra, hogy minket még jobban sujtsanak. (Ugy van! balfelől.)

A napirendről való levétel meg arról tanuskodik, hogy ez a kedves állapot, melyet számunkra a közös vámterületi viszony teremt, oly helyzeteket is idéz elő, melyekben Magyarország legfontosabb érdekét meg nem védheti egyszerüen azért, mert a tulsó államban bizonyos törvényhozási állapot állott be, mely mellett nem lehet azzal együtt cselekedni. Azt mondják, Magyarországról beszélve, hogy: «a mezőgazdaság jelenlegi helyzete mellett az egységes vámterület fentartása most még sokkal inkább érdekében fekszik Magyarországnak, mint azelőtt bármikor, mert termékeivel kizárólag osztrák piaczra van utalva.» Ugyanezeket mondta a miniszterelnök. (Ugy van! a szélső balon.) Magyarország miniszterelnökének nem lehet feladata az, hogy jelszavakat adjon ki az osztrák védvámosoknak, hogy mivel támadják meg Magyarországot. (Ugy van a szélső baloldalon.)

A miniszterelnök reá mutatott arra, hogy mennyire nehéz ezen bajon gyökeresen segiteni egyes országnak s hogy milyen jó volna, hogy ha több csoport állana össze, szóval reá czélzott a kontinentális zárra. Ez rendes elnevezése. Beismeri a szónok, hogy annak lenne bizonyos haszna a tengeren tuli importtal szemben. Hanem ez nem függ mi tőlünk, ez nagy politikai kérdés, melyet a kormány nem dönthet el. Mi nekünk oly országokról kell gondoskodnunk, melyek a mi kezünkben vannak és a melyekkel minél előbb segithetünk mezőgazdaságunkon, mert a mig mi ily nagymérvü politikát inaugurálunk, addig gazdáink elpusztulnak. (Ugy van! a szélső balfelől.) Bármennyire gondolkozik e felett, két irányban lát segélyt, melyet az államnak nyujtani kellene a mezőgazdaságnak. Közvetve épen az által, hogy előkészíti közgazdasági politikáját akként, hogy Magyarország közgazdaságilag legal bb önállósittassék, hogy teremtsen itt valósággal közgazdasági életet, hogy a kereskedelmi és

---

gyilkosságot valamelyik házbelinek kellett elkövetni, valakinek, a ki Conyerst jobban ismerte és kinek több oka lehetett reá haragudni, mint valami idegennek. Kend Hargraves nála lakott és igy több alkalma volt többfélét láthatni és hallhatni, mit mások észre nem vettek. Nos, mit gondol erről?

Hargraves gondolkozólag vakarta fejét.

— Az ujságok okosabbak, mint én, felelé végre, nem illenék ily szegény buta embernek valamit ellenük mondani, azok jobban értik a dolgot. Én épen azt hiszem, mit ők. Azt hiszem, valaki a házból tette, kinek oka volt annak, ki most már meg van halva, ellensége lenni.

Alig észrevehető remegés vonult végig a bárgyu arczán, a midőn a meggyilkoltról említést tett. Sajátságos, mily előszeretettel beszélt a másik három e rémtettről, mint tértek ismét arra vissza minden megszakitás daczára és mint élveztek annak egyes részletein. Mindenesetre visszataszitóbb volt ez, mint azon vonakodás, melyet a bárgyu nyilvánitott ezen kellemetlen tárgyról nyilatkozni.

— És kiről teszi fel Steeve, hogy oka lehetett Conyers iránt ellenséges indulattal viseltetni? kérdé a koresmáros. Talán Mr. Mellishel zördült össze az istálók berendezése miatt?

— Közte és Mr. Mellish köst soha sem hallottam haragos szót, felelé a bárgyu.

Ez alkalommal oly különösen hangsulyozá a Mr. szót, hogy a többiek csodálkozva tekintének rá és a kapitány pipáját szájából kivéve, oly feszesen fogta meg a legközelebbi szék támlányát, mintha azt a bárgyu fejéhez akarná röpiteni.

— Tehát kinek másnak lehetett piekje ezen emberre? kérdé egyike a jelenlevőknek.

Prodder Sámuel alig vette észre, hogy ki tette azon kérdést, mert egész figyelme Hargravesen volt összpontositva, kinek sápadt arczáról és bágyadt hunyorgató szemeiről egy pillanatra sem tudta tekintetét elvenni.

— Ki volt hát, ki éjjel találkozott vele az északi kapuházban? suttogá a bárgyu. Ki volt az, ki nem tudott elég rossz szót és mérges tekintetet használni irányában? Ki volt az, a ki azon éjjel, midőn ez eset történt, levelet irt neki? most is nálam van, meg is fogom tartani. Ki más mondhatná el azt, hogy történt ez, mint a ki vele azon éjjel a sötétben találkozott? Ki volt az, a ki azt mind megtette?

Senki sem válaszolt. A férfiak tátott szájjal bámultak egymásra és a bárgyura, de egyik sem szólt egy szót sem. Prodder még feszesebben markolá a szék támlányát és széles melle ugy lihegett tourista mellénye alatt, mint a viharos tenger, de a különös formáju szobának egy árnyékos helyén ült s azért senki sem figyelt reá.

— Ki volt az, ki a vizsgálat után saját házából megszökött és elbujt? károgá tovább Steeve. Ki félt saját kastélyában maradni és lélekszakadva Londonba utazott, a nélkül, hogy valakinek egy szót is szólt volna, hova távozik? Ki volt az, a kit a gyilkosság napjának reggelén a puskák és pisztolyok közt rajta kaptam és a ki ellen tanuskodni fogok, mihelyt ideje megjön?

Megint nem kapott választ. A háborgó tenger még jobban hullámzott Prodder mellénye alatt és keze még erősebben markolá a széket, ha ez még lehetséges vala, de ő sem szólt egy szót sem. Talán még sürübben fog jönni, mig a szoba összes székét boszuja eszközeül kell használnia.

— Épen mikor bejöttem, beszélt maga egy fiatal személyről, a kivel Conyersnek ismeretsége volt, mondá a bárgyu Harrisonhoz fordulva. Egy fekete szemü személyről, mint mondá, talán felesége volt.

Harrison megijedt, s néhány pillanatig gondolkozott, mielőtt válaszolt volna.

— Nos, félig-meddig, azaz ugyszólva, felesége volt, felelé vonakodva.

— Nemde, egy kicsit más családból való volt? kérdé a bárgyu. Nemde annyi pénze volt, hogy azt sem tudta, mit csináljon vele — he?

A kutya-idomitó a kérdőre bámult.

— Ugy látszik, maga tudja, ki volt ő, mondá kételkedőleg.

— Azt hiszem, tudom, suttogá Steeve. Mr. Floyd, a londoni gazdag bankár leánya volt, a ki a mi földesurunkhoz ment nőül, midőn még első férje élt és levelet irt annak, a ki meghalt és hivta, hogy találkozzék vele azon éjjel, a mikor azon eset történt.

Prodder kapitány fehérelőte a széket, mint hiábavaló fegyvert boszujának kitöltésére. Egy ugrással a bárgyu mellett termett, torkon ragadta és felfordità az asztalt ugy, hogy a rajta lévő sörös-kancsók és poharak a szobában szanaszét gurultak. Ez hazugság! orditá a tengerész. Te alávaló kutya! te tudod, hogy ez hazugság! Adjanak valamit hamar, hadd morzsoljam szét e gazembert, mert ha ökleimet kell használni, isten bizonyagyon ütöm. Eliza testvérem gyermekét ocsárlod te gazember? Jobban tetted volna, ha befogod hucskos szádat addig, mig nagybátyjának társaságában vagy. Azt gondoltam csendesen lehetek, kiáltá Prodder, mert eszébe jutott, hogy magát és czéljait elárulá; de hogy lehettem csendes, midőn ily alávaló hazugságokat kell saját hugomról hallani? Vigyázz gazember! tevé hozzá a bárgyut megrázva, hogy annak fogai vaczogtak, mert ugy verem görbe fogaidat utálatos torkodra, hogy tudom nem fogsz többet hazugságokat károghatni meghalt testvérem egyetlen gyermekére.

— Nem hazugságok, nyögé a bárgyu lihegve; mondtam már, hogy meg van a levél és nálam is van. Engedjen el és meg fogom mutatni.

A kapitány elereszté kezeiből a piszkos nyakkendőt, melynél fogva tartá Hargravest, de kabátja gallérját el nem eresztè.

— Megmutassam önnek a levelet? kérdé a bárgyu.

— Igen.

Hargraves egy ideig kotort a zsebében, végre egy piszkos papirost huzott ki belőle.

Ez volt a rövid értesités, melyet Aurora Conyersnek irt, hogy este várni fogja az erdőben. A meggyilkolt gondatlanul félre dobá, miután elolvasta és Hargraves Steeve felszedé.

Az értékes okmányt nem akarta kezéből kiadni, hanem Prodder kapitány szemei elé tartá, hogy olvassa.

Kivánesiúsággal, ijedten és félelem közt mereszté szemeit Prodder az iratra, melynek fontosságát kellőleg méltatni alig volt képes. Biztos, de kevésbbé női kézirást elárulò szavak voltak azon, melyek, hogy huga által irattak volna, nem volt igazolva.

— Honnan tudjam azt, hogy nővérem gyermeke karczolta ezt ide?

— No persze, hogy ő irta, de bocsásson el! Nem tudtam, hogy

vámszerződések Magyarország részéről, Magyarország érdekében köttessenek meg. (Helyeslés a szélső baloldalon.)

De van egy másik közvetlen mód, a melylyel segíteni lehet, s habár a pénzügyminiszter ur el fog borzadni a gondolattól, hogy ilyesmiről beszéljünk a képviselőházban, mégis azt mondja a szónok, hogy a legelső lépés, a melyet mezőgazdaságunk érdekében tennünk kell, az, hogy alább szállítsuk a földadót. (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.) Ha e két mód egyikéhez sem akarunk folyamodni, akkor ne beszéljenek arról, hogy komolyan foglalkoznak azzal, hogy közgazdasági helyzetünkön segíteni akarnak. (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.) És miután én a miniszterelnök ur válaszából abszolute nem vettem ki azt, hogy a kormány körében történt oly megállapodás, mely minden körülmények közt némileg legalább enyhithetne a helyzeten, ezt a választ tudomásul nem veheti. (Helyeslés a szélső baloldalon.) E tárgy természete megköveteli, hogy nyilvános tárgyalásra napirendre tüzessék. S ezért kéri az interpelláczió tárgyalásának elrendelését. (Elénk helyeslés a szélső baloldalon.)

Tisza Kálmán miniszterelnök: Mindenekelőtt megjegyzi, hogy semmiféle vétséget el nem követtünk a parlament és a magyar képviselőház ellen, mert semmiféle igéretet az iránt, hogy a bizottságban és a házban nem fog a javaslat tárgyaltatni, nem tettek soha. Azt is mondhatja, hogy azok, a kik, magok bár nem tárgyalhatták, nagyon szivesen vették volna, ha itt letárgyaltatott és a magyar törvényhozás mindkét házán is keresztülment volna. Kijelenti, hogy a közös vámterületre nézve sohasem mondott egyebet, mint azt, a mit arra is mondott, hogy a monarchia mindkét államának egyformán érdekében van a vámszövetséget fentartani, és épen azért, ha a méltányosságot, és a meddig a méltányosságot a másik oldalon a mi érdekeink iránt tapasztalja, a mellett van, hogy a vámszövetség fentartassék.

Elismeri, olyat, mely rögtön segitsen, akkor, mikor nem egy localis hazai körülményről van szó, hanem egy világszerte beállott gazdászati jelenségről van szó, bizony nem javasolt, nem is fog javasolni. De ugyan miket javasolt Helfy, miután azt mondja, hogy a mit a szónok előadott a középeurópai közgazdasági helyzetről, az vagy nem is lehetséges — igaza van, — vagy csak későbbi idő szüleménye lesz? (Egy hang a szélső baloldalon: A földadó leszállításával.) Első sorban azzal, hogy ipart kell teremteni. Meglehet azt is vitatni, hogy mily módon; de hogy az ipar, a melyet most kell teremteni, fogja azt a piaczot adni, a melyen holnap terményeink vevőre találjanak, azt nem hiszi. (Zaj. Ellenmondás a szélső baloldaliról, Helyeslés a jobboldalon.)

A másik, a mit javasol, hogy szerződjünk más államokkal tisztán a speczialis magyar érdekek szempontjából. Szerződések megkötése a magyar kormányon soha sem mult. De vajjon épen ma, a mai áramlat mellett, akkor, midőn Közép-Európa amaz államai, melyeket Helfy is emlit interpellácziójában, épen ama tárgyakra vetnek vámot, melyek bennünket érdekelnek, tehát épen ellenünk védik magukat; vajjon azt hiszi-e Helfy, hogy ily körülmények közt valami nagy kilátás van arra, hogy nagy gyorsan lehessen ily szerződéseket kötni akár Németországgal akár Franczia-országgal?

Csak egy van tehát: a földadó lejebb szállitása. Ezt, ha lehetséges volna, bizonynyal nagy örömmel megtenné. De az által akarni segiteni a közgazdasági bajon, vagy a földbirtokos bajin, hogy az állam megfosztassék ama eszközöktől, melyekre szüksége van: ez volna igazán az a pejor medicina morbo. (Mozgás a jobboldalon.) Segiteni kell, segitettek is, nem a kormány, de az ország igen sokat. Ott vannak a közlekedési eszközök, ott vannak a szállitási kedvezmények és rendszabályok; ezek azok az utak, melyek által segiteni lehet. Más módja annak a segitségnek nincs. (Ugy van! a jobboldalon.)

Helfy Ignácz ismétli, hogy igenis a miniszterelnök 2—3 hónap előtt azt mondta a közös vámterületről, a mit az osztrák alkotmánypárt a maga manifesztumában felemlit. A szónok még néhány észrevételt tesz és ujból kijelenti, hogy nem veszi tudomásul a miniszter válaszát.

Tisza Kálmán miniszterelnök: Meglehet, hogy Helfy megósolta, hogy oda át mit fognak mondani, de arról, hogy mit fognak mondani, a szónoknak tudomása nem volt. Hanem azt az egyet megjegyzi, hogy nem tagadja, hogy mondta, ma is ismétli, hogy épen a mai gazdasági viszonyok közt a leghelytelenebbnek látná a külön vámterületet. Kéri válaszának tudomásul vételét.

A ház többsége a választ tudomásul veszi.

Tisza Kálmán miniszterelnök: Trutia Péter és Babes Vincze interpellácziójára ezuttal nem válaszol, mert Trutia nincs jelen, a Babes interpelláczióra pedig az igazságügyminiszterrel együttesen óhajt válaszolni. Válaszolni óhajt azonban az Irányi interpellácziójára az iránt, hogy a Magyarországon létező cs. kir. állomás és hadtestparancsnokságok a polgári hatóságokkal folytatott levelezésben a német nyelvet használják.

A mint Irányi maga is beismerte volt indokolásában, positiv egyes törvény nincs, és hogy csakis az 1840. VI. t. cz. az, a mely a magyar ezredekről mondja ki kötelezőleg a magyar levelezést. A mi a hadtest parancsnokságokat illeti, azokra nézve positiv törvényre hivatkozni nem lehet. Már magának az administrácziónak czélszerüsége is megkivánja, hogy a magyar állam magyar államisága a levelezésekben is kifejezést nyerjen. Erre igyekezett hatni eddig, és fog hatni ezentul is, de positiv törvényre alapitott követeléssel fellépni nem tud.

A mi a «császári és királyi» elnevezést illeti, erre nézve annyira nincs igaza Irányinak, hogy az alantas hatóságok egyatalában mellőznék az emlitett elnevezést. Hiszi, hogy a mint folytonosan haladtunk eddig ezen irányban, ugy mennél inkább konszolidálódnak viszonyaink, és mennyivel inkább áthat az a meggyőződés a nemzetbe magába, hogy a hadsereg nem osztrák, hanem közös hadsereg (Mozgás a szélső balon.) annál inkább fogjuk itt is elérni azt, hogy a formalitásokban a kellékek megtartassanak. Erre hatni a maga részéről kötelességének tartja. (Helyeslés.) Kéri e válasz tudomásul vételét.

Irányi Dániel: Nem elég, hogy kénytelenek vagyunk nélkülözni ama jogot, miszerint hazánknak önálló hadserege legyen, még azt is kénytelenek legyünk türni, hogy az állam nyelvét itt saját hazánkban ne respektálják azok, a kik magyar pénzen is tartatnak. (Ugy van! Ugy van! a szélső baloldalon.) Azt mondja a miniszterelnök, elismeri, hogy ez helytelen, és igyekezett is, a mennyire tőle telt, a bajon segiteni. De hát ez nem egyéb, mint a magyar kormány tehetetlenségének bevallása. (Ugy van! Ugy van! a bal és szélső baloldalon) mert a mihez nekünk irott törvény szerinti jogunk van, azt csak megvárhatjuk, hogy a magyar kormány azt keresztül vinni is képes legyen. (Ugy van! a szélső baloldalon.) Hiszen mindig azt mondják, hogy a magyar király alkotmányos király és a szentesitett törvényeket hiven megtartja és mások által is megtartatni kivánja, lehetetlen tehát, hogy a király a törvény megtartását ne óhajtaná.

A mi a «cesász. és kir.» jelző elfogadását a katonaság részéről illeti: a miniszterelnök sem biztatott azzal, hogy el fog követni mindent, hogy ez, és pedig minél előbb megtörténjék, hanem az idő munkájára utasitott, mely szerinte valamint eddig közeledést idézett elő, ugy jövőre is előmozditandja azt, hogy a katonaság is elfogadja a cesász. és királyi czimzést. Mi nálunk a hadsereg tulajdonképen egy «ne nyulj hozzám», hogy ez ugyszólván felette áll a törvényeknek. De hogy ezt a magyar kormány is elismerje, hogy még azt se merje megigérni a parlamentnek, miszerint azt, mit maga is helyesnek, törvényesnek talál, ki is fogja a maga utján eszközöni: ezt még a mostani kabinettől is valóban meglepőnek kell tartania. (Helyeslés a szélső baloldalon.) E szerint a miniszterelnök válaszával nem lehet megelégedve, és ennélfogva kéri a válasznak tárgyalásra való kitüzését. (Helyeslés a szélső baloldalon.)

A ház többsége a miniszterelnök válaszát tudomásul veszi.

Az elnök: A holnap d. e. 10 órakor tartandó ülés napirendjére kitüzi a Dobojtól-Dolna-Tuzlán át Siminhanig terjedő vasut kiépitéséről szóló törvényjavaslatot. Holnapután pedig, a mennyiben ezen vasuti törvényjavaslat tárgyalása véget ér, a Rába és mellékfolyóinak szabályozásáról szóló törvényjavaslat tüzetik ki.

Az ülés végződik 2 óra 5 perczkor.

A főrendiház ma tartott rövid ülésében Nagy István a képviselőház jegyzője jelentette, hogy a képviselőház hozzájárult a főrendiháznak a főrendiházi törvényjavaslatra vonatkozó módositásaihoz. A főrendek éljenzéssel fogadták Sennyey br. elnöknek ezután tett amaz enunczácziját, hogy a törvényjavaslat szentesités végett fel fog terjesztetni.

A képviselőház véderőbizottsága ma délután 5 órakor *Wasmer* Adolf b. elnöklete alatt ülést tartott, melyen tárgyalta a *Ludovika Akadémia épületének kiépitésére megkivántató költségek fedezéséről* szóló törvényjavaslatot. A kormány részéről jelen voltak: *Fejérváry* Géza b. honvédelmi miniszter és *Gromon* Dezső államtitkár. A bizottság a jelzett törvényjavaslat tárgyalását megkezdvén, *Fejérváry* b. honvédelmi miniszter behatóan indokolta a Ludovika Akadémia tervbe vett kiépitésének szükségességét, mire a törvényjavaslat *Ernuszt* Kelemen és *Tischler* Vincze előadó rövid megjegyzéseik után ugy általánosságban, mint részleteiben változatlanul elfogadtatott. Végül Tischler Vincze előadó a jelentés elkészitésével megbizatván, elhatároztatott annak további tárgyalás végett a pénzügyi bizottsághoz való áttétele. Ezzel az ülés véget ért. (Ö. É.)

VIDÉK.

A tiszántuli ref. egyházkerület gyülése.

Debreczen, ápr. 23. (Az *Egyetértés* tudós. távirata.) *Révész* Bálint püspök és *Vályi* János főgondnok elnöklete alatt ma kezdődött meg a tiszántuli ref. egyházkerület közgyülése. A gyülés iránt nagy az érdeklődés, s az egyházi tagokon kivül világiak is szép számmal jelentek meg. Ez utóbbiak közt vannak Thaly Kálmán, gr. Degenfeld József, Izsák Dezső, Várady Gábor, György Endre és Nadányi Miklós orsz. képviselők, Tabajdi Károly Arad- és Krassó-Szörénymegyék főispánja, dr. Tisza István stb. A tanácskozás megkezdése előtt *Révész* imát mondott, s azután megnyitóbeszédében áldozott Nagy Péter és Lónyay Menyhért emlékének. Beszéde után, melyet éljenzéssel fogadtak, az uj esperes és tanácsbirák, köztük a miniszterelnök fia, letették esküjöket. Felolvastatott ezután a lelkészképesitő vizsgálatokról szóló jelentés, melyből kitünik, hogy harminczkét vizsgázó közül csak három utasittatott pótvizsgálatra. *Csiky* Lajos hittanár kérdésére kimondatott, hogy a tiszántuli egyházkerület által az egyetemes presbiteri szövetséggel való érintkezésre kiküldött bizottság tovább is fenmarad, habár a konvent is alkotott ilyet. Ezután fontos tárgy következett, melynél hosszas elvi jelentőségü vita fejlődött ki. A konvent ugyanis a vallás és közokt. miniszterhez feliratot intézett a középiskolának adandó államsegélyek együttes kiutalványozása iránt. A feliratra azonban válasz még nem érkezett. *Kiss* Albert inditványozta, hogy a közgyülés e feliratot, mely hivatkozik — ugymond az 1848. 20. t. cz. 3 pontjára, ne egyszerüen, hanem *köszönettel* vegye tudomásul, s hozzájárulását pedig jegyzőkönyvileg fejezze ki. *Degenfeld* József gróf csupán egyszerü tudomásvételt ajánl. *Tabajdi* főispán ujabb okot adott vitára azzal a nyilatkozattal, hogy ő nem akarja a konvent eljárását birálgatni, különben *Degenfeld* inditványához csatlakozik. *Thaly* veszedelmesnek tartja Tabajdinak a konvent tekintélyét tulzottan emelő gondolkozását. *György* Endre szerint a konvent a miniszteriumhoz küldött feliratával egészen respektálta a középiskolai orsz. törvényt. *Ritoók* nemzetiségi szempontból szól a kérdéshez. *Révész* Bálint közvetitő inditványt tesz, hogy a kerület a konventi határozat fölötti nyilatkozatát az eredménytől tegye függővé. *Kiss* Albert a maga inditványát visszavonván, a kérdés szavazásra kerül s Révész inditványa elfogadtatott 32 szóval. *Degenfeld* József gr. inditványt tesz, hogy az esperesi karnak a segédlelkészek kibocsátása és elhelyezése ügyében tett javaslata, mely véleményezésre az egyházmegyéknek is kiadatott volt, elfogadtassék. Ezek véleményezésében legfontosabb pont, hogy minden ötezer lelket számláló gyülekezetben a lelkész arányalagos hozzájárulása mellett egyházköltségen segédlelkész állomások szerveztessenek. Többek hozzászólása után *Ritoók* inditványa elfogadtatott, hogy a javaslat értelmében a népes egyházközségek utasitassanak segéd lelkészi állások szervezésére. Érdekes mozzanat volt, midőn szőnyegre került a konventnek a *protestánsoknak a főrendiházban való képviseltetése iránti véleménye*. *Kiss* Albert inditványozza, hogy ez a debreczeni és felső-szabolcsi egyházmegyének hasonló tárgyu javaslatával együttesen tárgyaltassék és pedig, mert ez utóbbi csak holnap kerülhetne sorra. A többség azonban mindkét javaslat tárgyalását későbbre halasztotta. Holnapra várják *Tisza* Kálmánt, kinek felszólalása iránt nagy az érdeklődés.

A felső-szabolcsi egyházmegyének javaslatai a következők:

Az első határozati javaslat, mely *Lukács* Ödön esperes inditványára hozatott, igy szól: «*A reformált egyház csak az esetben fogadja el a felsőházban a képviseltetést*, ka a konvent nyilatkozata és óhajtása elfogadtatik, t. i. *ha mind az öt püspök és mind az öt főgondnok bevitetik*, különben be ne menjen az egyház a felsőházba; ezt is ama megjegyzéssel, hogy a konvent eljárása sem felel meg a régi egyházi gyakorlatnak, azaz nem kérdeztetett meg az egyetemes egyház.»

A másik *Görömbey* Péter elfogadott következő határozati javaslata: «A felsőház reformja s a magyarországi ev. ref. egyháznak a felsőházban tervbevett képviseltetése tárgyában a kir. kormány által előterjesztett törvényjavaslattal szemben az ev. ref. egyetemes konvent a nélkül nyilvánitván véleményt, hogy erre nézve akár alulról, az egyház részéről megbizva, akár felülről, a királyi kormány által felhiva lett volna, a mint ezt a fenforgó törvényjavaslatnál jelentéktelenebb s az egyház önrendelkezési jogát kevésbé érintő 1868. évi 35. t.-cz. és az 1883. évi 30. t.-cz. alkotásainál a kormány megtette; s ily körülmények közt mégis a főtiszt. konvent a kir. kormány által előterjesztett felsőházi reformjavaslat tárgyában végérvényesen intézkedett, mely eljárás — netaláni ismétlés esetén — az egyetemes ev. ref. egyháza nézve veszélyessé válhatik s az önkormányzatot semmisithetné meg; ennélfogva a fenforgó okok és körülményeknél fogva, a főtiszt. konvent eljárását aggályosnak találván, mondja ki egyházmegyei közgyülésünk, hogy: tekintve azt, hogy az «egyházi törvények» ama régi egyházi gyakorlatot, mely szerint az egyetemes egyházat érdeklő ügyekben az egyházak, illetve egyházmegyék és egyházkerületek mindig megkérdeztettek, soha és sehol el nem törölték, meg nem semmisitették; tekintetbe véve továbbá azt is, hogy a konventnek az egyházi törvényekben a kormány és egyetemes egyház közt felmerülhető kérdésekben kezdeményezési s végintézkedési jog adva nincs s nem is lehet, mert a konvent csak megbizott testület, s csak is az egyházi életben napirenden levő vagy hozzá felebbezett ügyekben megbizás, felhivás következtében nyilatkozhatik; tekintetbe véve végül azt is, hogy ha a konvent a kormány részéről felvethető vagy felvetendő kérdésekben, az egyház meghallgatása nélkül, teljhatalmu intézkedési joggal ruháztatnék fel, vagy ily nagyfontosságu kérdésben, mint a felsőházi reform, eljárása hallgatással mellőztetnék, s a régi gyakorlat, mely szerint ily fontos kérdésekben az egyházak, egyházmegyék, egyházkerületek mindig megkérdeztettek, nem fogana tositattnék: ez igen messze kiható s beláthatlan következményeket vonna maga után; sőt végeredményében az egész egyház önkormányzati jogát is elnyeléssel fenyegetné s megsemmisitené: az egyházmegye irjon fel az egyházkerületre és ez uton a konventhez, hogy jövőre a kormány által felvetett és az egyetemes egyházat érdeklő ügyekben a végérvényes intézkedéstől tartózkodjék, hanem a régi egyházi gyakorlat szerint, ily ügyekben kérdezze ki az egyházak, egyházmegyék, egyházkerületek véleményét; egyszersmind zsinati tárgyul jegyeztessék elő az, miszerint a módositandó egyházi törvénybe iktattassék be, hogy *az egyetemes ev. ref. konvent a királyi kormány részéről felvett vagy felvetendő kérdésekben, az egyetemes ev. ref. egyház meghallgatása nélkül nem intézkedhetik.* E határozat, szives hozzájárulás és támogatás végett, a magyarországi testvér-egyházmegyékkel közöltetni s foganatositás czéljából a főtiszt. egyházkerületre felterjesztetni rendeltetik.

KÜLFÖLD.

— ápr. 23.

Anglia és Oroszország közt folyvást feszültebbé lesz a helyzet. Azt ugyan megczáfolják, hogy az angol kabinet Komarov dezavouálását követelte volna, de Oroszország még arra sem hajlandó, hogy Komarov eddigi ismeretes sürgönyei után még további vizsgálatot is indítson. A Reuter-ügynökség legujabb jelentése szerint tegnap este az a hir keringett Londonban, hogy az orosz kormány kijelentette volna, hogy nem tartja szükségesnek további vizsgálat megindítását a pendzschi ütközettel összefüggésben levő körülményeket illetőleg és a tárgyalást ez eset fölött befejezettnek tekinti. Ez a hir hivatalos oldalról még nem nyert ugyan megerősitést, de a miniszteriális *Daily News* azt az aggályát nyilvánitja, hogy az Angolország és Oroszország közt folyamatban levő *tárgyalások egyáltalában nem helyeznek barátságos megegyezést kilátásba.* Ugy látszik, hogy a pétervári kormány nem hajlandó téves álláspontját elhagyni, mig Angolország engedékenysége már csaknem teljesen ki van meritve. Péterváron pedig ugy beszélnek már a háborúról, mint egészen természetes és »*kikerülhetlen*« dologról, a melynek csak az vehetné elejét, ha Anglia rábirhatná arra, hogy nem avatkozik bele a közázsiai ügyekbe. (!) A körülményeket Oroszországra nézve oly kedvezőeknek tartják, a milyen soha sem lesz többé várható. Eddig is — s most már őszintén bevallják — csak időt akartak nyerni, hogy bevárhassák, a mig a Volga és mellékfolyói jégmentesek lesznek s a csapat-, élelem- és löszer-szállitás ezen az uton történhetik a Kaspi-tó felé. *Katkov* ur is annyiban igen világosnak találja a helyzetet, a mennyiben Oroszország a hadijognál fogva az afghánoktól megtisztitott vitás területet nemcsak megszállhatja, de meg is *kell* szállnia. A helyzetet azonban komplikálta az, hogy az angolok megszállották Port-Hamiltont, a mi által a jó viszony helyreállitása haladékot szenvedett. Föltétlenül szükséges, hogy az angolok Port-Hamiltont elhagyják, végzi Katkov, s az elszigetelt Anglia igen kényes helyzetben van.

Salisbury marquisnak, az angol felsőházi ellenzék vezérének legutóbbi beszédéből, melyről táviratainknak hirt adtak, különösen kiemelendők azok a részek, melyek egyenesen az *orosz kormány ellen* intézvék. Különös figyelmet érdemelnek pedig azért, mert olyan államférfinak a szájából hangzanak, a ki legközelebb Anglia kormányelnöke lehet. Most már — mondá a többi közt Salisbury marquis — senkinek sincs kétsége az iránt, hogy Oroszország olyanná akarja tenni Anglia indiai helyzetét, hogy emez kénytelen legyen *Konstantinápolyt* Oroszországnak átengedni. «*Egyáltalában nem hihetünk és bizhatunk meg az orosz kormány kijelentéseiben és igéreteiben, mert az orosz kormány gyakran, sőt miudig megszegte a szavát.*» Felsorolta ezután Salisbury marquis a *Kaspi-tóra, Khivára, Mervre* vonatkozólag tett orosz igéreteket, s ezzel végzé: «Az én felfogásom szerint Oroszországgal szemben igy kell eljárni: Semmi igéretet sem kivánni, a melyet Oroszország ugy sem fog megtartani, hanem azt mondani neki: Ez s ez a pont olyan, a hova mennetek nem szabad, s ha mégis odamentek, se vért, se vagyont nem fogunk kimélni, a mig ismét vissza nem vonultok.»

UJDONSÁGOK.

— április 23.

— ***Személyi hirek.*** *A király* e hó 30-án, csütörtökön este 8 órakor utazik el Bécsből Budapestre, a kiállitás megnyitására. Visszatértekor Laxenburgba megy. — *Rudolf* trónörökös és *Stefánia* trónörökösasszony ugyanazon a napon a délutáni 4 órai vonattal indulnak Budapestre. — *Mária Antoinette* toscanai nagyherczegnő tegnapelőtt Arcoból Gmundenbe utazott. — *Djelel pasa* családjával és nagy kisérettel tegnap délután Alexandriából Bécsbe érkezett. — *Vilmos* császár, berlini lapok szerint, e nyáron is fölkeresi az *emsi* és *gasteini* fürdőket. Később a badeni hadgyakorlatoknál jelen lesz. — Báró *Orczy Béla* ő felsége a király személye körüli miniszter tegnap Budapestről Bécsbe utazott. — *Szögyény-Marich* László kir. főtárnokmester ma reggel a fővárosból visszautazott Székesfehérvárra. — *Albrecht* főherczeg tegnap Mosonyba, *Lajos Viktor* főherczeg pedig Fiumébe utazott Bécsből. — *Don Carlos* rokonai látogatására Gráczba érkezett. — *Liszt Ferencz* e hó 19-kén megérkezett Weimarba, hol tudvalevőleg a nyarat fogja tölteni. — *Thaly Kálmán* és *Kiss Albert* országgyülési képviselők ma reggel Debreczenbe érkeztek. Thaly tiz napot tölt választói körében. — *Hegyes Károly* szoboszlói országgyülési képviselő pár nap óta aggasztóan beteg.

— **A király ünnepélyes fogadtatása.** Fővárosi körökben, de kivált a fővárosi képviselők közt élénk mozgalom indult meg az iránt, hogy a király ő felségét Budapestre érkezésekor május 1-én reggel 7 órakor óváczióban részesitsék. A fővárosi képviselők a polgármesternek vezetése mellett testületileg szándékoznak az indóházban megjelenni a király fogadására. A fővárosi kiállitási bizottság alkalmasint legközelebbi szombati ülésében fogja tárgyalni az erre vonatkozó különféle javaslatokat.

— **Egy hazafias pap jubileuma.** *Verebélyről* irják, hogy az ottani kath. plebánus, *Pristyák* e hó 19-én ülte meg áldozárságának 25 éves jubileumát. A derék pap e tót vidéken a lefolyt évtizedek alatt igen sokat tett a magyarosodás és hazafias szellem terjesztésére s megyeszerte a legnagyobb tiszteletnek örvend. A jubileumon ugy az iskolai gyermekek, mint a község lakossága, a kerületi papság, előljáróság s megyei tisztviselők részt vettek s a jubilans papot april 19-én este fáklyászenével is megtisztelte a közönség.

— ***Gyilkosság szerelemféltésből.*** Gödöllőről táviratozza levelezőnk: Városunkat nagy izgatottságba ejtette egy részletoiben borzasztó gyilkosság, melyet ma reggel követtek el. Az elöljárósághoz délben érkezett a jelentés, hogy a korona uradalomhoz tartozó ugynevezett Uj-majorban egy megesonkitott holttest fekszik. E jelentés folytán *Szondy* Lajos főjegyző, dr. *Tegze* Lajos uradalmi orvos és két csendőr kiséretében nyomban megjelent a helyszinén s ott találták *Sőregi* Anna 15 éves szép paraszt leányt meggyilkolva. Rövid nyomozás után a gyilkost *Polyák* János 21 éves suhanczot a csendőrök elfogták és vasra verve, biztos őrizet alá helyezték. A gyilkosság kaszával hajtatott végre, és pedig ugy, hogy a tettes egy csapást irányozott a leány nyakára; ha valamely véletlen körülmény közbe nem jön, e csapás a szerencsétlen leány fejét a törzstől okvetetlen elválasztja; igy azonban csak a fejbőr hátsó részét hasitotta le tenyérnyi terjedelemben. E csapás még nem lévén halálos, sőt az orvos véleménye szerint még életveszélyes sem; a gyilkos ujabb csapást mért a szerencsétlen áldozatra és jobb lábának felső részét egész a csontig felhasitotta, a főéret is elvágva. E vágás oly erős volt, hogy a kasza hegye mintegy 20 czm. hosszuságban egészen elgörbült, a nyele pedig közepén kétfelé tört. A meggyilkolt leány családja igazán sorsüldözte szerencsétlen; édes apját ezelőtt 6 évvel agyonverték baltával, özvegy anyoszurták s végre édesanyja testvérét verekedés közben ugy megütötték, hogy belehalt. Hogy a gyilkosság oka mi lehet, azt eddig határozottan nem lehet tudni, valószinü azonban, hogy szerelemféltés. A gyilkos maga olyan családból származik, a melyben csak elvétve van egy becsületes ember. Nagyapját ezelőtt 24 évvel rablógyilkosságért felakasztották, egyik nagybátyja pár év előtt börtönben halt meg, egy unokaöcsését, ki mint fuvaros ment le Boszniába, gazságáért ugyanott agyonütötték, s a többi rokonai is nagy részben fogva és büntetve volt, rovott életü gonosztevők, kiktől mindenki távol tartja magát. A gyilkost át fogják szolgáltatni a pestvidéki törvényszéknek.

— **Nagy szerencsétlenség** történt tegnap délután 2 órakor a Dunán. A *Neptun* nevü személyszállító hajó a dunaszekcsői állomás előtt felforditott egy csónakot a benne levő tizennégy személylyel együtt, kik közül *öten a hullámok közt leltek sirjukat.* A megdöbbentő baleset felől hivatalos értesités még nem érkezett, s igy teljes határozottsággal nem lehet tudni, vajjon a hajó személyzetét terheli-e a felelősség a szerencsétlenség előidézésében. Annyi azonban az eddigi adatokból kétségtelen, hogy a Neptun kapitánya egy kis elővigyázattal megakadályozhatta volna az összeütközést. Olyan széles folyón, mint a Duna és fényes nappal egy gőzös mindig elkerülheti azt a csónakot, mely nem térhet ki előle, melyet nem hatalmas géppel, hanem gyenge emberi erővel kormányoznak. Az eset részletei következők: A Dunagőzhajózási-társaság *Neptun* nevü nagy személyszállitó hajója, mely rendesen Mohács és a főváros közt közlekedik, tegnap déli 1 órakor indult utnak Mohácsról. Ugy 2 óra tájban *Duna-Szekcsőre* ért, de mielőtt kikötheteti volna, egy széles, nagy ladik jött vele szembe. A ladikban körülbelül 4 parasztember és 10 parasztasszony ült, kik a Szekcsőről szemközti szigetről, hol munkájukat épen bevégezték, akartak a faluba átkelni. Látták ugyan, hogy a nagy hajó közeledik, de előtte iparkodtak átjutni. Mikor a Neptun kapitánya szándékukat észrevette, hirtelen megállitatta a gépet, ugy hogy a hajó mozdulatlanul maradt helyben. Ezt látva a ladikban ülők, felhagytak az evezéssel s az árra bizták, hogy járművüket a hajón tul vigye. A sebesen sodró ár azonban a ladikot megkapta s oly erővel vágta a Neptun orrához, hogy menten ferfordult s a benne ülők rémületes jajkiáltások közt a vizbe estek. A Neptun parancsnoklói: Benel és Garay hajókapitányok, a hajó személyzete s az utasok, kik közt volt Perczel Tolnamegye volt főispánja, továbbá a parton ladikázó parasztok és halászok borzadva látták a fölfordulást s mentőcsolnakokkal rögtön a vizbeesettek segitségére siettek. A szerencsétlenek kézzel-lábbal hadonásztak, hogy a viz felszinén maradjanak és közben velőtrázó jajveszéklést vittek véghez. A mentésre elsőnek *kilencezet kimentették* közülök, de *két férfi s vagy három asszony a vizbe fult.* A mentés befejezte után a Neptun kikötött a szekcsői állomáson. Alig vetett azonban horgonyt, midőn a borzasztó jelenetet végignéző parasztság s a faluból időközben előseregelt lakosok elkeseredetten be akartak törni a hajóra s botokkal és kapákkal fenyegetődzve hangosan követelték, hogy a hajó kapitánya kövesse őket a község házához. S mikor a kapitány követelésüknek eleget tenni nem akart, fenyegető állásba helyezkedtek s kijelentették, hogy a hajót nem eresztik el. A kapitány látva, hogy másként nem boldogul, a kötéleket, melyeket a parasztok megfogtak, a hajótól elbocsátotta s a hajót utnak indította. A hajó ezután nyugodtan folytatta utját Bajára, hol a hajós kapitány azonnal értesitette az esetről a hajós főkapitányt, ki megjelent a hajón s az esetről jegyzőkönyvet véve fel, kihallgatta a hajó összes személyzetét s a szerencsétlenségnél jelen volt utasokat. Hogy milyen fülek a felfordult ladikban s hányan fulnak a Dunába, azt eddig biztosan nem lehetett megállapitani, mert a kimentettek rémültségükben maguk sem tudták megmondani, hányan ültek a ladikban. A vizsgálat különben erélyesen folyik.

— **Amerikai párbaj.** A bécsi praterben agyonlőtte magát e hónap 20-án egy Frank Gyula nevü szászországi kereskedelmi utazó, ki hátrahagyott leveleiben azt irja, hogy amerikai párbaj áldozata lett. Efelett nem nevezi meg.

— **Összedőlt cséngóházak.** Az aradmegyei Gyorok község alatti rétre telepitett csángók házai, mint az Alföldnek irják, egymás után dőlnek össze; nagyobb részét csak a támaszték tartja. Az összes 80—90 ház között nincsen négy, a mely ép volna. A késő őszszel épült és a vizállásos réten a téli nedvességnek kitett viskók most, hogy a melegebb idő beáll, csak természetes, hogy felmondják a szolgálatot és a szegény csángók, a kik alighogy kiheverték a közönség nagylelkűsége segélyével a téli nyomort, most ujra ki vannak téve a hajléktalanságnak, hacsak a kinestár nem gondoskodik róluk.

— **A Kölnische Zeitung levelezőjének álma.** A kölni világlap egész komolyan közli *budapesti* levelezőjének következő sorait: Az angol-orosz háboruhoz, melyet, hála az érdekelt kormányok mérsékelt voltának, előreláthatólag el fognak kerülni, nagy reményeket füzött a lengyel forradalmi párt, a mint az most lassankint kiderül. Az utolsó időben szaporodnak a jelek, melyek azt mutatják, hogy a londoni és párisi lengyel bizottságok ügynökei a háboru esetére forradalmi mozgalmat készitettek elő Lengyelországban és a Balkán-félszigeten. Lengyel részről sohasem tagadták, hogy a három császári hatalom, de különösen Oroszország és Ausztria-Magyarország közt minden viszály szerencsére volna a lengyel ügynek. S ezért Európa minden nagy országában ama hirlapok, melyek lengyel befolyás alatt állanak, Ausztria-Magyarországot és Oroszországot egymás ellen izgatják. E törekvés támogatásra talál a radikális magyar lapoknál, melyek ismét föladatuknak tekintik, hogy Ausztria-Magyarországot a Balkán-félszigeten akcziókra birják, mert ez a politika legalkalmasabb volna arra, hogy összeütközésbe hozza az osztrák-magyar és orosz érdekeket. Tervben volt az osztrák-magyar fenhatóság alatt álló, republikánus módra szervezett Balkán-konföderáczió is s a fölkelés csak bevezetése lett volna az «akczió»-nak. Hogy ez a terv a lengyel és magyar republikánus körökön kivül nem talál tetszésre, sőt még figyelemre sem, azt fölösleges mondani.

Rövid hirek. *A kecskeméthelyi* járásbirósági fogház egyik magános czellájában e napokban egy Vég Anna nevü, zsidi illetőségü, 50 éves asszony, ki gyujtogatás gyanuja miatt került vizsgálati fogságba, felakasztotta magát. — ***Hévizen*** a fürdőévszak május 1-én kezdődik. A jelentkező vendégek száma nagy, kik közt több külföldi is van. — ***Keszthelyen*** a gazdasági intézeti hallgatók és dragonyosok közt feszült viszony áll fenn. A dragonyosok minduntalan inzultálják a fiatal gazdászokat. Ugyanott egy «Osztozunk» czimü havonként egyszer megjelenő litografált élczlap indult meg. — ***Az unitáriusok*** budapesti egyházközsége április 26-án délelőtt 11 órakor a Deák-téri evangelikus templom mellett levő nagy imateremben isteni tiszteletet tart. — ***Bécsből*** nyomtalanul eltünt Schwarz Henrik budapesti születésü 25 éves pénzváltó, a Schwarz és Wohl czég tagja; azt hiszik, hogy rossz fát tett a tüzre s megszökött. — ***A bécsi egyetem*** szerb ifjuságának *Zora* nevü egyesülete Angyelics patriarkha határozott tialma daczára megülte a Methodünnepet sok ruthén, bolgár, tót és lengyel tanuló részvételével. — ***Krakkóban*** elfogták báró Leising Arthur orosz nyugalmazott kormányzósági titkárt; revolvert és sok váltót találtak nála. — ***Hajdu-Szoboszlón*** egy gyöngyáruló spanyolt, ki helypénzt nem fizetetett, bekisérték. A spanyol ott hagyván áruit, Budapestre jött s konzuljánál panaszt tett. A D—u szerint a konzul jelentést tett a belügyminiszternek, ki vizsgálatot rendelt el. — ***Vajda-Becse*** fogarasmegyei községben a napokban több lakház s gazdasági épület a lángok martaléka lett. Egyik házban egy kis gyermek is bennégett. — ***Hajdu-Böszörményben*** e hó 10-án Török István gazdaembert reggel 3 órakor, midőn egy koreskából hazafelé ment, rablók megtámadták, leütötték és pénzét elvitték. A támadás a városháza mellett történt. — ***A ranki*** fürdőt a K. Z. szerint nem adták bérbe, hanem csak jövőre irják ki a pályázatot. — ***Gonobitzban,*** Stájerországban, gyönge földrengést éreztek tegnap reggel hat órakor. — ***Bécsben*** szerencsétlenség történt a Renz-féle czirkusz tegnapi előadásán; Loyal ugró müvész az eléje tett szalmazsák helyett a földre zuhant és csonttörést szenvedett; eszméletlen állapotban vitték az irgalmasok kórházába. — ***Unter-Tarnowitzban,*** Nikolsburg mellett tüz ütött ki tegnap délután s elhamvasztott számnál több házat. — ***Brünnből*** távirják, hogy a laai postamester sikkasztásainak föltedezése miatt agyonlőtte magát.

= **Az utczák takaritása.** *Török* főkapitány utasitotta a kerületi kapitányságokat, gondoskodjanak róla, hogy a házmesterek csak kapuzárás, tehát tiz óra után söpörjék a gyalogutakat. S mivel ilyenkor még sok ember jár az utczákon, kiknek terhére volna a fölkavart por, a főkapitány meg fogja kérni a fővárosi hatóságot, hogy szüntesse meg azt a rendeletét, mely a gyalogutak öntözését tiltja.

= **Kifogott holttestek.** Az óbudai kőparton, a vizvezetéki épület közelében, tegnap délután egy ismeretlen férfi holttestét fogták ki a Dunából. A holttest 28—30 évet mutat, középtermetü, szőke haju, bajuszu és körszakálu. Mellényzsebében egy kettősfedelü arany remontoir-órát találtak fonott s rovátkolt aranylánczczal, továbbá az ingben öt darab aranygombot, egy patkóalaku arany melltüt, ujján három aranygyürüt, melyek közül egynek fehér kövébe góth betükkel K. G. monogramm van bevésve. Egy kis czédula is volt

nyiben vivmányaira egyáltalában szükség lehet — már benn volt a színházakban, és sem alkalmazása, sem hiánya nem képez tűzkérdést. A tűz ellen való biztossághoz a «modern technika»-nak (mily bűvös hangzásu ez a szó!) semmi köze. Hanem igenis megerősödött és ujabb alapot nyert ama katasztrófa következtében az a már előbb is hangoztatott kívánalom, hogy a színpadi berendezés (ugy a mint van, vagy lesz) lehetőleg oly *anyagokból* állittassék elő, a melyek minél nagyobb biztosságot nyujtanak tüz keletkezése és elharapódzása ellen. Ezt a biztosságot pedig első sorban abban vélték föltalálni, hogy a színpadnak eddig fából készült alkatrészei ezentul vasból készittessenek. A második javitási eszme a pléh-szuffita és az impregnált vagy kölennel átszött vászon-diszlet volt. Tüzőrség szaporitása, vizcsapok czélszerü elhelyezése, mata fuegos, szigoru rendőri felügyelet stb. mind oly dolgok, melyek a fentebb emlitettekkel együtt lehetnek igen helyesek és czélszerüek, sőt azok is, de nem a «modern technika» vivmányai. És ezeket, nevezetesen a vasberendezést nem az «Asphaleia» találta ki, mint Herman képviselő ur hinni látszik, a ki rossz néven veszi, hogy a nevezett társaságnak, «a mint ő tudja: üzleti szempontból» sok gunyolója van Magyarországon. Van bizony, ha nem is «üzleti szempontból», — de nem azért, mert az Asphaleia vas-konstrukcióval dolgozik. Hogy egy szinpad vas-konstrukcióval legyen ellátva, ahhoz nem kell Asphaleia — példa rá a párisi nagy Opera, melynek szinpadát előbb épitették vasból, semmint az Aspháleiának nevezett csoda-féniksz a Ringszinház lángjaiból kiröppent. Dicsekedhetik ugyan az Asphaleia azzal, hogy az ő szinpada biztosságot nyujt a tüz ellen, mert vasból van — de ez neki sem találmánya, sem kizárólagos sajátsága. Az Asphaleia a vas-szinpad eszméjéhez csak egy — drótzsineggel járult, azt gondolván, hogy a tüz abból szokott támadni vagy elharapózni, hogy a függönytartó kötelek kenderből vannak sodorva. Ez a nagy vivmány pedig a mi operánkban odalyukadt ki, hogy a drótköteleket kieserélték vagy legközelebb kieserélik kenderkötelekre. Ez volt az Asphaleia egyetlen tüzbiztossági ujitása. Mellesleg megjegyezve: többi s ezutlal ide nem tartozó ujitásait is körülbelül ugyanaz a sors fogja elérni nemsokára. Térjünk át Herman képviselő ur fejtegetésének másik pontjára, mely igy hangzik: «Még szerencse, hogy a szegedi színház délután gyuladt ki, mert ha este gyulad ki, akkor, midőn egy elsőrendü müvésznő ott teli házat szokott csinálni, nemcsak az épület, hanem Szeged polgárainak százai esnek áldozatul, mert a *vasfüggöny nem felelt meg hivatásának.*» Hogy értsük ezt? Miféle «hivatásának» nem felelt meg a szegedi vasfüggöny? Mi egyáltalában a vasfüggöny «hivatása»? A vasfüggönynek igen fontos szerepe van, ámbár még nem bizonyitotta be, hogy el is tudja azt játszani s kivánatos, hogy sohase is legyen alkalma bebizonyitani. Hivatása pedig először is az, hogy a *színházban élő közönséget* — megnyugtassa. A közönség tudja azt, hogy ha a szinpadon tüz támad s azt a hullámos pléhfalat kellő időben leereszték: a tüz legalább 10—15 vagy 20 perczig nem csaphat ki a nézőtérre, van idő a csendes, rendes kitakarodásra s az embereknek nem kell egymást *agyontaposniok*. S ha leereszték és a függöny jól van készitve, nem rozsdás a gépezete, fenn nem akad, akkor «megfelelt hivatásának.» De hogy egy pléhfüggöny 30 vagy akár 60 perez alatt izzó vörösre ne tüzesedjék s már a hőség által is lángba ne boritsa végre a nézőteret, s maga is le ne zuhanjon: ezt soha senki sem várhatta. Mivel az összes napilapoknak a színházégésről szóló távirataiban épen az a körülmény volt kövér betükkel kitüntetve, hogy a vasfüggöny lezuhant, sokan azt a magyarázatot adhatják a fentebb idézett mondatnak, hogy tehát a vasfüggöny *ebben* a részben nem felelt meg hivatásának. Mi azt hiszszük, hogy az igen tisztelt képviselő ur nem erre értette hibáztatását, a mennyiben ez csakugyan nem hibáztatható, mert a vasfüggönynek nem az a hivatása, hogy a színház egyik felét az elpusztulástól megmentse, vagyis hogy az anyagi kár nagyságát csökkentse: hanem — ismételjük: csupán az, hogy bizonyos számu perczig meggátolja a tüz s talán a füst kihatolását a nézőtérre. S teljesitette volna-e szükség esetén *ezt* a hivatását a szegedi vasfüggöny? Nem. Mert a távirati tudósitások konstatálják, hogy a tüz *előbb csapott ki a függöny alatt*, semmint a függöny lezuhant. Ennek az oka pedig az volt, hogy a függöny nem ért le egészen, nem zárta el a nézőteret a szinpadtól, hanem közte és az alzat közel három-négy ujnyi hézag volt, a mi előadás alatt történő bajnál bizony végzetessé válhatott volna. Mindezzel csak azt akartuk kifejteni, hogy a szegedi színházégés nem bizonyitotta be sem a vasfüggöny czélszerütlen voltát általában, sem az Asphaleia viznyomásos gépezetének czélszerü voltát különösen.

— **A népszinházi bizottság** által hirdetett «nyitány zene» pályázaton versenyzett «Hic Rhodus, hic salta» jeligéjü «Megnyitó-zene» szerzője *Vágvölgyi* Béla az «Apollo» szerkesztője, zenetanár Nagyszombathan. A müvet a bizottság első sorban érdemesitette dicséretre.

— **Hegyi Aranka** holnap, pénteken lép föl szabadsága után először a népszinházban mint bohóság tündére az *Ördög pirulái*-ban.

— **Blahánné Nagy-Kanizsán.** Mint levelezőnk táviratilag tudatja, Blahánné ma érkezett meg vendégszereplésre Nagy-Kanizsára. A kitünő müvésznő fogadtatására roppant néptömeg gyült össze. A pályaudvaron a magyar irodalom- és müvészetpártoló egyesület tagjaival együtt körülbelül 100 fehér öltözetü leányka fogadta Blahánét. A városba való vonulás impozáns volt; a kocsik beláthatatlan sora kisérte a diszes fogatot, mely a müvésznőt vitte. A magyar irodalom és müvészetpártoló egyesület további óvácziókra készül. Az első előadásra már nem lehet jegyet kapni.

— **Egy pozsonyi arisztokrata müvészi köruton.** Báró *Duka* Tivadar, a pozsonyi arisztokratikus társaskörök egyik ismert alakja, kitünő zongoramüvész, e nyáron Pozsonyból Európa nagyobb városaiba müvészi körutra indul. Duka báró különösen a magyar zenét kultiválja s a külföldön kizárólag ezt fogja bemutatni.

— **Richter János** a bécsi opera karnagya a hozzá intézett felszólitásra hajlandónak nyilatkozott a new-yorki német opera igazgatását elvállalni.

— **A nemzeti zenede** hangversenyt rendez e hó 26-án este 7 órakor a vigadó kis termében. Közreműködők az intézet felsőbb és kimüvelődési osztályának növendékei. A programmba föl van véve Fuchs szerenádeja, Saint-Säens egyik zongoraversenye (kemény d), Wieniawszky Legende-ja, Mozart «Figaro lakodalmából» egy kettős, Berlioztól «air variée», Rubinstein egyik zongoraversenye, «Ave Maria» Liszttől stb. A magánárezeket játszókon kivül közreműködni fognak az ének- és zenekari osztályok növendékei is.

— **Magyar előadások a német szinházban.** *Feleki* Miklós tegnap kapta meg a rendőrség engedélyét arra, hogy a gyapju-utczai szinházban magyar előadásokat rendezzen a kiállitás ideje alatt. Az előadásokat tehát május elsején kezdik meg Szigligeti és Balázs Sándor közösen irt népszinmüve, a *Strike* lesz az első magyar darab, mely a gyapju-utczai német szinházban előadásra kerül. A magyar előadások május elsejétől szeptember 15-ig, illetőleg október 1-jéig tartanak. A szükséges uj diszletek és uj magyar öltözetek már nagyobbrészt elkészültek, a személyzetet pedig tetemesen megszaporitotta Feleki, mert ha az idő kedvez, május elsején a már teljesen átalakitott krisztinavárosi szinkört is megnyitják s ez időtől kezdve mindkét szinházban minden este lesz előadás, még pedig a szinkörben inkább látványosságok s a gyapju-utczai szinházban népszinmüvek fognak szinre kerülni Blahánné asszonynyal. A Strikeban Blahánné és *Feleki* Miklós is föllépnek, ugy, hogy Szigligeti e darabja a nemzeti szinház népszinmüi előadásai óta nem ért olyan előadást, mint a minő a gyapju-utczai lesz.

— **A müncheni udvari szinház** a maga nemében különleges előadásoknak lesz tanuja. E hó 23-ától kezdve május 17-ig a szinházból a király számára rendezett külön előadások miatt a közönség ki lesz zárva. Ez idő alatt az egész világból a legjelesebb énekesek és énekesnők fognak közreműködni s igy a királynak az éjjel tartott előadások alkalmával rendkivüli müélvezete lészen. A diszletek és jelmezek költségei százezrekre rugnak s 40,000 márkát tesznek ki a müvészek tiszteletdijai. Ilyen erős szinházi böjtje egyik nagyvárosnak sincsen, de azért a bajor országgyülés minden évben megszavaz 600,000 márka szubvencziót a szinháznak többnyire az indirekt adókból s azonfölül még a különleges kiadásokra szánt rendelkezési alapot, a mely a negyed milliót rendesen meghaladja. Két-három hétig azután gyönyörködhetnek a jó bajorok a nemzeti szinházukban, de csak — kivülről.

SPORT.

— **A budapesti-kerékpár-egyesület** választmányi gyülésén következőkép ejtette meg a választásokat. Titkár: ifj. Reitter Ferencz, jegyző Sturm László, főpénztáros Günther Károly, alpénztáros ifj. Péchy László, ellenőr Forché Román, szertárnok Kusz József, kapitány Rossi Nándor, alkapitány Günther Károly, kürtös Philippovics Emil. Vasárnap e hó 26-án a Sósfürdő megnyitása alkalmából a Kerékpár-egyesület kirándulását oda rendezi. Találkozás 1/23-kor Budán a Széchényi-szállodai kávéház előtt. Indulás 3 órakor. A tervbe vett «magyar velociped-szövetség» megalakulása az egyesület közgyülésén kimondatott és az előmunkálatok vezetésére Kosztovits László, Vermes Lajos, Szkimina Béla és Rossi Nándor küldettek ki.

Bécs, ápr. 23. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A tavaszi meetingnek ötödik napja ma folyt le. A látogatottság, daczára a pompás tavaszi időnek, nem volt oly nagy, mint a mult vasárnapi versenyen. Az udvar részéről Vilmos főherczeg és a braganzai herczeg voltak jelen. I. *Claiming Stakes.* 1000 forint. Távolság 1600 méter. Hároméves és idősebb lovak számára. A startnál öt ló jelent meg. Mayer Arthur lovag hároméves pej méne Druid első; Fesztetics Tasziló gróf ötéves pej méne Occident második; Mr. Aromac hároméves pej méne Lictor harmadik. Könnyen nyert négy hosszszal, Occident elég jó második. II. *Kinesem handicap.* 200 frt. Távolság 2500 méter. A handicapot 15 ló fogadta el. Mayer Arthur lovag négyéves sárga méne Millerjung első; Huuvady Emil gróf négyéves sárga kanczája Jewess második; Henckel Hugó gróf hároméves pej méne Immielow harmadik. Millerjung könnyen győzött négy hosszszal, Immielow gyenge harmadik. A mult évben Fair-Wind győzött ebben a versenyben általános meglepetést keltve. III. *Gamecock verseny.* 1000 frt. Távolság 1600 méter. A programm 12 lovat tüntetett fel. Favorit Kakuk volt. Podmaniczky Géza báró hároméves pej méne Kakuk első; Söllinger Rudolf kapitány hároméves pej méne Matador második; Fesztetics Tasziló gróf hároméves pej méne Vaurien harmadik. Kakuk biztosan győzött fél hoszszal, Vaurien négy hoszszal hátrább harmadik. IV. *Reiterclub eladóverseny.* Handicap 800 frt. Távolság 2000 méter. A győztes 1500 frton kelt el. E versenyre összesen 3 lovat neveztek. Schossberger Ferdinánd négyéves sárga heréltje Farab ellenfél nélkül egyszer körüljárta a pályát, elnyerve az 1500 forintos dijat. V. *Eladó gátverseny.* 1000 forint a győztesnek, 200 forint a másodiknak. Távolság 2400 méter. A győztes 5000 frton eladó. Öt lovat neveztek e versenyre és négy meg is jelent a startnál. Jékey Albert kapitány négyéves pej kanczája Babette első; Kinsky Zdenko gróf sárga méne Grocollo második; Flesch Albert kapitány pejkanczája Hoffentlich harmadik. Babette canterben játszva győzött, Hoffentlich egészen hátul harmadik. VI. *Duna akadályverseny.* Handicap 1000. forint az elsőnek, 200 frt a másodiknak. Távolság 4800 méter. Jékey Albert kapitány pej méne Carthago első; Mr. C. Wood pej kanczája Pedritta második; Harkányi János lovag ötéves pej kanczája Bleibtreu harmadik. Bibelot elbukott.

Newmarket, ápr. 22. *Handicap* 20,000 márka. Tizenkilencz ló futott; Heyward ezredes négyéves Ordovix-ja 41 kgrnyi sulylyal első; Blanton ötéves The-Prince-ja 56 1/4 kgrammal második; a montrosei herczegnő Macheath-ja 56 3/4 kgrnyi teherrel harmadik.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **A fővárosi tanács** azt javasolja a legközelebbi közgyülésnek, hogy az uj szervezési szabály értelmében a közjótékonysági és közélelmezési ügyosztályok működésüket már megkezdvén, rendelje el a nevezett két ügyosztály állandó szakbizottságainak megalakitását.

— **Engedély német szinházra.** A gyapju-utczai német szinház koncessziója f. évi deczember végével jár le. Günther Károly helybeli polgár folyamodott a fővároshoz, adjanak neki engedélyt 1886. január 1-től 1890. deczember 31-ig a német szinházban német nyelvű előadásokat tartani, illetőleg hosszabbitsák meg a mostani engedélyt öt évvel. A tanács már mai ülésén foglalkozott a kérvénynyel és javaslatba hozza a közgyülésnek, hogy a gyapju-utczai szinháznak német előadásokra szóló engedélyét 1886. január 1-től számitott öt évi tartamra hosszabbitsák meg azzal a föltétellel, hogy a szinház a szegény-alap részére évenkint két előadást tartozik rendezni s e két előadást 400 forinttal megválthatja. A tanácsnak ez a javaslata, a mint halljuk, már a legközelebbi közgyülés napirendjére fogna kitüzetni; hogy a törvényhatóság előbb essék át a szavazáson, mint a koncessziói régi ellenesei feleszmélhetnének. A kiállitás előtt «nemzetközi» hangulatra számitva, a tanács bizik előterjesztése elfogadásában, bár több tanácstag csupán azért nem ellenzé nyiltan a kérvény kedvező elintézését, mert reménytelennek látták a különvéleménynyel való föllépés sikerét. Ma már másképp alakultak a viszonyok, mint öt évvel ezelőtt, midőn a német szinház csak kivülről jövő erős akczió mellett volt keresztülvihető. Ma a tanács nem hiszi, hogy német szinház engedélye meghosszabbitásának bármily okból való elvonása, megtagadása a főváros bizottságában, keresztül volna vihető. Hallatszik ugyan, hogy némelyek a magyar iskola egyesület által óhajtanának e szinház ellen most társadalmi akcziót inditani, de ezek törekvését aligha koronázza szerdáig siker. Egy tanácstag kijelenté a mai ülés után, hogy 5—10.000 frt évi dij lehetne követelhető a német szinháztól az engedélyért a szegényalap javára, de ily inditvány is megbuknék a közgyülésen, s a tanács a körülmények figyelembe vételével csak 400 frt évi dijban állapodott meg.

— **A budapesti közuti vaspálya-társaság** által a zugligeti vonalon épitett második vágány hivatalos próbamenetét szombaton e hó 25-én fogják megtartani, a rendes forgalom megnyitása pedig vasárnap f. hó 26-án történik.

— **A budapesti** fogaskerekü vasut városmajori és Széchényi-hegyi távirda-állomásai e környékre megnyittattak.

— **A községi szeretetházak** melynek alapszabályait, szervezetét még a mult évben jóváhagyták, ez idő szerint már működnie kellene. De az a körülmény, hogy a szeretetház-alap tulajdonát képező épületben eddig fiók-kórházat kellett tartani a kórházi helyiségek elégtelen volta miatt, az életbeléptetést akadályozta. — Most az üllőuti uj kórház már elfoglalható lévén, a tanács a közgyüléshez előterjesztést tesz az intézet megnyitása, illetőleg a megnyitáshoz szükséges intézkedések megtétele iránt. E czélból rendeli el a közgyülés a fiókkórház betegeinek az üllőuti kórházba szállitását s irja ki már most a pályázatot az igazgatói állomásra, hogy az uj tanév elejére a tanitó és felügyelő személyzet már az ő ajánlata mellett legyen kinevezhető.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **A magyarországi Kárpátegyesület** e hó 18-án Lőcsén tartott rendkivüli közgyülésében elhatározta, hogy a muzeum épületét Poprádon még ez évben felállija, minthogy e czélra már elegendő anyagi eszköz áll rendelkezésre, s azoknak tul nem hágása a vállalkozóval kötendő szerződés utján fog biztositatni, az épités az egyesületet mivel sem fogja terhelni. A nyomban következett választmányi ülésben, utépitésekre közel 2500 frtol, a liptói osztály segélyezésére 500 frtol, a Szitnya-osztály segélyezésére 200 frtot szavaztak meg. Az egyesület tátrafüredi képviselőjének, Maurer Adolfot választották meg. — A tagsági oklevelek elkészültek s egy forinton megszerezhetők. Vasuti kedvezményeket csupán a magyar királyi állam-vasutaknál sikerült kieszközölni az egyesületi tagok számára.

— **Az országos nőképző-egyesület** évi rendes közgyülését május 4-én (vasárnap) délelőtt 11 órakor tartja.

— **A természettudományi társulat** tegnap soron kivül szakülést tartott, s ez alkalommal *Than* Károly egyetemi tanár folytatta érdekes előadását az általa föltalált khemiai készülékekről.

— **A budapesti (budai) torna-egylet** e hó 25-én d. u. 6 órakor, saját torna-csarnokában tartja évi rendes közgyülését.

— **A nyomdász társaskör** április 26-án vasárnap, d. u. 3 órakor a stáczió-utczai Wohlfahrt-féle vendéglőhelyiségben havi fölolvasó ülést tart.

— **Szépirodalmi matineé.** A tud. és müegyetem olvasókőre ez idei utolsó szépirodalmi matineéját 26-án, vasárnap délelőtt tartja a központi egyetem diszterében. Felolvasásokon kivül szavalat is lesz.

— **A magyar mérnök- és épitész-egylet** ez évi rendes közgyülését a választmány junius hó 7-dikére tüzte ki.

— **A körmöczbányai magyar egyesületnek** — mint levelezőnk irja — e hó 21-én Bózer Károly és Közményi Ferencz rendezése mellett igen szépen sikerült estélye volt. A müsor első fele zenei pièczékből volt összeállitva, melyek közt Bundsmann Adél és Bózer Károly zongorakettőse (Bánkbán nyitány) és Lander Irén melodramatikus szavalata nagy tetszésben részesültek. Dr. Versényi György Arany Agnes asszonyát szavalta; végül Berczik Á. uj vigjátéka, a «Bálkirálynő» került szinre igen ügyes és tapintatos rendezéssel. A közönség meg-megujuló tapsokban fejezte ki tetszését ugy a darab, mint a közreműködők iránt, kik közt voltak: Szolcsányi Gizella (Natália), Meles Auguszta (Josephin), Bakhmann Gyula (Belizár), Hermély Győző (Elemér), Schwartz Gyula (Tasziló), Láng Károly, Bakhmann Ferencz és Klaudinyi Géza. Az estélyen mindvégig jelen volt a megye épen itt időző alispánja, Rudnyánszky Titus és a polgármester, Chabada József is.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **Szándékos emberölés** miatt öt évi fegyházra itélte ma a budapesti kir. törvényszék Németh János czigánykovácsot, ki január 18-án egy halotti tor alkalmával agyonszurta Ó-Budán kedvesét, Raskó Teréz czigányasszonyt.

— **Az Azienda sajtópöre.** A kir. kuria büntető tanácsa ma délelőtt tárgyalta az Azienda biztositó-intézet sajtópörében elitélt vádlottak: Schiff Sarolta és Fischer Mór semmiségi panaszát, s azt, mint teljesen alaptalant, levetette.

— **Rusz Mátyás** a *Radikal* czimü anarchista lap volt szerkesztője e hónap 11-én szabadult ki a váczi államfogházból, hol hat hónapot töltött sajtóvétség miatt.

MULATSÁGOK.

— **Tihanyi Miklós árvái javára** május hó 2-án a fővárosi iparosok körének diszitermében mükedvelői szinielőadással egybekötött táncezvigalmat tartanak.

— **Hatvanéves jubileum.** Buschmann F. könyvnyomda-személyzete április hó 26-án a régi polg. lövölde helyiségeiben, az «Egyetértés» budapesti férfi-dalegylet közreműködése mellett, Buschmann Gusztáv pályatársuk 60 éves jubileumát megünneplik. Az ünnepély után közös vacsora és tánez lesz.

HÁZASSÁG.

— **Eljegyzések.** *Marczell Béla* felső-szelii földbirtokos, megyebizottsági tag a napokban váltott jegyet *Pozsonyban Vermes* Gizella kisasszonynyal, Vermes Mór ügyvéd leányával. — *Altdorffer Lipót* gy.-patai uradalmi intéző e napokban váltott jegyet Dokupil Mariska kisasszonynyal, Dokupil Vilmos leányával Ecsegen.

GYÁSZROVAT.

Nagynyujtódi Farkas Béla köz- és váltó-ügyvéd, nyug. urad. felügyelő és Békésvármegye volt közig. biz. tagja B.-Gyulán, e hó 22-én életének 68-ik évében elhunyt.

Csanády Árpád mérnök, a bécsi önkéntes mentőtársaság tagja, elhunyt az osztrák fővárosban. Huszonhárom évet élt.

Nagy János olvasó kanonok, borehii apát és németujvári főesperes, az akademia egyik legrégibb t. tagja élte 77-ik, s áldozárságának 53-ik évében április 21-én Szombathelyen elhunyt. Haláláról a vasvár-szombathelyi szókos-káptalan adott ki gyászjelentést.

Beermann Gyula budapesti német hirlapiró, a *Pester Lloyd* és más német lapok volt dolgozótársa, a mult éjszaka elhunyt a fővárosban.

Göde Gábor madocsai ref. tanító e hónap 19-én elhunyt élte 70-ik évében. A boldogult 48 évet töltött a tanitói pályán, s ebből 45-öt Madocsán. Temetése az egész község és a vidéki küldöttségek nagy részvéte mellett ment végbe.

Nagy-Enyed, ápr. 23. (O. É.) *Zeyk* Károly Alsó-Fehérmegye főispánja ma hosszabb betegeskedés után meghalt.

A hivatalos lap április 23-ki számából.

Kitüntetés. Ő felsége *Barián* János budapesti ügyvéd és törvényhatósági bizottsági tagnak, a közügyek terén hosszas és közhasznu működése által szerzett érdemei elismeréséül, a királyi tanácsosi czimet díjmentesen, *Pálfy* Ferencz szegedi polgármesternek, valamint törvényes utodainak a «zákányi» előnevet díjmentesen, *Mierzwinski* László porosz királyi kamara-énekesnek és *Müller* György magánénekesnek a bécsi udvari operánál, a kamara-énekesi czimet; további *Winkelmann* Herman és *Reichmann* Tódor magánénekeseknek a bécsi operánál, a Ferencz József-rend lovagkeresztjét adományozta.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter, *Jónás* Jánost, a budapesti kereskedelmi akadémia titkárát, a pozsonyi kereskedelmi akadémiához véglegesen igazgatóvá, a m. kir. pénzügyminiszter, a kataszteri felmérés személyzetének rendszeresitett létszámában *Stuchly* Vilmos, *Kratochwil* Ferencz 1. oszt. mérnököket főmérnökökké: *Oláh* Elek, *Incze* József, *Albrecht* Ernő, *Vrabetje* János, *Morgenbesser* Károly, *Brousil* Ignácz, *Véver* Sándor, *Czernil* Nándor, *Dörre* Henrik, *Eggmann* Ferencz, *Kardas* Miklós, *Sarimic* János segédmérnököket és *Claudius* Arthur napidijas mérnököt harmad oszt. mérnökökké; *Bučcz* János, *Hankovski* Jenő, *Németh* József, *Heida* János, *Kinsel* Gusztáv, *Dittert* Ede, *Tabéry* Ármin, *Antalffy* Andor felmérési növendékeket mérnöksegédekké; *Straube* Arnoldot, *Gombos* Lászlót, *Kovács* Imrét, *Kovács* Mátyást, *Benyovics* Antalt, *Ikoties* Sándort, *Krausz* Miksát, *Fischer* Józsefet és *Tauber* Márkot felmérési növendékekké, a soproni m. kir. pénzügyigazgatóság, *Farkas* Sándor díjtalan adóhivatali gyakornokot VI. oszt. adótisztté, a pozsonyi m. kir. pénzügyigazgatóság, *Kemény* István 56. sz. m. kir. honvéd-zászlóaljbeli hadnagyot, a pozsonyi m. kir. adóhivatalhoz VI. oszt. ideiglenes minőségü adótisztté nevezte ki.

Ügyvédi kamara. A szombathelyi ügyvédi kamara részéről ezennel közhirré tétetik, miszerint dr. *Török* Sándor szombathelyi ügyvéd a kamara lajstromába folytatólag felvétetett. A debreczeni ügyvédi kamara részéről ezennel közhirré tétetik, hogy *Molnár* Imre debreczeni ügyvéd a kir. kuriai itélet szerint az ügyvédség gyakorlatától hat hónapra felfüggesztetett.

A honvédség köréből. Ő felsége *Wolnhoffer* Emil 68. sz. gy.-ezredbeli I. oszt. századosnak, a m. kir. honvéd-gyalogság tettleges állományába való áthelyezését legk. elrendelni méltóztatott.

Névváltoztatás. *Müller* Endre gyönki illetőségü vadkerti lakos saját, valamint kiskoru János fia vezetéknevének «Molnár»-ra, kiskoru *Löwinger* Ármin fiának illetőségü ugyanottani lakos vezetéknevének «Ladányi»-ra, *Kelemach* János padkoniczi illetőségü ugyanottani lakos saját, valamint Mária, Ede, Anna, János, József és Jozefina kiskoru gyermekei vezetéknevének «Keresztúri»-ra, *Reich* Károly kalocsai illetőségü ugyanottani lakos vezetéknevének «Révész»-re, *Klein* András szalárdi illetőségü ugyanottani lakos vezetéknevének «Kis»-re, *Rosenberg* Mór lovasberényi illetőségü szegedi lakos, saját, valamint kiskoru Irén leánya vezetéknevének «Reményi»-re kért, Kiskoru *Szecz* András kisendrédi illetőségü skiczói lakos vezetéknevének «Endrődi»-re, *Kohn* Károly veszprémi illetőségü ugyanottani lakos kiskoru Vilmos fia vezetéknevének «Kovács»-ra, *Kohn* Ábrahám nagyváradi illetőségü ugyanottani lakos kiskoru Salamon fia vezetéknevének «Kun»-ra kért átváltoztatása belügyminiszteriumi rendelettel megengedtetett.

TÁVIRATOK.

Pancsova, ápr. 23. *Bezerédy* selyemtenyésztési kormánybiztos a földmivelési miniszterium szaktanácsosával ma ide érkezett.

Pancsova, ápr. 23. (O. É.) A selyemfonógyár, hol a munkásnők közt a *himlőjárvány* kitört, katonai kordon által elzáratott a közlekedéstől. A városi hatóság erélyes intézkedései következtében reméllhető, hogy a himlőjárvány lokalizáltatik.

Bécs, ápr. 23. A *Kölnische Zeitung* bécsi levelezőjének amaz állitása, mintha *Ausztria-Magyarország és Törökország* közt tanácskozások folynának a helyőrségek elhelyezése iránt a *Lim*-területen és augusztus hóban két uj hadosztály mozgósittatnék az ottani helyőrség szaporitására, teljesen alaptalan és itteni körökben oda nyilatkoznak, hogy a hir czélja csak az üzletvilág befolyásolása volt.

Ala, ápr. 23. (Az *Egyetértés* távirata.) A mai reggeli vonattal *Löwenstein* gróf Unterfrankenből kétszáz zarándokkal Rómába indult.

Prága, ápr. 23. (Az *Egyetértés* távirata.) Az *osztrák trónbeszéddel* szemben a *Politik* és a *Narodni Listy* kifejtik, hogy az autonom álláspontot határozottabban kellett volna hangsulyozni, kivált miután, mint a Politik bizonyitja, a többség csak autonom alapon egyesült és tartható fönn, ez a jobboldal nézete, mely a parlamenti bizottság utolsó ülésében ujra megerősittetett. A Politik igy fejezi be czikkét: Ausztria csak akkor vált tényleg alkotmányos állammá, midőn a volt alkotmány-pártot egy más, tőle független mérvadó parlamenti tényező váltotta föl az állami feladatok megoldásában. E szerint a mostani többség a koronát, az állami exekutivát és Ausztria népeit oly terrorizmus alól emancipálta, melynek a jövőben való háttérbe szoritása e három tényező közös érdeke s ennélfogva közös összhangzásu zálogát is képezi. A Narodni Listy szerint *Hohenwart* gróf ismét elfogad reichsrati mandatumot, és pedig Laibachban. A nagybirtokosok reichenbergi választó csoportjában szintén létrejött egy kompromisszum, mely szerint az alkotmánypárt két, és a konzervativpárt egy mandátumot kap. Morvaországban Belcredi gróf végleg ki van a kompromisszumból zárva s azért a nagy birtokosokra való tekintet nélkül kell fellépnie.

Róma, ápr. 23. (Az *Egyetértés* távirata). Az Afrikában levő olasz csapatokat egy osztály-tábornok parancsnoksága alatt *Massauahba* rendelték. A hanakili és eddi öblök megszállása, ha még nem történt meg, legközelebb végbemegy és igy az olasz okkupácio a tengerpart mentén 300 mértföldre terjed. A *Rassegna* ezt az expedicziót veszélyesnek tartja, mert szétforgácsolja Olaszország erejét. Számos aggasztó jelből látható, ugymond, hogy a középtengori döntő küzdelem nincs messze.

Páris, ápr. 23. A «*Journal des Debats*» jelenli, hogy a «*Bosphore Egyiptom*» ügyében uj mozzanat állott be az alkudozásokban. Franeziaország követelte, hogy szóbeli előterjesztések tétessenek és azonnal elégtétel adassék. Ezen előterjesztéseket irott jegyzékek is követtek, de minthogy *Nubar* basa válaszai halogató természetüek valának, Franeziaországnak fenyegetéshez kellett nyulnia. A megállapitott intézkedések közelebbről nyilvánosságra fognak hozatni. A nevezett lap azt hiszi, hogy a hajóraj kiküldéséről szó sem lehet; ez ügyben a londoni és párisi kabinetek közt hivatalos tárgyalások nem folytak.

Páris, ápr. 23. A haitii itteni követség meghazudtolja azt a hirt, hogy Port-au-Princeben *európaiak lemészárlása* történt volna. Haitiból érkezett tegnapi sürgönyök szerint ott mindenütt nyugalom uralkodik.

Páris, ápr. 23. A «France» távirata jelenti, hogy a *kholera* Kairóban ismét fölmerült. *Hét halálesetet jelentenek.*

London, ápr. 23. Mint a *Daily News* értesül, *Olaszországgal* tárgyalások folynak az iránt, hogy *Egyiptom egy részét olasz csapatok szállják meg.*

Madrid, ápr. 23. A közegészségügyi hivatal elhatározta, hogy a Khinából és Indiából érkező utasok és szállitmányok vesztegzár alá helyezendők, mivel Európa részéről semmiféle óvintézkedéseket nem léptettek életbe az ezen országokból jövő utasok és szállitmányok ellen, a mely országokban a kholera uralkodik.

Madrid, ápr. 23. A kormánypárti hirlapok nem hiszik, hogy a szabadelvű párt különböző árnyalatainak a konzervativek ellen való egyesülése eredményre vezetne.

Nis, ápr. 23. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. A skupstina feliratának ama pontja, mely Szerbia külviszonyairól szól, következőképen hangzik: Ferencz József császár-király ő felsége Szerbia iránt való rokonszenvének uj bizonyitékai, melyek az által nyilvánultak, hogy a királyt a hadgyakorlatokra meghitta és szivélyesen fogadta, a szerb népképviseletben a legmélyebb megelégedést és elismerést szülték. Ugyanez illeti Károly román királynak látogatását is, melyben a népképviselet a közös multon és jövőn alapuló érdekek kölcsönös ápolását látja. A skupstina örül, hogy Szerbia minden állammal barátságos viszonyban áll, s mélyen sajnálja, hogy az egy Bulgáriát illetőleg az ellenkezőt kell konstatálni. De bár mennyire sajnálja is ezt a skupstina s bár mint óhajtja, hogy a rendezett viszonyok ismét helyreálljanak, mégis indittatva érzi magát amaz óhajának kifejezésére, hogy minden megtörténjék, a mit Szerbia becsülete és tekintélye megenged.

Pétervár, ápr. 23. (Az *Egyetértés* távirata.) A szláv vendégek tiszteletére nagy lakoma volt tegnap. A montenegrói fejedelemre és Mihály ex-metropolitára mondott felköszöntők nagy lelkesedést keltettek. Az utóbbinak táviratot is küldöttek, mely a többi közt igy szólott: «Éltetjük az egyház hü oltalmazóját, az orosz nép kipróbált barátját, Szerbia fölszabadulásának dicső részesét, az igazságért szenvedőt, a szerb egyház egyetlen igazi pásztorát.» — A montenegrói metropolita szerb nyelven beszélt a montenegróiak és az oroszok összetartozásáról. A lakmározók nagy lelkesedésökben darabokra zuzták a poharakat. Müller tanár a szerb nép jóllétére emelt poharat, kivánva ennek a politikai függetlenség mellé szellemi önállóságot is. Egy galicziai paraszt ezeket mondá: «Mi, egy családnak fiai, egy vallásnak hivei, kiket csak a politika választ el, várjuk az alkalmas pillanatot. Ha népünk eltüri is a jezsuiták beavatkozását, Galicziában az orosz vallás uralkodik, akár csak nálatok.»

Pétervár, ápr. 23. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. A Pétervárt a Fin öböllel összekötő nagy hajók közlekedésére készült csatornát, mely által Pétervár kikötői várossá lesz, május közepén nyitják meg. Az ünnepélyes megnyitásnál a császári pár és az uralkodóház tagjai is jelen lesznek.

Athén, ápr. 23. (Az *Egyetértés* távirata.) A választások a legnagyobb rendben folytak le. Megválasztatott 100 kormánypárti és 140 egyesült ellenzéki képviselő. Athen 6 ellenzéki és két kormánypárti választott. *Kontostavlos* külügyminiszter Caristoban megbukott. Patrasban az ellenzék győzött. Syrában *Singaros* bankárt, Kephaloniában *Scalzuni* trieszti bankár választatott meg.

Ottawa, ápr. 23. (A Reuter ügynökség jelentése.) Fort-Pitt parancsnoka katonáival és a csendőrökkel, kik az erőd helyőrségét képezék, Battlefordba érkezett. A parancsnok közölte, hogy az utolsó összetüzés alkalmával egy ember esett el. A telepesek az indiánok táborába vonultak.

Az orosz-angol viszály.

London, ápr. 23. (Az *Egyetértés* távirata.) Az *Az angol-orosz tárgyalások* megakadtak, mert Staal bárót utasitották, hogy abba *ne egyezzék bele*, hogy a Zulfikar-szórosok *az afghánoknak engedtessenek át.*

London, április 23. (Az *Egyetértés* távirata.) A *Daily News* jelenti: Az orosz kormány semmi további vizsgálatot nem akar folytatni a pendzsei csata ügyében, mert Komarov tábornok jelentését föltétlenül igaznak tartja. Ugyan e lap megerősiti, hogy az Oroszországgal támadható esetleges háboru ügyében Törökországgal folytatott tanácskozások kedvező fordulatot vettek. — Hasonlót lehet mondani az Olaszországgal megindított tanácskozásokról, melyek Egyiptom egy részének olasz csapatokkal való megszállására vonatkoznak. A *Central News* azt állitja, hogy föl van hatalmazva annak kijelentésére, hogy a Bosphore Egyptien ügye miatt nincs mitől tartani. A fölmerült nehézségeket legközelebb békés uton elintézik.

Pétervár, ápr. 23. (Az *Egyetértés* távirata.) Hirlik, hogy Giers a londoni kabinethez intézett utolsó jegyzékében kiemelte, hogy az orosz kormány fölöslegesnek tartja, hogy Komarov táborn

Londonba. Ott, valamint Anglia több más városában is előadásokat fog tartani az afghán kérdésről, azt az álláspontot képviselve, hogy Anglia semmi szin alatt sem adhat koncessziókat Oroszországnak s hogy e kérdés megoldásának egyetlen biztos módja — a háború.

Bécs, ápr. 23. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Az *orosz-angol* konfliktust általában élesebbnek és sokkal komolyabbnak tekintik, mint eddig, mert mint látszik, most már a katonai becsület kényes terére vitték át. Az angol kormány minden valószinüség szerint vizsgálatot kiván Komarov eljárását illetőleg, mig Oroszország e követelés jogosultságát nem hajlandó elismerni.

London, ápr. 23. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Oroszország beleegyezik abba, hogy a Zulfikár szorosok Afghanisztán birtokában maradjanak, de csak oly feltétel alatt, hogy Anglia felelősséget vállaljon a nyugalom és az országos béke fenntartásáért Afghanisztánban és a Herátig terjedő területen. Ez pedig megtörténhetik, ha az angol képviselő Herátban telepedik meg. Ha Anglia e felelősséget nem vállalja el, Oroszország mely a békét akarja és nem ohajtja a viszálykodást a határon, kénytelen lesz a Paropamizus folyóig terjedő területen a nyugalom fenntartását magára vállalni. Ez esetben az orosz részen fekvő szorosokat oly módon szállják meg, hogy az afghánok beözönlését lehetetlenné tegyék. (N. Fr. Presse.)

Pétervár, ápr. 23. (Az *Egyetértés* távirata.) Most már az orosz lapok nem biznak az afghán kérdés békés megoldásában. A *Novoje Vremja*, mely mindenáron békét akar, azt irja, hogy sem Pendzseh, sem Herát nem érdemli meg két nagyhatalom összetüzését.

Páris, ápr. 23. Londonból érkezett legujabb távirat szerint a helyzet változatlan. *Granville*, a mint arról értesült, hogy Oroszország az enquete-et visszautasitja, hosszu táviratot intézett Thorntonhoz, melyben ragaszkodik az enquetehez. Kedden közölte az orosz nagykövettel Lumsden válaszát, ki azt Giershez küldötte. Ez a maga jószántából Komarow tábornokhoz küldé el Lumsden válaszát. Ezóta semmi ujabb nincs a kérdésben, Oroszországban azonban nagyon-nő az izgalom, s állitólag fokozott mérvben folyt a fegyverkezés. A katonai pártnak állitólag bizonyitékai vannak arra nézve, hogy angol tisztek ingerelték föl az afghánokat és a párt sürgeti a kormányt, hogy elégtételt követeljen.

London, ápr. 23. Az *alsóház ülése. Northcote* kérdést intéz a kormányhoz az iránt, vajjon az afghán kérdésre vonatkozólag a további levelezést a kért hitel tárgyalása előtt a ház élé terjesztik-e és vajjon a kormány képes-e az Angolország és Oroszország közti vitás kérdést szabatosan ismertetni. *Gladstone* kormányelnök válaszában kijelenti, hogy a kormány a hitel tárgyalása előtt nem szándékozik a levelezést a ház elé terjeszteni, valamint Lumsden korábbi táviratát sem. Lehet, hogy hétfőn már lesz információ a kormány kezében, de a kormány nem kötelezi magát, hogy azt akkor közölni fogja. A második kérdést illetőleg Gladstone a következőleg nyilatkozott: Noha szivesen közölnők szabatosa az eseményeket, ha tehetnők; az a tényállás, hogy rendkivül komoly jellegü levelezést folytatunk, a teljes közlést lehetetlenné teszi, a részben közlés pedig félreértéseket szülhetne, minélfogva jelenleg lehetetlen az Oroszországgal folyamatban levő tárgyalások jellegéről s részleteiről nyilatkozni. *Northcote* azt kérdi, azt várja-e a kormány, hogy a ház további nyilatkozat nélkül megkezdi a hiteljavaslat tárgyalását? *Gladstone* megjegyzi, hogy a háznak jogában áll a vitát elhalasztani, de alapos kételyek merültek fel arra nézve, hogy ez meg fog történni. A hitel határozott jellegét tényleg konstatáltuk. A hitel általános határozatai a világ előtt tisztán állanak és a ház valószinüleg hajlandó lesz azonnal megkezdeni eme olyannyira nagyfontosságu ügynek tárgyalását, melynek a nemzeti érdekekkel és a nemzeti méltósággal való összefüggését mindenki elismeri. *Worms* kérdi, hogy megkapta-e a kormány Giers ama táviratát, melyet a lapok közöltek? *Gladstone* kijelenti, hogy a lapokat nem olvasta, s emiatt nem válaszolhat. *Churchill* megjegyzi, hogy a ház már régen nélkülözi a Lumsden missziójára vonatkozó ujabbi levelezéseket. Kérdi, hogy a hiteljavaslat fölött hétfőn tartandó vita előtt mindezek daczára sem fognak-e felvilágositások előterjesztetni? — *Gladstone* kijelenti, hogy a hitel Lumsden missziójára nem vonatkozik. A háznak, ugymond a miniszter, elég felvilágositással szolgáltunk. *O'Kelly* kérdésére válaszolólag *Gladstone* kijelenti, hogy a vita elhalasztása az állam érdekeire káros befolyással volna és ellentmondana az általánosan nyilvánuló hangulatnak. Ezzel a vita befejeztetett.

Dynamit-merénylet Londonban.

London, ápr. 23. A tengernagyi hivatal épületének egyik szobájában ma délelőtt 11 órakor *robbanás* történt, melynek következtében *a tengernagyi hivatal egyik tisztviselője sulyosan megsebesült.* A rendőrség a helyszinén azonnal vizsgálatot tartott.

London, ápr. 23. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) *A tengernagyi palotában történt robbanásról* a következő részletek jutottak köztudomásra:

Kevéssel 11 óra előtt a tengernagyi épület titkári szobájában erős robbanás történt. A szoba rögtön lángokban állott; a tetőzet és a butorzat romokban hevertek. *Swainson* segédtitkár fején sulyos sérülést szenvedett, több más hivatalnok is megsérült. A gőzfecskendők azonnal a helyszinén voltak. A tüzet csakhamar eloltották. A robbanás nagy rémületet idézett elő. Az elősietett nagyszámu rendőrség körülzárolta a tengernagyi palotát, nem volt szabad senkinek sem belépni, sem az épületből eltávozni a legszigorubban foganatositott igazolás nélkül. Állitják, hogy a robbanást dynamittal eszközölték. Hir szerint két férfit láttak csomagokkal az épület falán átugorni. Mostanáig nem történtek elfogatások. (N. Fr. Presse.)

London, ápr. 23. A tengernagyi hivatal épületében történt robbanás ügyében megindított vizsgálat kideritette, hogy a robbanást nem kiömlő gáz okozta, sőt inkább *dinamit-bombák idéztek elő*, melyeket, ugy látszik, a St.-James-park felőli ablakon dobták be a titkár szobájába. A szoba fala sértetlen, belseje azonban szét van rombolva s rommal és törmelékkel boritva.

London, ápr. 23. Most már majdnem kétségtelen, hogy a tengernagyi hivatalban történt robbanást *dinamit-merénylet* okozta; a gyanu egy munkás külsejü egyénre irányul, a ki hosszabb ideig járdogált a tengernagyi épület körül s azután gyorsan kiszaladt a St.-James parkból.

A horvát tartománygyülésből.

Zágráb, ápr. 23. A *tartománygyülés* mai ülését *Hrvat* elnök nyitotta meg. A kormány képviseletében Stankovics osztályfőnök és Jurkovics voltak jelen. Napirenden a költségvetés általános tárgyalása volt. *Hinkovics* (Starcsevics-párti) kijelenti, hogy Horvátország, a kiegyezés értelmében, Magyarország tartománya, minélfogva nem tárgyalhatja a költségvetést, mert a tartománynak ehez nincs joga. A kiegyezés következményeit fejtegeti, mely minden hatalmat Magyarország kezébe ad. A költségvetés tárgyalása — mely előszabott számokat tartalmaz — nem igazolt. A bán kineveztetésének javaslatba hozása Tisza joga. A kormány nem a többségnek köszöni lételét, hanem a többség a kormány müve. A bánt Tisza nevezte ki. Kaligula is konzullá választatta a lovát. Utóvégre Tisza a kiegyezés értelmében egy szamarat is kineveztethetne bánná.

E megjegyzés megbotránkozást és zajos ellentmondást kelt a többség padjain. *Josipovics* közbekiált: Ily bárdolatlanul csak egy jövevény beszélhet! Ez eléggé bizonyitja, hogy szóló nem horvát!

Az *elnök* rendreutasitja Hinkovicsot és Bakarecsot, ez utóbbit azért, mert párthiveivel nagy lármát csap a többség tiltakozása ellen.

Hinkovics folytatja beszédét, kifejtvén szocziálpolitikai nézeteit és a legsötétebb szinekkel ecsetelvén Horvátország helyzetét.

A beszéd alatt *Khuen-Héderváry* gr. bán a terembe lép.

Hinkovics birálat alá veszi a pénzügyi igazgatást és a közös pénzügyi költségvetést s megjegyzi, hogy Magyarországon is szenved a nép az adóterhek sulya alatt. Ezután áttér a kiegyezés pénzügyi kulcsára. Szónok ugy találja, hogy Horvátországnak hozzájárulnia kell nemcsak a magyar autonom iskolák fentartásához, hanem még Deák Ferencz szobrának felállitása költségeihez is, a ki a kiegyezést létesitette, mely Horvátországot szerencsétlenségbe dönti. Szónok saját személyét illetőleg késznek nyilatkozik a kiegyezést elismerni, ha jó közigazgatás és igazságos állapotok létesittetnek. Előtte a mérsékelt ellenzéki párt, mint politikai amfibiumot, mely, szerinte, számba sem jö s birálgatja annak kétértelmü magatartását.

Végre 2½ óra hosszáig tartó beszédét azzal végezte, hogy nem fogadja el a költségvetést, mert nem ismeri el a kiegyezést.

Utána *Pavics* (nemzeti párti) emel szót. Szellemes beszédben ostorozza a mérsékelt ellenzéket (Strossmayer-pártot), mely önmagát hol «loyalis», hol — mint tegnap — «intelligens» ellenzéknek nevezi. Rekapitulálja a mai viszonyok történelmi fejlődését; birálat alá veszi a Starcsevics-párt magatartását és igazolja a nemzeti pártét. A kiegyezést — ugymond — a nép 1873-ban ismét szentesitette. Szóló jobb jövő zálogát látja ama körülményben, hogy a bán ugy Magyarország, mint Horvátország bizalmát birja, a mivel csak kevés előde dicsekedhetett. Ezután éles gunnyal veszi bonczkés alá a «loyalis» ellenzék nyilatkozatait és tetteit. Végül ajánlja a költségvetés elfogadását a részletes tárgyalás alapjául. Beszédét, mely másfél óra hosszáig tartott, a ház nagy tetszéssel fogadta s a beszéd végeztével sokan siettek szólót üdvözölni.

Berutta (mérsékelt ellenzéki) pártja álláspontját tőrekszik igazolni.

Az idő nagyon előre haladván, az ülést esti 6 órakor felfüggesztik.

Az *este* tartott ülésen *Berutta* folytatta beszédét, felsorolván a sérelmeket, melyek szerinte a kiegyezésen ejtettek, a melyet Magyarország sohasem szándékozott megtartani. A regnikoláris bizottságot szónok feleslegesnek tartja, mivel az ugyis eredménytelenül marad. Másfélórai beszéde után kijelenté, hogy nem fogadja el a költségvetést. Ezzel az ülés végel ért.

Holnap délelőtt 10 órakor ismét ülés lesz.

A szegedi szinház égése.

Szeged, ápr. 22. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A *vizsgálatot* nagy erélylyel folytatja *Szluha* főkapitány zárt ajtók mellett. A *tüz keletkezését* illetőleg bizonyosat tudni nem lehet. Délelőtt kihallgatta *Bajnóczi* Ignácz felügyelőt, *Somló* Sándor és *Kulinyi* Márton színészeket, *Nagy* Lajos ellenőrt és *Bajor* festőt, kik a tüz keletkezését legelőbb vették észre.

Elsőnek *Bajnóczi* Ignácz szinházfelügyelő hallgattatott ki, kinek vallomása a következő: Lakhelyiségemben voltam, hol 3 óra tájban *Somló* és *Kubinyi* szintársulati tagok a postát várták. Három óra után pár perczczel a szinpadról lefutott *Bajor* György festő s igy kiáltott hozzánk: «Jöjjön, az isten szerelméért, kigyult a zsinórpadlás!» Felszaladtam a szinpadra s ekkor fent a zsinorpadláson az utolsó, ugynevezett utczában 5—6 függöny állott már lángokban. A próbán minden függöny felhuzatott, *egy sem volt lebocsátva.* Azonnal kirántottam az anya-vizvezetéket. Nekieresztettem a sugarat a tüznek, de ez nem használt. A tüzet ezalatt Zelmann Arthur szinlapkihordó jelezte a szinházi tüzőrtanyára, honnan viszont jelt adtak telefonon a városi tüzoltóságnak és a szivattyutelepre. Utánam elsőnek *Szekula* rendőrbiztos érkezett a szinpadra *Ditrói* Mór rendezővel s miután a tüz óriási mérvet öltött s az ottmaradás életveszélylyel járt, ezek kényszeritettek ki a szinpadról. A tüzoltók nem hatolhattak már be, hogy a tömlőket megereszszék, mivel az ajtók már izzó állapotban voltak. Menekülni kellett. Becsuktam a szinpadi bejárat vasajtaját s a biztos és rendező urakkal lefutottam, kinyitottam az előcsarnok ajtaját, beszaladtam a nézőtérre, a hol a vasfüggöny alatt és oldalain ekkor már nagy nyelvekben nyult ki a láng, de sőt lángban állt már az orchester is az első páholyokkal együtt. Visszatérve már a szobámat kifeszitve találtam s részt vettem a mentésben is.

Lényeges Bajor festő vallomása is, ki *Bajnóczi* felügyelőnél jelentette a tüzet. Délután 3 órakor a szinpadra lépve, első pillanatban a megégett függöny izzó rongya s a függöny léczezete ötlött szemébe. Arczát égető tüz csapta meg. Erre rohant le jelenteni a veszedelmet. Határozottan állitja, hogy a próba után rendesen minden függönyt felhuztak, s igy a tüznek okvetlenül a zsinórpadláson kellett kiütnie. *Somló* Sándor és *Kulinyi* színészek azt vallottak, hogy Bajor festő jelzése után leszaladtak a szinház átellenében levő Sicherman-féle kávéházba, hogy az igazgatót értesitsék a tüzről. *Nagy* Lajos ellenőr a pénztárban volt. Egyszerre tompa kiáltást hallott a szinpadról. Fölszaladt a lépcsőn s hallotta a «Tüz van!» kiáltást; ő is jelzést adott a tüz őrtanyára. Hogy kik voltak a tüz kiütésekor a szinpadon, azt nem tudja.

Délután kihallgatták *Lehman* Arthur szinlapkihordót, ki a szinpadon volt és először jelentette a tüzet telefonon az őrségnek és szivattyutelepnek, továbbá Lapú, Kalmár és Kocsis tüzoltókat, kik a szinházban őrséget képeztek, Szücs Ágnes, Trefnek Teréz takarító asszonyokat, kik a tüz kiütésekor a nézőtért tisztogatták; az utóbbiak, mikor a vasfüggöny alatt meglátták a lángot, rögtön menekültek. Szücs Ágnest aléltan vitte ki a nézőtérről Ujhelyi lakatos.

Szeged, ápr. 23. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A romokat nagy közönség nézi folyvást. Tegnap éjfélt ájt ujra magas lángok emelkedtek ki a romok közül. Budapestről érkezve ekkor jött ide *Kállay* főispán. Az éjszakai oltásban reggelig részt vettek a kikindai tüzoltók is, kik a tüz hirére jöttek Szegedre.

A szinügyi bizottság ülést tartott s elhatározta, hogy a *közönséget adakozásra szólitja föl*, a szinészek javára gyüjtőiveket bocsátva ki. A tanácsot fölkéri a bizottság, hogy a szinészek számára a Lloyd-alapból 500 frtnyi segélyt utalványozzon s a *szinház fölépitését a tüznél tapasztaltak alapján miekőbb kezdje meg*, hogy az *uj szinház még a jövő évben megnyitható legyen.*

A tanács mai ülésében elfogadta ez inditványokat. A szinház fölépitése és az 500 forintnyi segély megszavazása ügyében rendkivüli közgyülést hi össze szombat délutánra. Ajánlani fogja, hogy bizassanak meg *Fellner* és *Hellmer* bécsi épitészek, a leégett szinház épitői, uj tervek készitésével.

Nagy Vincze szinigazgató ma délután föloszlatta társulatát. Megható volt a bucsu igazgató és szinészek közt. Minden szem könnyezett. Az igazgató társulatának minden tagját kielégité s fölajánlotta nekik a megmentett kellékeket, könyvtárt és diszleteket arra az esetre, ha konzorcziummá alakulva, Nagyváradra mennek a nyárra. A szinészek e tárgyban ma este tartanak gyülést. Szomoru sorsuk iránt általános a részvét. Az egyes gyüjtő-iveken 3—400 frt van aláirva.

A főispán ma szóval is kifejezte a hatóságnak Tiszáék részvétét Szeged iránt, kijelentve, hogy — hasonlóan a király szavához az árviz után: Szegednek fel kell épülni; — a miniszterelnöknek első szava volt a hir vételére: «A szinházunk röviden föl kell épülnie!» — A főispán a hatóság körében 50 forinttal nyitotta meg az adakozást a szinészek javára.

A vizsgálatot egész az esti órákig vezette a főkapitány s holnap folytatja. A belügyminiszteriumtól az a távirati értesités jött ma, hogy holnap délben *Lechner* Lajos miniszteri tanácsos, a szegedi kir. biztosság müszaki osztályának volt főnöke és *Moys* Sándor belügyminiszteri tanácsos Szegedre érkeznek a leégett szinház ügyében.

Biztosra vehető, hogy a törvényhatóság egy szivvel-lélekkel határozza el a szinházunk az előbbi keretben, nagyságban és fénynyel való fölépitését.

A szinházi tüz láttára szörnyet halt *Varga* László tekintélyes polgárt ma délután temették el óriási részvét mellett. A szintársulatnak halottja is van: *Tárnokiné* Teréz szinésznő elhunyt az éjjel.

A tüz keletkezését illetőleg többféle kombináczió kering. Ugy látszik, hogy a tüz valódi oka mint a többi szinház égésénél nem fog kiderülni. Rebesgetik, hogy a szinházi viztartók üresek voltak, mit Bajnóczi felügyelő határozottan tagad. A rendőri vizsgálat erősen kutatja, hogy a szinházi tüzőrség miért nem volt a szinpadon a tüz kiütésekor, és mért nem használta a viztartókat. A főispán rendelkezéséből különben az ügyet vizsgálat végett a *büntető törvényszékhez* fogják átteni.

Szeged, ápr. 23. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A főkapitány által kihallgatott szemtanuk mind azt állitják, hogy a *vasfüggöny alatt és két oldalán nagy lángok csapkodtak ki az Orchesterbe.* Igy gyuladtak meg a székek, páholyok s igy borult lágba az egész nézőtér. A takarító asszonyok az emeletről látták, hogy a vasfüggöny oldalain lángnyelvek nyultak ki, — E vallomások csaknem kétségtelenné teszik, hogy a tüz a zsinórpadláson támadt.

Szeged, április 23. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) *Kállay* Albert főispán tegnap Budapestre utazott s utközben vette hirét a szegedi szinház veszedelmének. Este még visszatért ide, s miután megtekintette a romokat, táviró utján tett jelentést a belügyminiszternek.

Szeged, ápr. 23. (O. É.) A szintársulat tagjai ma este értekezletet tartottak, de érdemleges határozatot még nem hoztak. Szóba jött a proporeziós konszorcziummá való alakulás és a nagyváradi szinkör. Nagy Vincze Rozner Ervin bárónak, a nagyváradi szinügyi bizottság elnökének táviratát mutatta be, mely a nagyváradi közönség részvétét tudatja és sürgős értesitést kér a felől, szándékozik-e a társulat Nagy-Váradra menni. — A dalárda vasárnap délután a népkertben, melyet a város e czélra szivesen átengedett, a szinészek javára sétahangversenyt rendez. — A szinház belsejében a zsarátnokhalmazok ma egész nap izzottak és még most sem aludtak ki, ámbár a tüzoltóság folytonosan locsolja. A szinház környékén a kordon még most is fennáll s a rendőrség állandó felügyeletet tart. — A mai nap folyamán a leégett szinház megtekintése végett sok vidéki jött Szegedre.

*

Bécs, ápr. 23. *Tatarczy* Károly, a Karl-szinház igazgatója is megemlékezett szerencsétlen honfitársairól, a szegedi szintársulat tagjairól. A szombati előadás jövedelmét nekik szánta.

KÖZGAZDASÁG.

Temesvár, ápr. 23. *A temes-begavölgyi vizszabályozási társulat* Hertelendy főispán kormánybiztos elnöklete alatt ma Temesvárott közgyülést tartott. Jankovich társulati igazgató jelentése, mely szerint a bevételek a mult évben 313,576 forint 32 krt, a kiadások 313,161 frt 04 krt tettek ki, a tiszai kölcsön járulékok czimén hátralékok 482,828 frt 19 krra rugtak, a társulati kölcsön tartozások pedig 9.426,570 frt 48 krt tettek, behatóan tárgyaltatott, különösen abból az okból, mert a társulati járulékoknak átlag csak mintegy 15 százaléka folyt be. A közgyülés elhatározta, hogy a pénzügyminiszterhez felirat intéztessék az iránt, hogy az adóvégrehajtások alkalmával befolyt összegek államadó közköltség és szabályozási illetékekre az illető fél tartozása arányában felosztassanak, hogy minden birói eladásról a társulat mint jelzálogos hitelező értesittessék, végre, hogy a társulati járulékok behajtása nagyobb szigorral foganatositassék.

Bécs, ápr. 23. A Károly-Lajos vasut mérleg-vizsgáló bizottsága elhatározta, hogy felülosztalék fejében részvényenkint 3 frt kifizetését, 202,865 frtnak pedig uj számlára könyveltetését fogja inditványozni.

Bécs, ápr. 23. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A Károly-Lajos vasut 3 frt felülosztalékot, vagyis 13½ frtot fog fizetni a részvényeseknek. Uj számlára átvisznek 202,864 frtot.

Brünn, ápr. 23. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A fizetésképtelen Popper-czég hitelezői ma gyülést tartottak, melyben a statust állapitották meg. Hirlik, hogy a 810,000 frt passzivákkal szemben csak 472,000 forint reálizálható aktivák állnak. A czég 60 százalékot ajánl, ugy hogy 40 százalékot rövid idő mulva, huszat pedig később fizet neki.

Berlin, ápr. 23. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Egy itteni czég 17 millió frank összegü aranyat vett ki a birodalmi bankból, mely arany azonban sem Olaszországba, sem Angliába nem vándorolt, hanem csak a *Soubeyran*-féle müveletek biztositása végett vétetett igénybe s nemsokára ismét visszafolyik a bankba. A bank legközelebbi kimutatása három-négy millió márka összegü arany elvonást fog feltüntetni.

Páris, ápr. 23. A *tőzsdei zárlat* után észlelt szilárdabb hangulat a «Journal de Paris» ama táviratára vihető vissza, mely szerint *Vilmos* császár közbenjárása Oroszország és Angolország között bizonyos és Oroszország hajlandónak nyilatkozott volna azt az esetre elfogadni, ha Angolország ép oly őszintén, szivesen és tartózkodás nétkül hozzájárulna.

ORSZÁGOS KIÁLLITÁS.

— **A torpedo-kiállitás.** A hadügyi miniszterium által Polából a kiállitásra ide rendelt *torpedo-naszád* elhelyezése kérdésében a tegnap tartott vegyes tanácskozmányon Budapest főváros és a katonaság képviselői abban állapodtak meg, hogy a torpedo-naszád a budai várkert bazár alatti dombrészben helyeztessék el és e torpedokat kisérő altisztek és matrózok számára az alsó rakodó parton faházak létesittessenek. A tanács mai ülésén ez előterjesztést elfogadta és róla a hadügyminiszteriumot értesiti. A torpedo-kiállitás tehát a főváros legélénkebb részei közti Duna-részben lesz s bennök a közönségnek május és junius hónapokban lesz alkalma gyönyörködni.

— **Az orsz. munkakiállitás** tárgyában a II. pótkiállitás csoportbiztosai *Ráth* Károly és *Gelléri* Mór, a hazai iparos ifjusági és kath. legényegyletekhez a következő körlevelet intézték: «A folyó évi orsz. kiállitás keretében julius hó 1-étől augusztus hó 10-éig *iparostanulók* és *segédek* készitményeiből munkakiállitás rendeztetik, melynek czélja az iparos tanulókat és segédmunkásokat részben a műhelyben, részben azonkivül a szabad órákban önálló munkára serkenteni, a melyek a szakmájukban való előhaladásról, egyszersmind szorgalomról és a szükséges elméleti és gyakorlati képzettségről tanuskodnak. A hazai iparos ifjuság már évekkel ezelőtt kezdte meg a hasonló czéllal biró munkakiállitások időnkénti rendezését és igyekezetének szép jeleit tanusitotta az 1877. évi veszprémi, az 1878. évi b.-csabai és 1880. évi debreczeni és az 1883. évi b.-gyulai kiállitásokon. A mostani országos általános kiállitás keretében tehát, midőn az ifjuságnak külön tér nyittatott, hogy mint az ipari munkálkodás egyik főtényezője a kiállitáson szintén méltóképen képviselve legyen és annak teljes sikerét részben előmozditsa, a hazai iparos ifjuság kell, hogy legjobb tehetsége szerint az ország minden részéből, az ipari termelés minden ágából részt vegyen. A t. egyleti elnökséget, mint az ottani iparos ifjuságnak központját tehát tisztelettel fölkérjük, hogy az ottani iparostanulókat és segédeket fölhivások által, e czélból kinevezett külön bizottságok vagy megbizottak személyes közbenjárásával a kiállitáson való részvételre serkenteni és a gyüjtött bejelentéseket hozzánk legkésőbb május hó 10-éig beküldeni sziveskedjenek. A bejelentések elfogadására nézve méltóztassék vezérelvül a következőket szemelőtt tartani. A kiállitásra beküldendő tárgyak csak olyanok legyenek, 1., melyek az illető tanoncz vagy segédmunkás iparszakmájába valók (tehát nem azon kivül eső időtöltések, vagy czéltalan u. n. «remek-munkák»,) 2., melyek a kiállitó tanoncz vagy segéd által lényeges alkatrészeikben önállólag, tehát más munkaerők hozzájárulása nélkül állittattak elő; 3. melyek sem anyaguknál sem külső felszerelésüknél fogva nagyobb befektetést, illetőleg költséget nem igényelnek. Méltóztassék továbbá az iparos ifjuságot az iránt is fölvilágositani, hogy jövő elhatározásában a kiállitáson való részvétel, nem csekély előnyére válhatik, hogy a munkakiállitásban résztvevők f. évi julius 1-től augusztus 10-ig érvényes szabadjegygyel a kiállitást megtekinthetik, végre, *hogy a bejelentési határidő meghosszabbittatni nem fog.* A bejelentések azonban annál könnyebben eszközölhetők legkésőbb május hó 10-éig, mivel a tárgyak beküldésének első határidejéül junius 1-je van megállapitva s addig minden bejelentő elkészülhet tárgyaival. A t. egyesületnek ajánljuk a további eljárás pontos megtartására nézve a szabályzat áttanulmányozását s midőn ama reménynünket adunk kifejezést, hogy a munkakiállitás fontos czéljától áthatva, a t. egyesület készséggel fog felkérésünknek megfelelni, végül kijelentjük, hogy ez ügyben való minden bejelentés (bejelentési ivek kérése, ezek beküldése stb.) *Ráth* Károly csoportbiztoshoz intézendő (Budapest, csillag-utcza 15. sz.)

— **Haynald** bibornok-érsek az utóbbi napokban körutat tett a kiállitáson s ismételve a legnagyobb meglepetésének adott kifejezést a kiállitás nagysága és gazdagsága felett.

— **A megnyitás.** Az országgyülés mindkét házának tagjai, szintugy a főváros képviselői felkéretnek, hogy az országos kiállitás *ünnepélyes megnyitására szóló meghivó jegyeiket* a háznagyi, illetőleg a polgármesteri hivatalban vegyék át.

— **Az állatkiállitások sorrendje.** Az orsz. kiállitással kapcsolatban rendezendő állatkiállitások sorrendjét az orsz. bizottság a következő napokra tüzte ki: Baromfi és tengerinyui-kiállitás május 5—10. Ebkiállitás május 5—10. Hizott szarvasmarha és juhkiállitás május 17—24. Tenyészjuh-kiállitás május 20—30. Tenyész sertéskiállitás szeptember 1—18. Tenyész szarvasmarha-kiállitás szeptember 1—10. Lókiállitás október 5—10.

— **A sertés-kiállitásra** vonatkozólag, mely tudvalevőleg Kőbányán lesz, az orsz. bizottság olykép intézkedett, hogy az állandó szabad és bérletjegyek erre a kiállitásra is érvényesek lesznek s megtekinthetni a kiállitás e részét a rendes napijegyekkel is, melyeket itt átfognak lyukasztatnai.

— **A kiállitás területén** lévő gőzkazánok, melyek a különféle gőzgépeket ellátják, a villamos világitást eszközlik és egyuttal több gyáros kiállitási tárgyaként is szerepelnek, pár nap óta próbaképen fütténetnek s az elért eredmény eddig teljesen kielégitőnek mutatkozott.

— **Konstantinápolyból** az ottani osztrák-magyar kereskedelmi kamara serény működése következtében egyre-másra érkeznek a keleti pavillonba a küldemények. Ujabban ismét 5 ládából álló küldemény adatott fel s közülök egy a török császári dohány kezelőségnek igen érdekes gyüjteményét tartalmazza.

— **A nemzeti tornaegylet** junius 28-án a kiállitás tőszomszédságában országos torna-ünnepet rendez.

— **A magyar kir. államvasutak** városi meneteigy irodája a kiállitás tartama alatt több ünnepélyt fog rendezni. Az első pünkösdkor lesz a városligetben, a kiállitási orsz. bizottság védnöksége mellett. Ez virághábo-ruból (bataille de fleurs) fog állani, ugy, a mint ilyenek Dél-Franczia-országban és Olaszországban farsang idején divatosak. Az ünnepélyt gróf Zichy Jenő elnöklete alatt külön bizottság rendezi.

— **«Posner-féle utmutató** Budapesten és a kiállitáson» czim alatt egy kis kézi könyv küldetett be hozzánk, melyet a Posner-féle intézet csinosan állitott ki. A kis utmutató röviden ismerteti a főváros nevezetességeit irásban és képekben, továbbá a kiállitásról is nyujt némi tájékozást. A mü belső tartalma azonban nem áll arányban a csinos kiállitással, mely utóbbi elismerést érdemel. Ára 40 krajezár.

— **Vidéki iparosok a kiállitáson.** Az országos iparegyesület kiállitási szakosztálya, hogy az orsz. kiállitást a vidékről feljövő iparosoknak nemcsak érdekessé, hanem tanulságossá is tegye, azt az üdvös intézkedést tette, hogy kebeléből egy bizottságot küldött ki, melynek bizalmi férfiai felváltva állandóan kint fognak tartózkodni a kiállitás területén s egy később kijelölendő helyiségben a hozzájok forduló vidéki iparosoknak felvilágositást és utbaigazitást nyujtanak ugy a kiállitás megtekintése, mint különösen tanulmányozása iránt. A bizottság tagjai: *Posner* Károly Lajos, Előri *Farkas* Kálmán, *Ráth* Károly, *Kozmata* Ferencz, *Szepesy* Gyula, *Valser* Jakab és *Gelléri* Mór. Ezenkivül az iparegyesület és az iparoskörnek egy vegyes bizottsága az iparoskör helyiségében fog felvilágositást adni a hozzáforduló iparosoknak s egyuttal jegyzéket is vezet arról, hogy miféle szakintézetek, gyárak, ipartelepek stb. mikor tekinthetők meg, hogy vidéki iparosaink egyuttal gyakorlatilag is megismerkedhessenek az ipar terén felmerült ujabb vivmányok és eljárási módozatokkal.

IPARÜGYEK.

— **Az országos ipar-egyesületnek** butor- és rokon-ipari szakosztálya e hó 21-én tartott közgyülésén tisztujitást tartott, melynek eredménye a következő: Elnök *Krumer* Samu, alelnök *Előry-Farkas* Kálmán, titkár *Richter* Antal, könyvtárnok *Grünwald* Mór, számvizsgálók Grünwald Mór, Holländer V. és Dózsa Lipót; választmányi tagok: Bamberger Frigyes, Budai György, Bernstein József, Csermák Károly, Dózsa Lipót, Frankl B., Frankfurter L., Grünwald Mór, Herzfelder Zsigmond, Holländer V., Pollák Ignácz és Tausig József. Pót választmányi tagok: Lingl Károly, König Izidor, Siposs Albert és Valnicsek Béla. A szakosztály elhatározta, hogy az országos kiállitásban résztvevő butor- és rokoniparosokhoz körlevelet intéz, melynek szerkesztésével Richter Antal titkár bizatott meg. Végre a szakosztály nagy köszönettel fogadta a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi miniszteriumnak ama leiratát, melyben tudatja, hogy a jogosulatlan czégek használatánál előforduló visszaélések megszüntetése iránt országszerte a törvény-szabta intézkedéseket megtette. A szakosztály e körrendelet kieszközléséért az országos iparegyesület igazgatóságának jegyzőkönyvi köszönetét nyilvánitá.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

* **A magyar nyugati vasut kamatcsonkitása.** A magyar nyugati vasut igazgatósága a legközelebbi közgyülésen a társaság részvény-szelvényeinek csonkitását fogja inditványozni. Erre a következő tényállás kényszeriti. A magyar nyugoti vasut beruházásokra 800,000 forint összegü függő kölcsönt vett fel. Különösen a hidak kicserélése került sokba, minél fogva a társaság a kormányhoz fordult eszközökért, hogy a függő kölcsönt fődözhesse. A kormány részben teljesitette a kivánságot, késznek nyilatkozván arra, hogy a kiadások egy részét a garancia-viszonyba vonja, egy másik résznél pedig megengedi, hogy a függő adósság kamatai az üzleti számlába vétessenek fel; a kormány e kedvezményei által azonban csak 400,000 frt fődözhető, mig 400,000 frt fődözetlen marad. Az igazgatóság tehát azt akarja inditványozni, hogy a fődözetlen 400,000 forint a szelvény csonkitása által törlesztessék. Összesen 75,000 drb részvény van forgalomban 15 millió forint névleges tőkével. A két szelvény beváltására és bélyegre évenkint 750,000 forint kell, egy szelvény beváltására 325 forint. Az igazgatóság inditványa azlesz, hogy a legközelebbi négy szelvényből 1.25 forint vonassék le, ugy hogy a részvényesek csak 3 frt 59·7 krt kapnának minden szelvényre.

* **Az osztrák-magyar államvasut** administrácziójának igazgatója, Rouner, hir szerint Párisba utazott, hogy a kész mérleget a franczia bizottságnak jóváhagyás végett előterjessze. Az 1884-iki osztalék 30 frankban állapittatik meg.

* **A kereskedő ifjak országos értekezletének előkészitő bizottsága** Hubenay József elnöklete alatt e hó 22-én este ülést tartott a kereskedő ifjak társulatában. Az ülésen végleg szervezkedett a bizottság s következőleg alakult meg: elnök: *Dr. Herich Károly*, alelnök: *Hubenay József*, jegyző: *Benedek János*, pénztárnok: *Szücs István*, Ellenőr: *Pardovits Gábor*. Az országos értekezlet megtartása elhatároztatott. Az értekezlet tagjai lesznek: kereskedő főnökök és segédek, kereskedelmi kamarák, testületek és társulatok képviselői. *Az összehivás módozatainak megállapitására* albizottság küldetett ki. *Az országos értekezlet tárgyai lesznek:* 1. Kereskedő ifjak országos szövetsége, központi helyeszközlő osztálylyal s közlönnyel. 2. Vasárnapi munkaszünet s zárórák szabályozása. 3. Kereskedelmi szakiskolák. 4. Kereskedő tanulók qualificácziója. 5. Egy évi önkéntesség. 6. Szavazati jog. A kereskedők országos nyugdij és segélyegylete. A programm részletes tárgyalása a jövő ülésre halasztatott. Végül a *kongresszus ügyrendének* kidolgozására Hubenay József elnöklete alatt albizottság küldetett ki.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

** **Német vámfelemelések.** A német birodalmi gyülés — mint jelentettük — már megkezdte a tervbe vett vámfelemeléseket. Első sorban a palakő vámját emelte föl 0·50 márkáról 1·50 márkára. Ez uj tétel alá azonban csak a szárazföldön bevitt palakő esik, a tengeren való bevitelnél ezentul is a régi vámot fogják szedni. A marhavám miatt igen heves vita támadt, mely végre is az agráriusok diadalával végződött. A lovak beviteli vámját 10 márkáról 20 márkára emelte. Az agráriusok győzelmi mámorukban az indokolást egészen fölöslegesnek tartják s egyikük határoztatlan kijelentette, hogy nem szükséges, hogy minden vámemelési inditvány külön indokoltassék. Az agráriusok e vita alatt leplezetlenül rámutattak czéljukra, mely nem egyéb, mint az, hogy az idegen marhát Németországból egészen k

k. 9.47½ frt, 500 mm. 74 k. 9.10 frt, 100 mm. 72·7 k. 9 frt, mind három hóra.

Fehérmegyei 2000 mm. 77.2 k. 9.75 frt, három hóra.

Bácskai 2500 mm. 73·5 k. 9 frt. 2300 mm. 72·2 k. 8.70 frt, 600 mm 72 k. 8.80 frt, 100 mm. 74 k. 9.25 frt, mind három hóra.

Dunavidéki 1200 mm. 72·5 k. 8.57½ frt, három hóra.

Északmagyarországi 100 mm. 78.5 k. 9.60 frt, 200 mm. 76.4 k. 9.30 frt, mindkettő három hóra.

Oláhországi 100 mm. 74.6 k. 7.70 forint, három hóra.

Tengeri 3200 mm. 6.35 frt, 2500 mm. 6.32½ frt, 1500 mm. 6.30 frt, mind készpénzfizetés mellett.

Zab 500 mm. 7.40 frt, 200 mm. 7.60 frt, mindkettő készpénzfizetés mellett.

Mai hivatalos effektiv árak:

		frtól	frtig
Buza	ó, bánsági	74—79 ℔/₂	—.—
—	» tiszavidéki	74—79 »	9.05 9.75
—	» pestvidéki	74—79 »	8.95 9.65
—	» fehérmegyei	74—79 »	8.95 9.65
—	» bácskai	74—79 »	—.— —.—
—	» északmagyarorsz.	74—79 »	8.80 9.40
Rozs	»	70—72 »	7.70 8.—
Árpa	» takarmány	60—62 »	7.— 7.30
—	» égetni való	62—64 »	7.50 8.35
—	» sörtőzdei	64—66 »	8.40 9.70
Zab	»	39—41 »	7.25 7.55
Tengeri	uj bánsági	75 »	6.30 6.35
—	» másnemü	73 »	6.20 6.25
—	»	— »	—.— —.—
Köles	ó	— »	5.80 6.25
Repcze	uj, káposzta	— »	—.— —.—
	» bánsági	— »	—.— —.—

Határidőüzlet gyenge forgalom mellett magasabb newyorki, londoni és párisi gabona- és lisztárfolyamokra szilárd irányban nyilt meg, de realizálások következtében az üzlet folyamában ismét elgyengült. — Köttetett:

Délelőtt.

Szokványbuza őszre mintegy 15,000 mm. 9.53, 9.52, 9.50, 9.49 és 9.48 forinton.

Tengeri május—juniusra mintegy 10,000 mm. 6.40, 6.39 és 6.38 frton.

Szokványzab őszre mintegy 5000 mm. 6.65, 6.68 és 6.70 frton.

Hivatalosan *felmondatott* e hó 28-ikára 14,000 mm. *szokványbuza* és 1000 mm. *szokványzab.*

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén gyenge volt a forgalom és az irány is ellanyhult. — Köttetett:

Szokványbuza őszre mintegy 10,000 mm. 9.47, 9.46 és 9.45 frton.

Tengeri május—juniusra mintegy 5000 mm. 6.37 és 6.36 frton.

Szokványzab őszre mintegy 5000 mm. 6.69 és 6.68 forinton.

Káposztarepcze augusztus—szeptemberre 1000 mm, 13⅜ frton.

Déli 1 órakor hivatalosan zárulnak:

Szokványbuza tavaszra	frt.	9.30	— 9.35—
Szokványbuza őszre	«	9.44	— 9.46—
Tengeri május—juniusra	«	6.35	— 6.37—
Szokványzab tavaszra	«	7.48	— 7.52—
Szokványzab őszre	«	6.66	— 6.68—
Káposztarepcze aug.—szeptemberre	«	13.⅜	— 13.½ —

Délutáni forgalom.

A délutáni forgalom gyenge volt: az irány eleintén jobb berlini gabonaárfolyamokra valamivel kellemesebb, de az üzlet folyamában a barométer folytonos csökkenése következtében — a mi közeli esőre enged következtetni — ismét ellanyhult, de végül ujból megszilárdult kissé. — Köttetett:

Szokványbuza őszre mintegy 15,000 mm. 9.47, 9.45, 9.44, 9.43, 9.42 és 9.44 frton.

Tengeri május—juniusra mintegy 10,000 mm. 6.37, 6.35, 6.33, 6.32, 6.31és 6.32 frton.

Tengeri julius—augusztusra mintegy 5000 mm. 6.55, 6.50 és 6.49 frton.

Esti 6 órakor zárulnak:

Szokványbuza tavaszra	frt.	9.30	— 9.35—
Szokványbuza 1885. őszre	«	9.43	— 9.45—
Tengeri május—juniusra	«	6.31	— 6.33—
Szokványzab tavaszra	«	7.48	— 7.52—
Szokványzab őszre	«	6.65	— 6.67—
Káposztarepcze aug.—szeptemberre	«	13.⅜	— 13.½ —

Esti magánforgalom.

A hivatalos zárlat után Bácsmegyéből esőt jelentettek, mire az irány ismét ellanyhult és köttetett:

Szokványbuza őszre 9.42 frtig.

Tengeri május—juniusra 6.29 frtig.

Zab őszre 6.67 frtig.

—

Terménytőzsde.

Terményekben igen gyenge volt a forgalom.

Szilva csendes, *szerbiai* zsákáru október—novemberre 9½ frton köttetett 56 kilonkint.

Disznózsir pesti áru hordóval együtt 52½ frton adatott el.

Szesz szilárd; szesz 2750—27.75; szesz-élesztő 28.50—29.—.

—

Értéktőzsde.

A mai értéktőzsdei forgalom határozott lanyha irányban nyilt meg, miután a politikai hirek még mindig igen kedvezőtlenek. Ma különösen a járadék érezte a lanyha irány hatását, miután Londontól kivált a magyar aranyjáradékról igen lanyha jelentések érkeztek. Az utótőzsde bágyadt maradt és csak az előtőzsdén mutatkozott némi javulás jobb párisi jelentések következtében.

Előtőzsde.

Az előtőzsde kivált járadékokra nézve igen lanyhán folyt le. Osztrák hitelrészvény 281.50-től 279.40-ig köttetvén, maradt 280 pénz, magyar hitelbank 279-en magyar aranyjáradék 94-től 93.30-ig, magyar papirjáradék 89.70-től 89-ig köttetett.

11 óra 30 perczkor zárul: Osztrák hitelrészvény 280—280.10.

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén mérsékelten javult a hangulat. Osztrák hitelrészvény 279.50-től 281.25-ig vétetvén, maradt 281 pénz, magyar hitelbank 279-től 280.25-ig köttetett és maradt 280.25 pénz, magy. leszámitoló és pénzváltó bank 79-en kelt. Befektetési értékek közül vétettek: magyar aranyjáradék 93.20-tól 93.80-ig, magyar papirjáradék 89-től 89.50-ig. Más értékek közül: Concordiamalom 580-on, Athenaeum 550-en, Drasche-féle téglagyár 255-ön köttetett. Valuták és váltók szilárdak.

1 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 281—281.10, magyar hitelbank 280.25—280.50, magyar aranyjáradék 93.75—93.80, magyar papirjáradék 89.50—89.55.

Praemiumüzlet: Osztrák hitelrészvény holnapra 3.50—4 frt, nyolcz napra 9.—9.50 frt, egy hóra 17—18 forint.

Utótőzsde.

Az utótőzsde lanyhán folyt le. Osztrák hitelrészvény 281.—280.20 közt ingadozván, maradt 280.30 pénz, magyar aranyjáradék 93.57½-től 93.37½-ig vétetett, magyar papirjáradék 89.50-en névlegesen jegyeztetett.

3 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 280.30—280.40, magyar aranyjáradék 93.37½—93.40.

Esti tőzsde.

Az esti tőzsdén kedvezőbb párisi jelentésekre némi javulás állt be. Osztrák hitelrészvény 280.80 és 281.60 közt ingadosván, maradt 281.30 pénz, magyar aranyjáradék 93.70-től 93.90-ig, magy. papirjáradék 89.70-től 89.72½-ig köttetett.

6 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 281.30—281.40, magyar aranyjáradék 93.85—93.90, magyar papirjáradék 89.70—89.75.

Felszámitolási árfolyamok.

Magyar 4% aranyjáradék	—.—
« 5% papirjáradék	—.—
« általános hitelbank	280.—
« pénzváltó és leszámitoló bank	—.—
Tiszai és szegedi kölcsön	—.—
Magyar jelzálogbank	—.—
Osztrák hitelintézet	281.—
Anglo-osztrák bank	—.—
Állami vasut	—.—
Déli vasut	—.—
Török birod. dohány	—.—
Rima-Murányi	—.—

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, ápr. 23. Az üzlet változatlan. Magyar uraságí, öreg, nehéz 40—42 forint, fiatal nehéz 43.50—44.— forint, fiatal, közép 44—44.50 forint, könnyü 42—44 forint. — Szedett nehéz 41.50—43 forint, közép 42—43 forint, könnyü 41—42 forint. — Romániai átmeneti, bakonyi nehéz 44—46 forint, átmeneti közép 43.50—44.50 forint, átmeneti könnyü 43—43.50 forint, eredeti nehéz —.— forint, átmeneti közép —.— forint. — Szerbiai nehéz 42—43 forint, közép 42.——43 forint, könnyü 42.——43 forint. — Hizó 1 éves élősulyban 4% 28—30 forint, hizó két éves élősulyban 4% 32—36 forint, 1 éves hizó a vasutról mázsálva —.—.—. Az árak hizlalt sertéseknél páronkint 45 kilós és 4% levonással kilogrammonkint értendők. Makkos sertés, élősulyban 4%-os levonással —.—.— forint. — Romániai és szerbiai sertések, melyek mint átmeneteliek adattak t. vevőn s páronkint 3 aranyban vám fejében megtérittetnek.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Előtőzsde.

Bécs, ápr. 23. (Az *Egyetértés* távirata.) Londoni lanyha jelentések és kedvezőtlen politikai hirek a helyi üzérkedést ujabbi eladásokra ösztönözték és a mai előtőzsdén az árfolyamok tovább csökkentek. A sorompón csak kevés forgalom volt vasuti értékekben nagyon gyenge árfolyamokon. Valuták jelentékenyen megdrágultak.

11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 280.10, *magyar hitelbank* 279, osztrák tartományi bank 96.40, osztrák-magyar államvasut 301, elbavölgyi vasut 169.50, májusi járadék 80.30, *magyar aranyjáradék* 93.45, *magyar papirjáradék* 89.10, husz frankos arany 9.99.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde változatlan árfolyamokkal és gyenge magatartásban nyilt meg. — Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 280.30, *magyar hitelbank* 279, angol-osztrák bank 97.25, unióbank 75.50, osztrák tartományi bank 96.50, bankegyesület 99.25, osztrák-magyar államvasut 300.50, déli vasut 130, Károly Lajos vasut 256.25, elbavölgyi vasut 169.50, tramway 213, májusi járadék 80.30, *magyar aranyjáradék* 93.45, *magyar papirjáradék* 89.10, husz frankos arany 10.

A forgalom teljesen élénktelen és renyhe volt, később és az árfolyamok is csak csekély ingadozásoknak voltak alávetve. Váltók és valuták drágultak.

2 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 281.25, angol-osztrák bank 99.75, uniobank 75.75, bankegyesület 99.25, *magyar hitelbank* 279.75, osztrák-magyar államvasut 300.50, Károly-Lajos vasut 256.75, dunagőzhajózási részvények 464, Lloyd-részvény 558, északnyugati vasut 167.—, elbavölgyi vasut 170.—, tramway 213.—, déli vasut 130.25, májusi járadék 80.80, osztrák aranyjáradék 105.10, *magyar aranyjáradék* 93.65, 1864-iki sorsjegy 170.—, bécsi községi sorsjegy 122.—, husz frankos arany 9.88½, német birodalmi márka 61.85. Gyenge.

Bécs, ápr. 23. *(Magyar értékek hivatalos zárlata).* Magyar földtehermentesitési kötvények 101.50. Erdélyi földtehermentesitési kötvények 101.—. 5½% magyar földhitelintézeti záloglevél 101.50. Erdélyi vasut 178.—. Magyar keleti vasut 104.50. Magyar ny. kölcsön sorsjegy 115.50. Szőlődézsmaváltsági kötvények 96.50. 6%-os aranyjáradék —.—. Tiszavölgyi sorsjegy 118.—. Magyar 4%-os aranyjáradék 93.70. Magyar vasuti kölcsön 144.50. Magyar hitelbank 279.50. Alföldi vasut 179.—, Magyar északkeleti vasut 169.—. Keleti vasuti elsőbbség 96.80. Tiszavidéki vasut-részvény 249.50. Magyar leszámitoló- és pénzváltóbank részvény 79.—. Kassa-oderbergi vasut részvény 146.50. Magyar papirjáradék 89.41. Dohány-részvények —.—. Leszámitolóbank —.—.

Bécs, ápr. 23. *(Osztrák értékek hivatalos zárlata.)* Osztrák hitelrészvény 241.25. Déli vasut 130.50. 4%-os aranyjáradék 105.—. Váltó Londonra 126.40. Károly-Lajos vasut 256.25. 1864-es sorsj. 170.—. 1860-as sorsjegy 139.—. Török sorsjegy 21.—. Angol-osztrák bank részvény 96.75. 4·2%-os ezüstjáradék 81.35. Osztrák államvasut 300.50. 20 frankos 9.98. 4·2%-os papirjáradék részv. 80.80. Osztrák hitelsorsjegy 179.—. Osztrák-magyar bankrészvény 856.—. Cásza. kir. arany 5.89. Német bankváltók 61.80. Elbavölgyi vasut részv. 170.—. Wiener Bankverein részvény 99.70. Dunagőzhajózási társ. részv. 464.—. Szilárdul.

Esti tőzsde.

Bécs, ápr. 23. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Külföldi jelentésekre kissé javult, de tartózkodó. A külföldi piaczokra nézve befolyással volt a Journal de St-Petersburg czikke, melynek hivatalos szövege itt csak az esti tőzsde zárlata felé volt olvasható. — Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 281.30—281.80, *magyar hitelbank* 280—280.75, bankegyesület 99.60—99.75, osztrák tartományi bank 96.50—97.10, osztrák-magyar bank 851, osztrák-magyar államvasut 299.25—300.40, *magyar nyugoti vasut* 163.75. májusi járadék 80.95—81, osztrák aranyjáradék 105.40, *magyar aranyjáradék* 93.75—94.05, *magyar papirjáradék* 89.60—89.85.

5 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 281.75, *magyar hitelbank* 280.50, uniobank 75.75, osztrák tartományi bank 97, osztrák-magyar államvasut 300.25, déli vasut 130.50, májusi járadék 80.95, *magyar aranyjáradék* 93.95, *magyar papirjáradék* 89.85, huszfrankos arany 9.97½, német birodalmi márka 61.80—61.82½.

Zárlat után jegyez: osztrák hitelrészvény 281.70 és 282.10 után 281.90, *magyar aranyjáradék* 93.95 és 94.15 után 94.10.

Az **esti magánforgalomban** marad osztrák hitelrészvény 282.30 után 282.20, *magyar aranyjáradék* 94.20.

Praemiumüzlet a bécsi értéktőzsdén.

Bécs, ápr. 23. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A dijtételek javultak. Osztrák hitelrészvény holnapra 4—4½ frt, nyolcz napra 10—10½ frt, egy hónapra 17½—18½ frt, három hónapra 29½—30½ frt, Károly-Lajos vasut egy hónapra 10—11 frt, osztrák-magyar államvasut egy hónapra 11—12 frt, déli vasut egy hónapra 10—11 frt, *magyar aranyjáradék* egy hónapra 3¾—5¼ százalék, három hónapra 6¾—7¼ százalék.

Magánkamatláb: Első helyi váltóra 3¾—4 százalék, távolabbi látra és telepitett váltóra 4¼—4¾ százalék.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, április 23. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Az amerikai buzakészletek folytonos csökkenése, a magasabb londoni és newyorki jegyzések és a tartósan száraz idő rás következtében a határidők árfolyamai tovább emelkedtek. — Köttetett: *Buza* május—juniusra 9.45—9.48, őszre 9.62—9.73; *zab* őszre 7.05—7.08; *tengeri* május—juniusra 6.82—6.86, julius—augusztusra 6.92—6.95. Ezeken kivül jegyeznek: *Zab* tavaszra 7.85—7.88, május—juniusra 7.80—7.82; *rozs* tavaszra 7.70—7.75, őszre 7.85—7.90.

Szesz ma üzlettelen volt és kész gabonaáru jegyez változatlanul 28.75 frtot.

Délután az irány jelentékenyen elgyengült és zárulnak: *Buza* tavaszra és május—juniusra 9.38—9.40, őszre 9.62—9.64; *zab* tavaszra 7.83—7.86, őszre 7—7.02; *rozs* tavaszra névleg 7.70, őszre 7.80, *tengeri* május—juniusra 6.80—6.81, julius—augusztusra 6.88—6.90.

Készáru csendes, de szilárd. Tulajdonosok ugy mint malmok valamivel előzőkenyebbek egymás iránt. Eladatott egy rakomány vásárhelyi elsőrendü buza 79.5 k. 10.40 frt és egy rakomány bácskai buza 74 k. 9.25 frt mindkettő három hóra, franko malom Bécs.

KÜLFÖLDI ÁRUTŐZSDÉK.

Newyork, ápr. 22. (Kabelsürgöny.) Gyapot New-Yorkban 10.⅛, Neworleansban 10⅞₁₆. — Petroleum fin. 70⁰ Abel Test Newyorkban áprilisra 7⅞. — Philadelphiában áprilisra 7⅞. — Nyers petroleum 6⅞. — United pipe line certificates 78½. — Liszt 3.75. — Piros őszi buza helyben 101½ cent (= 9.23 frt), májusra 100 cent. (= 9.09 frt.), juniusra 100½ cent (=9.13 frt), juliusra 102½ cent. (=9.32 frt.) 100 kilonkint. Tengeri 55. — Czukor (Fair refining Muscovados) 4.42½. Riokávé 8.⅝, — Zsir (Vilcox jegyü) 7.50. (Fairbank jegyü) 7.40. — Gabona fuvardij imperial-quarterenkint Észak-Amerikából az angol kikötőkbe és az ezekkel egy magasságon fekvő kontinentális kikötőkbe 4½ cent (= 1.23 frt. 100 kilokint.) — Napi felbeszatal gyapotból 4000 bál.

Külföldi áruttőzsdék zárlata.

Gabonaszállitási dij waggonrakmányokban 100 kilónként érendő. Beviteli vám Németországba 100 kiló buzáért, rozsért és zabért 1 márka, árpáért, tengeriért s bükkönyért 1 márka, lisztért 3 márka, malátáért 1.20 márka. Beviteli vám a Svájcba 100 kiló gabonáért 0.30 frank, malátáért 0.60 frank, lisztért 1 frank. A számitási árfolyam a német piaczokra 100 márka vista 61 forint 80 kr. Párisba 100 frk vista 49 frt 90 kr.

Április hó 23.	Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlathoz képest	osztr. értékben
PÁRIS.				
Buza folyó hóra	23.10	11.53	+	0.12
— májusra	23.40	11.68	+	0.12
— májustól 4 hóra	24.10	11.93	+	0.08
— julius-augusztusra	24.60	12.27	+	0.17
Liszt folyó hóra	48.—	15.06	+	0.14
— májusra	49.—	15.36	+	0.14
— májustól 4 hóra	50.10	15.70	+	0.15
— julius-augusztusra	51.—	16.01	+	0.20
Olaj folyó hóra	64.75	32.32	+	0.58
— májusra	64.75	32.32	+	0.46
— májustól 4 hóra	65.75	32.80	+	0.58
— utolsó 4 hóra	67.75	33.80	+	0.32
Szesz folyó hóra	44.75	24.34	+	0.15
— májusra	44.25	24.08	+	0.15
— májustól 4 hóra	45.—	24.47	+	0.15
— utolsó 4 hóra	46.—	25.—	+	0.16
Szállitási díj: Budapestről	8.27	4.09		
— » Bécsből	7.87	3.90		
BERLIN.				
Buza április-májusra	176.—	10.88	+	0.12
— szeptember-októberre	186.75	11.54	+	0.12
Rozs április-májusra	148.50	9.18	+	0.02
— szeptember-októberre	155.50	9.61	+	0.06
Zab április-májusra	144.—	8.90	+	0.07
— május-juniusra	144.—	8.90	+	0.07
Olaj április-májusra	50.40	31.15	+	0.33
— szept.-okt.-re	53.50	33.06	+	0.34
Szesz április-májusra	41.80	25.88	+	0.30
— augusztus-szept.-re	45.10	27.87	+	0.20
Szállitási díj: Budapestről	3.93	2.41		
— » Bécsből	3.24	1.99		
STETTIN.				
Buza április-májusra	173.50	10.72	+	0.14
— junius-juliusra	177.—	10.94	+	0.11
— szeptember-októberre	185.—	11.43	+	0.14
Rozs április-májusra	145.50	8.99	+	0.10
— junius-juliusra	149.—	9.21	+	0.08
— szeptember-októberre	153.—	9.46	+	0.11
Olaj kész szállitásra	50.—	30.90	+	0.45
— májusra	52.—	32.14	+	0.46
Szesz áprilisra	40.70	25.15	+	0.11
— május-juniusra	41.—	25.34	+	0.13
— junius-juliusra	42.30	26.14	—	—.—
— augusztus-szeptemberre	44.30	27.38	+	0.01
Repcze	—.—	—.—		—.—
Szállitási díj: Budapestről	4.81	2.95		
— » Bécsből	3.62	2.21		
KÖLN.				
Buza májusra	18.40	11.37	+	0.05
— juliusra	18.90	11.68	+	0.05
Rozs májusra	15.40	9.52	+	0.05
— juliusra	15.60	9.64	+	0.05
Olaj kész szállitásra	26.70	33.—	+	0.53
— májusra	26.50	32.75	+	0.28
Szállitási díj: Budapestről	5.95	3.65		
BOROSZLÓ.				
Buza	17.50	10.82	+	0.06
Zab	14.80	9.15	+	0.05
Olaj	40.80	25.21	—	0.07
Rozs	14.40	8.90	+	0.04
Repcze	—.—	—.—		—.—
Tengeri	14.—	8.65	+	0.04
Szállitási díj: Budapestről	2.95	1.81		

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDÉK.

Külföldi értéktőzsdék zárlata.

Az árfolyamok az illető helyi szokványok szerint készpénzben, mediora vagy ultimóra értendők, e szerint a mellékelt paritás is készpénzre vagy mediora illetőleg ultimóra értendő. A készpénz-árfolyamok *K*-val, a mediora *M*-mel, az ultimóra *U*-val vannak megjelölve. Magától értetődik, hogy a fenti átszámitásokhoz még a transaktió-költségek, továbbá a medio- és ultimó-árfolyamokhoz azonkivül még a mindenkori budapesti prolongácziótételek is számitásba veendők. A *-gal jelölt értékek a budapesti tőzsdén nem jegyeztetnek. Átszámitási árfolyam 100 márka vista = 61 frt 80 kr. 100 frk vista = 49 frt 90 kr.

Április hó 23.	Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlathoz képest	osztr. értékben
PÁRIS.				
*Franczia 3%-os járadék		77.30	—.—	—.—
» 4½%-os »		108.22	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut	*U*	610.—	301.05	— 2.14
Osztrák déli vasut	*U*	280.—	130.13	— 0.65
*Osztrák földhitel-részv.-társ.		—.—	—.—	—.—
*Franczia törleszthető járad.		77.60	—.—	—.—
Osztrák 4%-os aranyjáradék	*U*	—.—	—.—	—.—
Magyar vasuti kölcsön	*U*	—.—	—.—	—.—
Magyar jelzálog hitelbank	*K*	—.—	—.—	—.—
Bécsi uniobank	*K*	—.—	—.—	—.—
Magyar aranyjáradék	*U*	76.—	93.46	— 0.42
Magyar 5%-os papirjáradék	*U*	—.—	—.—	—.—
Magy. leszám. és pénzv.-bank	*K*	—.—	—.—	—.—
Magyar országos bank	*K*	—.—	—.—	—.—
BERLIN.				
Osztrák 4½%-os papirjáradék.	*K*	64.60	80.04	— 0.40
» 5%-os »	*K*	77.20	95.56	— 1.13
» 4½%os ezüstjáradék	*K*	65.40	81.09	+ 0.14
» 4%-os aranyjáradék	*K*	85.50	105.73	+ 0.40
Magyar aranyjáradék	*U*	75.25	93.25	— 0.47
» 5%-os papirjáradék	*U*	72.50	90.01	+ 0.34
» keleti vasuti kötvények	*K*	—.—	—.—	—.—
Keleti 5%-os v. elsőbbs. kötv.	*K*	98.20	121.71	— 0.03
Osztrák hitelrészvény	*U*	455.—	280.99	+ 0.14
Magyar hitelbank	*U*	—.—	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut	*U*	482.—	296.64	— 3.75
Osztrák déli vasut	*U*	211.—	130.04	— 0.60
Károly-Lajos vasut	*U*	—.—	—.—	—.—
Kassa-oderbergi vasut	*K*	59.50	147.46	— 0.74
*Román vasuti részv.		—.—	—.—	—.—
Orosz bankjegy		195.90	121.06	+ 0.15
Váltó bécsi piaczra		161.10	62.—	+ 0.53
*Keleti kölcsön II. kib.		55.40	—.—	—.—
Magyar jelzáloghitelbank	*K*	—.—	—.—	—.—
Magy. leszám. és pénzv.-bank	*K*	—.—	—.—	—.—
Magyar országos bank	*K*	—.—	—.—	—.—
FRANKFURT.				
Osztrák 4½%-os papirjáradék.	*K*	65.13	80.67	+ 0.37
» 5%-os »	*K*	—.—	—.—	—.—
» 4½%-os ezüstjáradék.	*K*	65.40	81.09	+ 0.26
» 4%-os aranyjáradék	*K*	85.63	105.88	+ 0.38
Magyar aranyjáradék	*U*	74.68	92.57	— 1.82
» 5%-os papirjáradék	*U*	72.38	89.87	— 0.30
Osztrák hitelrészvény	*U*	227.—	281.01	— 0.63
Osztrák-magyar bank	*K*	—.—	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut.	*U*	242.75	300.56	— 1.46
Károly-Lajos vasut	*U*	207.—	256.25	+ 3.71
Osztrák déli vasut	*U*	104.—	129.32	— 0.76
Erzsébet osztrák nyugoti vasut	*K*	191.75	237.42	+ 0.13
Magyar-gácsországi vasut	*K*	—.—	—.—	—.—
Tiszavidéki v. elsőbbs. kötv.	*K*	—.—	—.—	—.—
Váltó bécsi piaczra		162.—	61.66	+ 0.22
4½%-os földhitelint. záloglevél	*K*	—.—	—.—	—.—
Magy. leszám. és pénzv.-bank	*K*	—.—	—.—	—.—
Magyar hitelbank	*U*	—.—	—.—	—.—
Magyar jelzáloghitelbank	*K*	—.—	—.—	—.—
Magyar országos bank		—.—	—.—	—.—

Trieszt, ápr. 23. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Délután gyenge volt az irány. Váltó Londonra 126.40, olasz bankpiaczokra 49.40, Napoleon d'or 9.97, májusi járadék 80.80, *magyar aranyjáradék* 93.60, *magyar papirjáradék* 89.40, osztrák hitelrészvény 281.—, Lloyd részvény 556, olasz járadék 91.12.

Berlin, ápr. 23. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A Daily News közleményei lehangolólag hatottak, de azért nem volt lanyha az irány. Az árfolyamok eleintén alacsonyabbak, azután fedezésekre szilárdabb volt az irány. Az üzlet orosz értékekben, osztrák hitelrészvényekben, olasz járadékban és magyar aranyjáradékban élénktelen volt. Később a Journal de St. Petersburg jelentésére megszilárdult az irány és az árfolyamok emelkedtek. Azután ismét ingadozó, inkább gyenge volt az irány, mert több végrehajtási eladás történt olasz járadékban és osztrák-magyar államvasut-részvényben párisi számlára. Osztrák hitelrészvényekben és különösen orosz értékekben darab-hiány volt. Zárlat csendes. Orosz értékek igen szilárdak. Pénz bőven van és a magánkamatláb 4½—5 százalék.

Berlin, ápr. 23. (Tőzsdei jelentés.) Tartózkodó hangulat mellett az osztrák-magyar államvasut részvényeinek és a magyar járadékok piaczán bécsi eladások nyomasztólag hatottak. Bank és vasuti részvények árfolyamai csökkentek, orosz értékek zárlat felé javultak. Kamatláb 4%.

Berlin, ápr. 23. (Utótőzsde). *Magyar aranyjáradék* 75.40, osztrák hitelrészvény 455½, osztrák-magyar államvasut 482½, osztrák déli vasut 211, Károly-Lajos vasut 104¼. Javult.

Frankfurt, ápr. 23. (Esti tőzsde.) *Magyar aranyjáradék* 75.⅝, osztrák hitelrészvény 227.87, osztrák-magyar államvasut 242½, Károly-Lajos vasut 208.25, osztrák déli vasut 104. Szilárdabb.

Páris, ápr. 23. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata). Az irány a mai tőzsdén igen szilárd volt.

1 órakor jegyeznek: 3 százalékos franczia járadék 77.55, 4½%-os franczia járadék 107.97, török vasuti kölcsön 15.57, egyiptomi kölcsön 305.62, ottomán bank 536.25, Szuez-részvény 1955, spanyol kölcsön 56.22, *magyar aranyjáradék* 75.68, Credit Foncier 1302.

3 óra 40 perczkor zárulnak: 3%-os franczia járadék 77.90, 4½%-os franczia járadék 108.22, franczia törleszthető járadék 79.60, *magyar aranyjáradék* 76, osztrák-magyar államvasut 610, osztrák déli vasut 280. Mozgalmas.

Páris, ápr. 23. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Az *utótőzsdén* a német közbenjárás hirére az árfolyamok emelkedtek, *magyar aranyjáradék* lanyha volt.

5 óra 40 perczkor jegyeznek: Spanyol kölcsön 41.45, Banque d'Escompte 497, Szuez-részvény 1960, egyiptomi kölcsön 307, 3%os franczia járadék 78.05, váltó Londonra 25.39, orosz rubel 242.50; magánkamatláb 2½ százalék.

Newyork, ápr. 22. (Kabelsürgöny.) Váltó Berlinre 400 márka után (60 napi látra) 94¾, váltó Londonra 4.86, négyszázalékos tőkésitett kölcsön 1877-ből 122⅛, Erie-vasut 12⅛, váltó Párisra 4.26⅞.

ÜZLETI TUDÓSITÁSOK.

—

Budapesti husárak.

Budapest, ápr. 23.

Ökörhus 100 kilogr.		51—53	forint
Tehénhus	« «	49—51	«
Bivalyhus	« «	47—50	«
Borjuhus	« «	60—65	«

—

Marhavásár.

Budapest, ápr. 23. (Braun József és fiai czég jelentése az *Egyetértés* részére.) Felhajtatott: 934 db magyar ökör, 281 db magyar tehén, 23 db szerbiai ökör, 39 db bivaly és 30 db bika, összesen 1307 db vágómarha. — Miután a mai felhajtás a heti szükségletnek megfelelt, emnélfogva az üzlet menete is élénkebb irányzat mellett folyt le, mint a multi héten. Az egységi árak némileg szilárdultak. — Következő árakat jegyeztünk: Magyar ökrökért 50 frttól 54 frtig. Magyar tehenekért 48 frttól 51 frtig. Szerbiai ökrökért 55 frttól 56 frtig. Bivalyokért 45 frtól 49 frtig. Bikákért 49 frttól 52 frtig métermázsánként.

A fővárosi vásárigazgatóság hivatalos jelentése szerint a mai vásáron állott 1549 db nagy, és 1429 db apró marha. Ebből eladatott: 36 db bika, darabja 125—250 frton, 920 db ökör, párja 220—380 frt, 400 db v. tehén párja 190—260 frt, 156 db f. tehén, dbja 100—190 frt, 37 db bivaly, párja 150—220 frt, 890 db borju, dbja 6—25 frt, 539 db bárány, párja 4—8 frton.

Páris, (La Villette) ápr. 20. Felhajtatott 3721 darab szarvasmarha és 17349 juh. Az irány határozottan lanyha volt és szarvasmarha ára darabonként 25—30 frankkal, juhoké ½ kilóként 2—4 frankkal gyengült. Fizettek általán szarvasmarháért 60—78 centimet, juhokért 72—92 centimet és különösen magyar juhokért (1856 db) 77—83 centimet fél kilóként.

Páris, (La Villette), ápr. 23. (Távirat.) Felhajtatott 15,900 db juh. Az üzlet rosz.

—

Lóvásár.

Budapest, ápr. 23. Felhozatott 436 darab ló. Ebből adatott el: átiratás mellett 154 db, uj lólevéllel 47 db; bécsi vágóra ment 24 darab Árak: jobb koesilovakért 100—175 frtig, közönséges lovakért 20—85 frt, bécsi vágóra valókért 28—30 frtig.

—

Juhvásár.

Pozsony, ápr. 23. (Távirat.) A mai juhvásárra 4942 darab juhot hajtottak fel. Párisból kedvezőtlen jelentés érkezvén, az árak hanyatlottak. Kivitelre szánt áru 18—27 frton, silánúabb minőségü 10—16 frton kelt.

Bécs (St.-Marx), apr. 22. (Távirat.) Felhozatott 2341 db juh. Az áru csekély volt és csakis a lanyha párisi jelentések akadályoztak meg az árak emelkedését, mert az exporteurök élénken vásároltak. Kiviteli juh párja 22—28 frt, vagy kilonkint 46—50 kr, selejtes páronkint 12—20 frt, vagy 34—42 kr. kiloja. Legjobb árurt üzettek a kivitelre páronkint 38—40 frtot és a helyi fogyasztásra 52 krt kilokint.

—

Szurómarhavásár.

Bécs, (St. Marx) ápr. 23. (Távirat.) Felhozatott 3645 dr

Sedlar I. 40 é. napsz. VIII. prater-u. 19. tüdővész.
Lencsés J. 57 é. napsz. VI. király-u. 72. tüdőlob.
Schelmanné K. 60 é. napsz. utról csonthaj.
Gebelányi R. 29 é. napsz. VIII. prater-u. 17. tüdővész.
Kohn F. 46 é. I. orsz. téb. tüdővész.
Schwingenschlögel A. 42 é. hiv. VIII. zerge-u. 19. májbaj.
Mleinekné J. 31 é. özv. VIII. kófarágó-u. 12. tüdőgümő.

NYILT-TÉR.

Beermann Gyulané szül. Herzl Fanny saját, valamint a rokonok nevében is fájdalomtól dúlt szívvel jelenti szeretett férje

BEERMANN GYULA

hirlapiró

életének 64-ik évében f. hó 23-án hosszas szenvedés után bekövetkezett csendes elhunytát.

A boldogultnak hült tetemei f. hó 24-én délután 4 órakor evang. szertartás szerint, a kerepesi sírkertbe fognak örök nyugalomra kísértetni.

Budapest, 1885. április hó 23.

Béke lengjen porai felett!

Lakás: Béla-utcza 3. sz. 1292

A SOLIDITÁS 986

az üzleti összeköttetéseknél, előfeltétele egy üzlet emelkedésének és felvirágzásának, Ezen elvtől áthatva vezetek egy első rangu **uri ruha** üzletet. Azon nézetnek hódolok, hogy ez idényszerü szükségleteket az esthetikai és anyagi követelmények bizonyos felosztása szerint kell kielégíteni. Különös súlyt fektetek tisztelt megrendelőim kiszolgálásánál a jó szabás és jó készítésre. Ha e két körülmény összetalál, akkor 50 százalék van **meggazdálkodva** a ruha kiadási-költségekből. Bátorkodom tehát üzletemet a legmelegebben ajánlani. Gazdag választék szövetek és uri ruhakiből nem mereszkelt árak és kiváló minőség mellett. Egy kísérletvásárlás vagy megrendelés legjobban fogja bizonyítani üzletem képességét és eljárásom solidításat.

Krausz Lipót fia, Budapest, kigyótér harmadik szám.
Minták és árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek.

Prospectusok és lakásmegrendelés az igazgatóságnál.

Stájer országos **Rohitsch-Sauerbrunn** gyógy-intézet.

Alsó Stájerország.

Déli vasutállomás: Pöltschach.

Magas — oldódási fokú.

Hírneves glaubersavas savanyuviz. Hidegvízkura. Savókura. **Főindicatio: az emésztési szervek megbetegedése. Kényelmes tartózkodás.**

1053 Ujonnan megnyitott forrás

„STYRIAI FORRÁS"

különösen kiváló rendkivüli gazdag **kettős szénsavas magnesiumáról**, mely 10.000-ből 45.3331 részre rug.
Vízforraktár HOFFMANN JOZSEF-nél Budapest, akadémia-u.

Kissé használt, **finom kiállitásu**, 8 ülésü

omnibusz

olajhengerrel jutányosan eladó Nusszer Gyula fénymázolónál VII. Szövetség-utcza 28. 1293

BORSZÉKI savanyuviz

PARÁDI kéntartalmu ásványviz

mindig friss töltésben kapható

Mattoni és Wille

a budai király-keserüforrások tulajdonosai

Budapesten, (Dianafürdő-épület.) 1162

Könyomdai munkákat

különösen **falragaszokat** és **etiquetteket szines nyomatban leggyorsabb** és **legszebb** elkészítésre elvállalunk. Minták rendelkezésre állnak.

BLOCH és POLLÁK

1280 Budapest, bálvány-utcza 6. szám.

ARANY PARIS 1878 ÉREM — C. S. K. — ARANY AMSTERDAM 1883 ÉREM

LEGHAGASABB ELISMERÉS.

Gleichenbergi ásványvizek.

Kitünő gyógyszer hurutos nyálkahártya és emesztési szervek ellen. Legjobb üditő ital.

Kapható **Édeskuty L.**

udvari szállitónál, továbbá minden gyógyszertár és fűszerkereskedésben és a főraktárnagyságnál Gleichenbergben.

DISZ-OKMÁNY FÜRSTENFELD GRÁZ — DISZ-OKMÁNY TRIEST RADKERSBURG

970

SZINHÁZAK ÉS MULATSÁGOK.

NEMZETI SZINHÁZ

Évi b. 19. Havi b. 19.

Budapest, április 24-én.

Rákosi Sz. assz., a népszinház tagjának fellépteül:

A SZIKRA.

Vigjáték 1 felv. Irta Pailleron É. Forditotta Huszár I.

Személyek:

De Géran	Benedek
Léonie	Rákosi Sz.
Antoinette	G. Csillag T.
Rodriguez	Tóth
Bernadillo	V. Kovács
Izabella	Ligeti I.
Boh. istennője	Hegyi A.
Sára	Klárné
Bigaro	Rónai
Marceline	Ágostoni B.
1-sö pinczér	Enyvári
2-ik «	Kopácsi
1-sö hordár	Hortobágyi
2-ik «	Fogarasi
1-sö alguazil	Narczisz
2-ik «	Marton
3-ik «	Pintér
4-ik «	Asztalos
Korcsmárosné	Izsónó
Kis korcsmné	Szeleczki E.
1-sö guom	★ ★
2-ik »	★ ★ ★
Orvos	Izsö
Korcsmáros	Varga
1-sö diák	Béni I.
2-ik «	Széni A.
3-ik «	Fehér I.
Boszorkány	Aranyossine
Bachansok knéja	Bellini E.

Kezdete 7 órakor.

Holnap, április 25-én.

Denise.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Budapest, április 24-én.

Az operaház zárva van.

Holnap, április 25-én.

Turolla Emma k. a. vendégjátékául:

Az afrikai nő.

NÉP-SZINHÁZ.

Budapest, április 24-én.

Hegyi Aranka első fellépése szabadsága után.

Az ördög pirulái.

Látványos bohóság, énekkel, tánczczal és zenével, 3 felv. és 15 képben.

Személyek:

Albert	Sik G.
Magloire	Kassai
Sottines	Szabó
Scringuinos	Solymosi
Babylas	Gergely

Ezt követi:

Poirier uj veje.

Vigjáték 4 felv. Irta Augier és Sandeau. Forditotta Feleki.

Személyek:

Poirier	Szig. I.
Présle Gaston	Náday
Montmeyran hg.	Mihályfi
Verdelet	Ujházi
Antonia	P. Márkus E.
Salamon	Kórösmezei
Chavassus	Gabányi
Cogne	Pintér
Vatel	Vizvári
Kapus	Faludi
Szolga	Sántha

Kezdete 7 órakor.

Holnap, április 25-én.

Denise.

VÁR-SZINHÁZ.

Budapest, április 24-én.

Az erdő szépe.

Szimmü 5 felvonásban.

Kezdete 7 órakor.

NÉMET SZINHÁZ.

Budapest, április 24-én.

A hécsi an der Wien tagjainak negyedik össz-vendégjátéka. Zimmer A. közreműködése mellett.

Gillette von Narbonne, die Strassensängerin.

Operette 3 felvonásban.

Kezdete 7 órakor.

Orpheum

Ma pénteken, április 24-én.

JAKOBSEN Ilona

német-dán énekesnő és

a Gergele-család fellépte (The Marveilles).

O-meers család a zenész-clown *Prize* és leányai bucsuelőadása. *Steidter József* énekes-komikus. *Katzer és Smutz* duettisták, továbbá *Banola* kitünő röktornász fellépte. 1197

Előzetes jelentés.

Bátorkodom a mélyen tisztelt *fővárosi közönségnek* és az itt időző *t. vidékieknek* szives tudomására hozni, hogy *Német-, Francia- és Angolországok* tett üzleti utamáról visszatértem, hol semmi költséget nem kimélve a legkitünőbb tehetségeket szerződtettem *a kiállítás tartamára*, csakhogy továbbra is biztositsam magamnak a n. é. közönségnek eddig iránt tanusitott kegyét. Van szerencsém egyuttal *uj művész-társaságom* első csoportjának tárgysorozatát közzétenni.

Pénteken, május 1-én:

MARTENS Fanny, ALEXANDRINE és OLGA tesvérek.

Eredeti franczia, német, tyroli hölgy

De la TORRE Klara kisasszony

német jelmez-énekesnő. — Vasárnap, május 3-án

RÜCK Nándor ur, bécsi énekes komikus.

Kedden, május 5-én:

A gyorsan rajzoló clown RICHARD ur 5 idomitott ludjával.

Szenzacziós eddig még nem látott mutatvány. — Az ujonnan szervezett magyar

HÖLGY-QUARTETT első fellépte.

Pénteken, május 8-án:

Legnagyobb idomitási csoda. Lockhard ur 3 idomitott törpe elephantjával.

Különösen megjegyzendő: A clown-elephant *„Bobb"* kutyanagyságban. — Csütörtökön, május 14-én:

Eddig elérhetlen! Eddig elérhetlen!

DARE H. Steward, egylábu tornázó a nyujton,

DARE Tamás mimikussal együtt.

Szombaton május 16-án:

RICHTER ADOLF és VILMOS

Németország első és legjobb komikus tánczosai és énekesei. Ujdonság: *A szép Melusina,* Berlinben 200-szor adva.

OLIVEIRA Hermina urhölgy

mandolin-művésznő és olasz énekesnő. — Szerdán, junius 3-án:

BELLINI ur, illusionista.

brasiliai udvari művész, lovag stb. — Pénteken junius 5-én

The Three Revell Brothers.

The ... Wunderful Double Somersault and Acrobativ Artists ... the World. A testgyakorlat terén ez ujnemü mutatványok Budapesten még sohasem voltak láthatók.

A helyek ára: Páholy 7 frt, páholyszék 2 frt, fenntartott hely 1 frt 20 kr., belépet 70 kr.

Kiváló tisztelettel **SOMOSSY KÁROLY.**

Előbb váltott jegyek, melyek csak *Bardos* dohánytőzsdéjében, sugár-út 52. sz. alatt kaphatók: fenntartott hely 1 frt, belépet 60 kr., belépti családjegy (6 személyre) 3 frt.

Teljes végeladás.

A franczia kerlészet

NOËL A. és TÁRSA, Kristóftér 6.

tisztelettel közzéteszik, hogy Franciaországba való visszautazásuk miatt raktáruknak egész növénykészletét **koniferákban** és **örökzöld fákban, bokrokban** és kis **cserjékben,** mindennemü **disznövényüket** és **gyümölcsfajukat, rózsafait** és **virághagymáit,** valamint nagymennyiségü **folyondárokat** leszállitott árak mellett eladják. **Kicsinyben való eladás még csak néhány napig.** 1286

IDŐJÁRÁS április 23. regg. 7 órakor.

Áttekintése a mai időjárásnak.

Európában: A depresszió (756—758) a kontinens északi, a nagy légynyomás (763—764) annak déli részében van. Az idő részint derüs, részint változó, meleg, többnyire száraz.

Hazánkban: Délies, részben északnyugatias mérsékelt szelek mellett a meleg keveset változott, a légnyomás nagyobbrészt kisebb lett. Az idő nyugaton derüs, keleten felhősszel változó, száraz, meleg.

Kilátás a jövő időre.

Hazánkban: Kevés hőváltozás mellett napos, felhőshorussal változó, északkeleten itt-ott esővel.

Az időjelző-intézet távirati jelentése.

Allomások	Légnyomás mm. 700	Szél iránya és ereje (1—12)	A hőmérséklet Celsius fokban	Csapadék mm.	Felhőzet
Arad	61.8	DK 1	+ 11.9	—	—
Beszterce	—	⊕	+ 12.2	—	—
Beszterczebánya	60.7	⊕	+ 10.5	—	—
Budapest	60.8	⊕	+ 13.1	—	—
Csáktornya	59.4	ÉK 1	+ 13.3	—	—
Debreczen	59.6	D 1	+ 11.2	—	—
Eger	61.5	NY 2	+ 14.4	—	—
Eszék	—	—	—	—	—
Fiume	62.5	ÉNY 2	+ 11.3	—	—
Késmárk	—	—	—	—	—
Keszthely	61.6	NY 1	+ 14.0	—	—
Kolozsvár	61.6	NY 1	+ 7.6	—	—
Magyar-Óvár	61.8	DK 1	+ 13.0	—	—
Mármaros-Sziget	60.7	DK 2	+ 12.3	—	—
Nagy-Enyed	58.9	DNY 1	+ 10.5	—	—
Nagy-Szeben	61.2	DK 3	+ 12.7	—	—
Nagyvárad	61.5	⊕	+ 12.3	—	—
Orsova	62.9	D 2	+ 11.6	—	—
Pancsova	61.1	DK 1	+ 11.5	—	—
Selmeczbánya	61.1	ENY 4	+ 14.0	—	—
Sopron	—	—	—	—	—
Szatmár-Németi	59.3	DK 2	+ 13.5	—	—
Szeged	60.4	D 1	+ 13.3	—	—
Szepsi-Szt-György	—	DNY 2	+ 10.5	2	—
Szolnok	59.5	DK 2	+ 11.2	—	—
Temesvár	62.9	D 2	+ 16.0	—	—
Trencsén	60.0	DK 2	+ 12.0	—	—
Ungvár	59.5	ÉK 2	+ 12.8	—	—
Zágráb	61.1	DK 1	+ 12.1	—	—
Bécs	59.8	⊕	+ 11.1	—	—
Bregenz	60.4	D 1	+ 12.1	—	—
Lesina	62.2	⊕	+ 13.7	—	—
Pola	61.5	K 1	+ 11.1	—	—
Prága	59.2	D 1	+ 13.3	—	—

VIZÁLLÁS 1885. április 23-án.

Névszerint	Méter 0 fölött	Méter 0 alatt	Változik
Duna			
Pozsony	1.47	—	változtl.
Komárom	1.40	—	apadó
Budapest	1.60	—	apadó
Mohács	2.16	—	apadó
Vukovár	—	—	—
Ujvidék	3.09	—	apadó
Pancsova	2.79	—	apadó
Orsova	3.20	—	apadó
Dráva			
Barcs	1.45	—	apadó
Eszék	2.27	—	áradó
Szávа			
Mitrovicza	4.89	—	áradó
Tisza			
M.-Sziget	0.82	—	apadó
Beregszász	—	—	—
Sárospatak	—	—	—
Szatmár	—	—	—
Tokaj	1.90	—	apadó
Szolnok	2.29	—	áradó
Szeged	2.63	—	apadó
Körös			
B.-Gyula	0.08	—	változtl
Maros			
Arad	—	0.42	apadó
Béga			
Temesvár	—	0.24	apadó

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései április 23.

Minőségi súly hektoliterenkint

100 kilogrammnak ára

Faj	Irányzat	74 kg		75 kg		76 kg		77 kg		78 kg		79 kg		kg		kg	
		frttól	frtig	frttól	frtig	frttól	frtig	frttól	frtig	frttól	frtig	frttól	frtig	frttól	frtig	frttól	frtig
bánsági búza	szilárd	—.—	—.—	9.05	9.20	9.15	9.35	9.30	9.45	9.40	9.55	9.50	9.65	9.60	9.75	—.—	—.—
tiszavidéki	«	8.95	9.10	8.95	9.25	9.20	9.35	9.30	9.45	9.40	9.55	9.50	9.65	—.—	—.—	—.—	—.—
pestvidéki	«	8.95	9.10	8.95	9.25	9.20	9.35	9.30	9.45	9.40	9.55	9.50	9.65	—.—	—.—	—.—	—.—
fejérmegyei	«	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
bácskai	«	8.80	8.90	8.95	9.—	9.05	9.10	9.15	9.20	9.25	9.30	9.35	9.40	—.—	—.—	—.—	—.—
m. összkv.	«	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—

Gabona	Ó vagy új	Faj	Irányzat	Mennyeti súly hektoliterenkint	100 kilogramm ára pénz frt	pénz kr	árú frt	árú kr
					tól	ig	tól	ig
rozs	ó	—	szilárd	70—72	7	70	8	—
árpa	«	takarmány	«	60—62	7	—	7	30
«	«	étetni való	«	62—64	7	50	8	35
«	«	sörfőzdei	—	64—66	8	40	9	70
zab	«	—	szilárd	39—41	7	25	7	55
tengeri	új	bánsági	«	—	7	5	7	35
«	«	másnemü	«	73	6	30	6	35
«	«	—	—	—	6	20	6	25
«	«	—	—	—	—	—	—	—
köles	ó	—	—	nélkül	5	80	6	25
káposzta-repcze	új	—	—	—	—	—	—	—
bánsági repcze	«	—	—	—	—	—	—	—

Szokványgabona határidőre

Gabona	Irányzat	Határidő	100 kilogramm ára pénz frt	pénz kr	árú frt	árú kr
buza	szilárd	tavaszra	9	30	9	35
«	«	őszre	9	44	9	46
tengeri	«	máj.—jun.	6	35	6	37
zab	«	tavaszra	7	48	7	52
«	«	őszre	6	66	6	68
káp. repcze	csendes	aug.—szept.	13⅞	—	13⅛	—
—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—

ÉRTÉKPAPIROK	Utolsó árkelet pénz	áru
ÁLLAMADÓSSÁG.		
Magy. kir. aranyjáradék adómentes 100, 500, 1000 4%	93.75	94.—
Magy. kir. aranyjáradék adómentes 10,000 4%	—.—	—.—
Magyar papirjáradék adómentes 5%	89.50	89.80
Magyar vasuti kölcsön à 120 frt o. é. (300 frank) 5%	144.50	145.—
Magyar vasuti kölcsön 120 frt egyes darabokban 5%	145.—	145.50
Gömöri államvasuti zálogjelelek 5%	—.—	—.—
Magyar 1868. keleti vasut államkötv. (elsőbb.) adóm. 5%	96.—	96.50
Magy. 1873. keleti vasut arany v. ezüstb. (els.) adóm. 5%	121.—	—.—
Magyar 1876. keleti vasut államkötvény aranyban 5%	104.—	105.—
Magyar kir. nyeremény-kölcsön 100 frt 5%	115.—	116.—
Magyar kir. nyeremény-kölcsön 50 frt 5%	115.—	116.—
Tiszai és szegedi kölcsön 4%	118.—	119.—
1871-iki magyar állam-kölcsönkötvény font st.-ben 5%	—.—	—.—
1873-iki magyar állam-kölcsönkötvény font st.-ben 5%	—.—	—.—
Magyar földtehermentesitési kötvények 5%	102.—	103.—
Magyar földtherment. kötvények 1867. záradékkal 5%	101.50	102.50
Magyar földtehermentesitési kötvények temesi 5%	101.50	102.50
Magyar földtherment. kötvények 1867. záradékkal 5%	101.50	102.50
Magyar földtherment. kötvények horvátországi 5%	102.—	—.—
Magyar földtehermentesitési kötvények erdélyi 5%	100.75	101.50
Magyar orsz. jelzálog urbéri váltságkötv. (100 frt) 5%	94.—	95.50
Kir. horv.-szlavon jelzálog földváltságkötv. (100 frt) 5%	—.—	—.—

ÉRTÉKPAPIROK	Utolsó árkelet pénz	áru
Szőlődézsmaváltsági kötvény (100 frt) 5%	96.75	97.25
Magy. kir. kamatozó kincst. utalvány 6 hóra (100 frt)	—.—	—.—
Egyesitett államadósság papirban máj.—nov. $4^2/_{10}$%	80.50	81.—
Egyesitett államadósság papirban febr.—aug. $4^2/_{10}$%	80.50	81.—
Egyesitett államadósság ezüst kamat jan.—jul. $4^2/_{10}$%	81.—	81.50
Egyesitett államadósság ezüst kamat ápr.—okt. $4^2/_{10}$%	81.—	81.50
Osztrák aranyjáradék adómentes 4%	105.—	105.50
Osztr. papirjáradék adómentes 5%	96.25	96.75
Osztr. államad., kisorsolással 1854-iki à 250 frt p. p. 4%	126.—	127.—
Osztr. államad., kisorsolással 1860-iki à 500 frt o. é. 5%	138.75	139.75
Osztr. államad., kisorsolással 1860-iki à 100 frt o. é. 5%	140.50	141.50
Osztr. államad., kisorsolással 1864-iki à 100 frt o. é.	170.—	171.—
Osztr. államad., kisorsolással 1864-iki à 50 frt o. é.	170.—	171.—
Pest város kölcsönje 1870-ből adómentes 6%	105.25	105.50
Pest város kölcsönje 1871-ből adómentes 6%	107.50	108.—
Budapest főváros 1880-iki kölcsönje adómentes 5%	99.—	99.50
Szerbiai nyeremény-kölcsön 100 frank 3%	32.—	33.—
Bécs város nyeremény-kölcsönje 1874-ből	122.50	123.50

Osztalék 1884-re	ÉRTÉKPAPIROK		Utolsó árkelet pénz	áru
	RÉSZVÉNYEK.			
	a) Bankok.			
6.—	Angol-osztrák bank	120	—.—	—.—
8.—	Budapesti bankegyes. r. társ.	100	96.50	97.—
—.—	Horvát leszámitoló bank	200	—.—	—.—
—.—	Közp. ipartársulati hitelint.	80	—.—	—.—
21.—	Magyar általános hitelbank	200	280.25	280.75
$27^1/_2$ frc	Magyar jelzálog-hitelbank	200	—.—	—.—
$13^3/_4$ frc	M. jelzáloghitelb. II. kib. id. e.	100	103.50	104.—
5.50	Magy. leszám. és pénzváltób.	100	78.75	79.25
	Magyar országosbank r. társ.	200	—.—	—.—
15.—	Osztrák hitelintézet	100	281.—	281.20
42.30	Osztrák-magyar bank	600	853.—	858.—
11.50	I. Magyar iparbank	150	149.—	150.—
45.—	Pesti magyar keresk. bank	500	575.—	577.—
	Sziszeki hitelbank	100	—.—	—.—
	«Unio»-bank	100	—.—	—.—
	b) Biztositó társulatok.			
15.—	Bécsi biztositó társaság	200	220.—	225.—
10.—	Bécsi élet- és járadék-bizt. t.	200	200.—	—.—
220.—	Első magyar ált. bizt. társ.	1000	3050.—	3100.—
5.—	Fonciére pesti bizt. intézet	100	80.—	81.—
	Magyar-franczia biztos. társ.	200 ar.	—.—	210.—
50.—	Pannonia viszontbizt. társ.	300	—.—	890.—
	c) Gőzmalmok.			
40.—	Concordia gőzmalom	500	575.—	578.—
100.—	Első budapesti	500	1245.—	1255.—
—.—	Erzsébet-malom	100	254.—	256.—
50.—	Hengermalom	500	595.—	605.—
24.—	Lujza-malom	100	280.—	282.—
30.—	Molnárok és sütők	210	430.—	433.—
50.—	Pannonia	1000	1070.—	1080.—
15.—	Viktória	300	350.—	353.—
	d) Közlekedési vállalatok.			
	«Adria» m. tengeri haj. r.-t.	200	—.—	—.—
—.—	Alföld-fiumei	200	180.—	181.—
—.—	Arad-csanádi vasut	100	—.—	—.—
—.—	Arad-körösvölgyi vasut	100	—.—	—.—
—.—	Bares-Pakraczi vasut részv.	200	—.—	—.—
—.—	Báttaszék-dombovári	200	176.—	177.—
—.—	Debreczen-hajdunánási v. e. r.	100	—.—	—.—
—.—	Déli vasut	200	130.—	131.—
—.—	Észak-keleti vasut	200	170.—	171.—
—.—	Erdélyi vasut	200	179.—	180.—
—.—	Győr-sopron-ebenfurti vasut	200	—.—	—.—
—.—	Kassa-oderbergi vasut	200	147.—	148.—
—.—	Magyar-galicziai vasut	200	174.—	175.—
—.—	M. ny. v. (székesf.-győr-grácz)	200	165.—	166.—
—.—	Mármarosi sóvasut r.-t. els. r.	100	—.—	—.—
—.—	Osztrák-magyar államvasut	200	301.—	301.50
—.—	Pécs-baresi vasut	200	—.—	—.—
—.—	Szamosvölgyi vasut t. els. r.	500	85.—	—.—
—.—	Tiszavidéki vasut	200	249.—	250.—
—.—	Osztrák dunagőzhajózási társ.	500	465.—	470.—

Osztalék 1884-re	ÉRTÉKPAPIROK		Utolsó árkelet pénz	áru
32.—	Pesti közuti vaspálya	200	566.—	568.—
22.—	Pesti közuti vaspálya élv. jegy		365.—	368.—
	e) Takarékpénztárak.			
6.—	Budapest III. kerületi	50	76.—	78.—
50.—	Országos központi	200	430.—	435.—
338.—	Pesti első hazai	1000	5500.—	5550.—
28.—	Egyesült Budapest fővárosi	200	430.—	435.—
4.50	Magyar ált. takarékpénzt. r.-t.	100	90.—	92.—
	f) Különféle vállalatok.			
10.—	Alagut	105	149.—	151.—
7.20	Általános waggon-köles. társ.	80	82.—	83.—
40.—	Első magyar üvegyár r.-t.	500	—.—	—.—
—.—	É.-magyarorsz. e. készénb. r.-t.	100	—.—	—.—
—.—	Franklin-Társulat könyvny.	150	195.—	197.—
65.—	Ganz és társa vasönt. s gépgy.	400	860.—	865.—
23.—	Gschwindt-féle szeszgyár	300	417.—	420.—
20.—	Gyapjumosó és biz. első magy.	200	250.—	255.—
30.—	Kereskedelmi testület épülete	210	600.—	—.—
40.—	Könyvnyomda «Athenaeum»	150	550.—	552.—
75.—	Pesti könyvnyomda részv.-t.	500	1025.—	—.—
20.—	Készén- s téglagy. (Drasche)	200	255.—	256.—
8.—	Nemzetk. waggonk. részv.-társ.	100	86.50	87.—
—.—	Rimamurány-salgótarj. vasmü	100	98.—	99.—
9.—	Salgótarjáni kőszénbánya	100	130.50	131.50
18.—	Schlick-féle vasöntöde s gépgy.	200	225.—	227.—
—.—	Serfőzde első magyar	400	884.—	890.—
20.—	Sertéshizló	200	245.—	248.—
—.—	Spodium és csontliszgyár	200	165.—	175.—
6.50	Szegedi szeszgy. és finom. r.-t.	200	—.—	—.—
15.—	Tégla és mészégető, ujlaki	200	155.—	157.—
—.—	Török bir. dohány-egyedárus. 250 frk		102.—	103.—
—.—	Téglagyár, kőbányai	160	264.—	266.—
	ZÁLOGLEVELEK.			
	Magy. földhitelint. papirért. 5½ %		101.50	102.50
	Magy. földhitelint. papirért. 5 %		101.50	102.—
	Magy. földhitelint. papirért. 4½ %		95.25	95.75
	Magy. földhitelint. ar. v. ez. 5 %		123.75	124.25
	Magyar jelzálogbank 5½ %		101.—	102.—
	Magyar jelzáloghank 5 %		98.50	99.—
	Kisbirtokosok orsz. földhit. 5½ %		99.50	99.75
	Osztrák-magyar bank o. é. 5 %		102.—	102.50
	Osztrák-magyar bank o. é. 4½ %		100.50	101.—
	Osztrák-magyar bank o. r. 4 %		97.50	98.—
	Pesti magyar keresk. bank 6 %		102.25	102.75
	Pesti magyar keresk. bank 5½ %		101.50	102.—
	Pesti magyar keresk. bank 5 %		99.—	99.50
	«Albina» takarék- s hitelin. 6 %		100.50	101.—
	Nagyszebeni földhitelintézet 5½ %		100.—	100.80
	Nagyszebeni földhitelintézet 6 %		101.50	102.50
	Pesti közuti vasp. t. részlet 5½ %		101.25	101.75
	Magy. jelz.-hit.-bank ny. köl. 4 %		100.—	100.50
	Pesti h. I. takp. e. kib. kötv. 5 %		99.25	99.75

ÉRTÉKPAPIROK	Utolsó árkelet pénz	áru
ELSŐBBSÉGEK.		
Alf.-fiumei v. u. (v.-eszéki v. 200 5%	99.—	100.—
Alföld-fiumei vasut 1874. kib. 200 5%	99.—	—.—
Budapest-pécsi vasut 5%	96.50	97.50
Báttaszék-dombovár-zákányi v. 200 5%	98.50	99.50
Dunagőzhajózási társulat 100/200 5%	—.—	—.—
Dunagőzhajózási társaság 500 6%	—.—	—.—
Észak-keleti vaspálya 500 5%	96.50	97.—
Észak-keleti vasp. (aranyb.) 1000 5%	123.50	124.50
Észak-keleti vasp. (aranyb.) 200 6%	130.25	—.—
Ész.-magyaror. e. készénb.r.-t. 200 6%	—.—	—.—
Magyar-galicziai vaspálya 200 5%	98.50	99.50
Magyar-galicziai vasp. II. kib. 200 5%	98.—	99.—
M.-ny. v. (sz.-feh.-győr-grácz) 200 5%	99.—	100.—
Magyar nyug. v. 1874. kib. 2000/1000 5%	—.—	—.—
M. v. elsőbbs. beruh. aranyb. 200 5%	121.50	122.—
I. erdélyi vaspálya 200 5%	97.—	98.—
Győr-sopron-ebenfurti vasut 200 6%	—.—	—.—
Kassa-oderbergi v., ezüstben 300 5%	99.—	100.—
Kassa-oderb. v. (eperjes-tarn.) 200 5%	98.75	99.75
Kassa-oderb. v. (osztr. vonal) 200 5%	102.50	—.—
Kassa-oderb. v. (magy. vonal) 5%	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut 5%	—.—	—.—
O.-m. államvas. 1883. kib. 400/2000 4%	—.—	—.—
Tiszavidéki vasut 5%	—.—	—.—
Budapesti lánczhid 100 6%	104.—	104.25
Lloyd- és tőzsde-épület 100 5%	97.25	97.75
MAGÁNSORSJEGYEK.		
Osztrák hitelintézet	179.—	180.—
Budavárosi sorsjegy	45.—	46.—
Keglevich sorsjegy	19.—	20.—
M. sz. korona orsz. vörös kereszt egyl.	8.75	9.25
Osztrák vörös kereszt-egylet	15.50	16.—
Pálffy sorsjegy	40.50	41.50
PÉNZNEMEK.		
Császári kir. arany (vert)	5.86	5.89
Császári kir. arany (körmöczi)	5.78	5.81
Osztrák-magyar 8 frtos arany	9.99	10.02
20 frankos arany	9.99	10.02
20 márka	12.33	12.37
Török arany lira	—.—	—.—
Osztrák és magyar ezüst	—.—	—.—
Német birod. bankjegy 100 márkányi	61.75	61.90
Váltók árfolyama (látra) BANK K. LÁB		
Német bankpiaczok 100 márka 4½ %	61.80	61.90
Amsterdam 100 hollandi frtért 3 %	104.—	104.25
Brüsszel 100 frankért 3 %	—.—	—.—
Páris 100 frankért 3 %	49.90	50.—
Marseille 100 frankért 3 %	—.—	—.—
Svájczi pénzpiaczok 100 frkért 4 %	49.50	49.70
Zürich 100 frankért 4 %	49.50	49.70
London 10 font sterlingért 3½ %	126.50	127.—
Szentpétervár 100 rubelért 6 %	—.—	—.—
Olasz bankp. 100 lire nouve ital. 5 %	—.—	—.—

Vétel végett kerestetik

birtok Pestmegyében 1266

körülbelül 300 hold szántóföld és réttel tágas lak- és gazdasági épületekkel, közel vasuti állomáshoz. Ajánlatok Krocsák E. urhoz az országos- és erdészeti hivatalnokok egyletének vezetőjéhez, Budapest, Papnövelde utcza 6. szám. intézendők.

Császár. kir. Legfelsőbb elismerés

ARANY PARIS 1878 ÉREM — ARANY AMSTERDAM 1883 ÉREM

GLEICHENBERGI GYÓGYFÜRDŐ

1179 **Stájerországban.**

Egy órai ut a magy. nyugati vaspályának Feldbach állomásától.

Az idény kezdete május 1-én.

Alkalikus-muriatikus és vastartalmu savanyuviz, fenyitü- és ásványos porlasztó belégzések (külön kabinetben is) pneumatikus terem elég tágas 9 szemelyre, nagy respirationalis készülék, szénsavas fürdők acziel-fenyitü és édes vizfürdők hideg fürdők, hydropatikus kurák, kecskesavó és kecsketéj, meleg tejkenetej a hasüág kezelt tápintézetből. Egyhajlat állandóan mérsékelt nedves melleg. A tengerszin feletti magasság 300 m. lakások ásványvizek és koosik a fürdőigazgatóságnál rendelendők meg.

DISZ-OKMÁNY FÜRSTENFELD GRÁZ — DISZ-OK

E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 2 krba kerül, hirdetésekért, melyek a hirdető félnek lakezimével el vannak látva, minden egyes közlés után 30 kr. bélyegdij is fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

Minden hirdetésre felvilágositást ad a kiadóhivatal. Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beküldetik, és a hirdetés alatt álló kis szám közöltetik.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válaszra szükséges levélbélyeg beküldetik.

G. H. J. 2098-nak levele van főpostán poste restante. 1004

Ne desperálj.
Ma szerdán, vagy csütörtökön és pénteken pont 4/5 órakor a váczi és zsibárus uteczák sarkán várlak és megszólítalak. 1001

Szellemes nővel levelezéshe lépni óhajt egy fiatal hirlapiró. Ajánlatok az «Egyetértése» kiadóhivatalába, «Miguel» czim alatt kéretnek. 1018

Eladás.

Egy használt zongora olcsón eladó, vagy jutányosan bérbeadatik. Bővebbet a kiadóhivatalban. 964

300 hectoliter jó minőségü 1884-iki fehér asztali bor eladó. Czim a kiadóhivatalban. 2101

Somlyai bor
250 kektoliter kitünő minőségü, eladó. Bővebbet a kiadóhivatal. 2112

Eladó hetilap.
Föld vagy házhitelkért cserébe adok egy a leghiztosabb alapon álló hetilapot, melynek évi tiszta jövedelme 5000 (ötezer) frt és kis utánjárás mellett 8—10 ezer frtra emelkedik. E lapot eladás miatt készpénzért is olcsón eladom. Bővebb értesitést ad a kiadóhivatal.

Eladó 2167
több ezer cserépszárító
deszka
Hol? megmondja a kiadóhivatal.

Ujpesten
egy ház kedvező feltételek mellett eladó! Bővebbet a kiadóhivatal. 1017

Uraságoktól levetett férfi ruhák vétele és eladása,
IV., egyetemtér 5. sz. az udvarban, ajtó 1. Ugyanott javító, tisztító és ruhakölcsön intézet. 1223

Eladó cséplőgép,
Egy igen jó 8 lóerejü Bobeyféle gőzcséplőgép (locomobile), mely malomhoz is alkalmazható eladó. Bővebb értesitést ad a kiadóhivatal. 1012

Abauj-Tornamegyében
Szepsi mezővárosban elhalálozás folytán a reáljogi gyógytár szabad kézből eladó. Bővebb értesitést ad Trszttyánszky Emma Bánréve Gömör. 1016

Alkalmazást keres

Ajánlkozás.
Házitanitónak, irnoknak, felügyelőnek, ispánnak vagy raktárnoknak szerény feltételek mellett helyben vagy vidékre ajánlkozik egy, az algymnásium 4 osztályát, tanitóképezdét és a kassai m. kir. rétmester-iskola 1-sö tanfolyamát jó, illetve kitünő sikerrel végzet 25 éves, ág. hitv. nőtlen, jó bizonyitványok birtokában lévő fiatal ember. Három nyelvet beszél, a cs. kir. utász ezrednél számvevő altiszt volt, kir. közjegyzői és községjegyzői irodában 2 évig alkalmaztatott. Irása csinos és gyors.
Becses ajánlatok e lap kiadóhivatalába «Házitanitó» czim alatt kéretnek. 2127

Fűszerkereskedő
egy helybeli üzlethen, vagy vidéken alkalmaztatni óhajt. Bővebbet a kiadóhivatal, 1006

Egy jobb családból
való özvégy asszony mint társalkodónő alkalmazást keres. Levelek a kiadóhivatalhoz czimzendők «özvegy asszony 111» czim alatt. 2129

Egy szép irással
biró fiatal ember keres bármely irodai foglalkozást. Ajánlatok «Vikéki»-chiffre alatt a kiadó hivatalba intézendők. 1003

Egy teljesen meg-
bizható jómódu ember alkalmazást keres mint házfelügyelő, vagy ehhez hasonló állásra ajánlkozik. Az illető biztositékot is képes letenni. Bővebb felvilágositást ad a kiadóhivatal. 2096

Gyermekek mellé
vagy gazdasszonynak kinálkozik akár helyben, akár vidékre tisztességes családhoz egy tapasztalt középkoru nő, mérsékelt járadék mellett. Bővebbet a kiadóhivatal. 2064

Egy fiatal özvegy
nő, kinek egy 6 éves fia van, mint házvezetőnő vagy kulcsárnő óhajt alkalmaztatni valamely magas ur házánál. Levelek «A. A.» czim. 2049

Alkalmazást nyer

Állandó foglalkozást
nyerhet két 14—15 éves élénk fiu jó jövedelem mellett a fővárosban. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2132

Fiatal embert
nehány ezer levélczim irásához keresek. Bővebbet kiadóhivatalban. 1019

Lakás és bérlet.

Budakeszen
egy az erdőséggel határos nyári lak szép gyümölcsös-kerttel eladó vagy bérbe adandó. Közelebbit a kiadóhivatal. 1011

Kis lakás
1 utczai szoba, konyha, (pincze, padlás) a zsibárus-utczában fiatal házaspárnak vagy özvegynek május 1-én bérbeadó. 1015

A császár-fürdő
közelében egy három személyre berendezett szoba és konyha május 1-től, szeptember végéig kiadó. Bővebbet a kiadóhivatal. 2130

Oktatás.

Iskolaszéki elnök
urak becses figyelmében. Egy gyakorlatilag kitünő sikerrel működő nős r. k. vallásu tanképesitett elemi néptanitó és okl. tornatanitó, ki több éven át mint állandositott községi osztálytanitó működik és kinek neje képesitett kisdednevelőnő; ohajt oly város vagy községben tanitói állomást, hol nejének kisdedóvodát nyitni érdemes lenne, különösen hol némi évi segélyt kapna. Neje még a női kézimunka tanitásra is vállalkozhatik. Bővebb felvilágositást nyujt a kiadóhivatal. 2128

Zongora tanitás.
Egy, az utóbbi időben vidéken tartózkodott, előbb a fővárosban évekig előkelő házakban s intézetekben működött, működéséről jó bizonyitványokkal biró régi gyakorlott zongoratanitó májustól kezdve alapos zongora tanitásra igen mérsékelt dij mellett nehány órával rendelkezik. Megkeresések legjobban «Zongora tanitás» czim alatt a kiadóhivatalba intézendők, hol lakása is megtudható. 1014

Nevelőnő
beszél magyarul, németül, franczául, zongorázásban, jártas óhajt kisebb gyermekek mellé alkalmaztatni. Levelek «Do, Re, Mi.» czim alatt a kiadóhivatalba küldendők. 989

Bécsi egyetemi hallgató,
ki a gymn., real-tantárgyak, magyar, német nyelv és zongorában, valamint a francia nyelv elemeiben alaposan oktat és kitünő ajánlatokkal bir, azonnal vagy később vidékre nevelői állomást keres. Bővebbet a kiadóhivatal. 1020

Különféle.

Néhány ezer forinttal
rendelkező csinos, fiatal, müvelt hölgy egy a fővárosban több év óta legelénkebb helyen fennálló üzlet átvétele által biztos jövőt alapithat magának. — Bővebb felvilágositás levélileg adatik «G. H. J. 2098» által. 2098

Orvosoknak.
Jártas fogorvos óhajt egy egyetemes orvostudorral, ki tisztességesen butorozott évi lakáson kivül jó helyen, még legalább 1000 frt készpénzzel rendelkezik, fogászati müterem alapitása végett szövetséghe lépni. Az illető a foghuzáshoz szükséges mindennemü szerekkel, eszközökkel és gépekkel teljesen fel van szerelve és bir az ezen szakhoz szükséges tapasztalatokkal. Csak komoly ajánlatok kéretnek «komoly szándék» alatt a kiadóhivatalhoz. 2115

2000 frttal társ
kerestetik egy évi 3—4 ezer frt tiszta jövedelmet hajtó vállalathoz. Egy másik társ 10.000 frt befektetéshez való tőkével kerestetik egy Európa és Amerika minden államában szabadalmat nyert találmány gyártásához. Bővebbet a kiadóhivatal. 2142

Birkausztatási saisonra.
Saponaria gyapjumosóport saponaria **gyökeret** oliva-, gyári- és vulcau gépolajt ajánl
Szávoszt Alphons
Budapest, V. ker., Föut 9 sz,
Uj elnevezés szerint V. kerület
Arany-János utcza II. sz. 1277

Csak rövid ideig látható.

A városligeti állatkertben

ma és mindennap reggeli 9 órától esti 7 óráig

A szudániak karaván ja

férfiak, nők és gyermekek.

Bemeneti dij 30 kr, közkatonaság és gyermekek 15 kr. 1268

IGÉRVÉNYEK

Hitelsorsjegyekre à **4** frt **50** kr. és bélyeg Fönyeremény **150,000** frt. Huzás 1885 május 1-én.	5.—
Tisza-szegedi sorsjegyekre à **2** frt **és** bélyeg . . . . . Fönyeremény **100,000** frt. Huzás 1885. május 15-én.	2.50
Sorsjegyek a XXIII-iki államsorsjátékhoz . . . à Fönyeremény **60,000** frt papirjáradékban. Huzás 1885. junius 9-én.	2.—
Összesen . . .	9.50

Mind a 3 drb együttvéve csak **8** frt **75** kr. bélyegzéssel együtt

A MERCUR kiadóhivatalának bank- és váltó-üzlete
POLITZER S.
BUDAPEST, Dorottya-utcza 12.
A „Mercur" lapnak előfizetési ára egy évre 2 frt o. é. 1257

Teljes fürdőberendezések

helyreállitását 1270

és **closetkészitéseket** kórházak, fürdők, gyarak és magánosok részére olvallal

STEINER M.

a cs. kir. szab. fürdőkészülékek gyárosa, Bécs, II., Taborstrasse 29. a pósta mellett, a hol a készülékek tényleg mindenkinek megtekintésére fel vannak állitva.

Uj szerkezetü **fürdőfauteuils** csak 16 minőségben a 12, 15 frt; **szabadalmazott fürdőkészülékek** 20 frt; fürdőkádok erős horgonyból a 12, 15, 18 frt; **hydrotherapiák, thjdgyógyvizkuhoz való készülékek és medencék kélfürdőhöz** (dr. Winternitz tanár rendelete szerint).

Legujabb szabadalmu simai és orosz izzasztó czinke-kéfürdők valamint befuvások elkállitására.

Fürdőkádak szabad, fütőkészülékkel 30 percz alatt csak 5 kr. áru szénnel a fürdő 28 fokra felmelegittve, 28 frttól följebb. **Szab. fütőkészülékek** egyedül 16 frttól följebb. **Szagtalan kézi- és szobafütések, behuzási készülékek,** és minden az egészség ápolásához szükséges tárgyak dus választékban.

Jó munkáért kezességik, 16 éve óta fennálló és Fenséges Rezső trónörökös nagyon dicsérő elismerőlevelével egy saját használatára szállitott fürdőberendezését, ugyanott az arany- és ezüst-érdemérmekkel kitüntetett czégemnek jó hirneve. Árjegyzék több mint száz rajzzal ingyen.

Május 1-től kezdve a budapesti kiállitáson látható.

Kérem! tessék olvasni!

Egy terneves pokrócz és lótakarógyár készletét birói árverés alkalmával a rendes árakon jóval alól megvettem és mig a készlet tart darabját eladom

csak 1 forint 80 krért az 1550 darab, óriás nagy, igen vastag, széles és elpusztithatlan

LÓ-POKRÓCZNAK

Ezen lópokróczok 190 ctm. hosszuak és 130 ctm. szélesek, szines csikkal és rendkivül vastagok, tehát elpusztithatlanok.

Szétküldés előleges pénzküldés vagy utánvét mellett. Naponkint a világ minden vidékére küldöm ezen lópokróczokat, melyek mindenütt tetszésben részesülnek, annálinkább is, mert ágytakaró gyanánt is használhatók és azelőtt háromszor annyiba kerültek.

Továbbá készletben van nálam még

400 drb. selyem-ágypaplan

a legfinomabb houretselyemből, pompás szinekben veres, kék, sárga, zöld, naranes és sávos, teljes hosszuságu a legnagyobb ágyhoz is alkalmas, darabja **3 frt 75 kr.**, párja **7 forint.**

Százaka menő köszönőlevél és utánrendelés tekintélyes egyénektől megtekintés czéljából irodámban nyitva áll, bátor vagyok ezek közül egynehányat itt nyilvánosságra hozni:

Rabinovits E. H. úrnak Bécsben.

Szives küldeményét vettem, ezennel rendelek újból 30 drb. lópokróczot ugyanoly minőségüt mint az első volt veres, sárga és kék csikókkal. A pokróczok ára 1 frt 80 kr. — 54 frt ide mellékelve.

Lovas-Patonai uradalmi igazgatóság: Potyiny J.
Lovas-Patona 1885. április 8.

Tisztelt uram! Kérem nekem még 10 drb. pokróczot küldeni, de oly jót és nagyságut mint az előző volt. Üdvözlettel **Jufinger József** im Mayerhof bei Hinterthiersen, posta Kufstein 1885 április 10.

Tekintetes úr! A két paplant vettem és igen megvagyok elégedve velük és szükségem lévén még 6 drbra, sziveskedjék azokat nekem mielőbb megküldeni. Tisztelettel **Klaudi Agost.** Ried im Innkreis 1885. márcz. 21.

Rabinovits E. H. úrnak Bécs.
Küldjön újból 8 drb. pokróczot utánvéttel, mint azelőtt. Cs. kir. tüzér főhadnagy Moys Dezső Lodovai nemes, 13. tábori tüzérezred. Temesvar, 1885. április 5.

Rabinovits E. H. úrnak Bécs.
Póstafordultával még 2 takarót küldjön, mint azelőtt, lehetőleg világos szinüeket utánvét mellett. Tisztelettel **Kramavics Géza** földbirtokos. Boda u. p. Ajka.

Rabinovits E. H. úrnak Bécs.
A küldött 2 takaró tetszik, még 4 drb. hasonminőségüt postautánvéttel küldjön részemre. 1216

Khuen Antal gróf Pozsony.

E. H. Rabinovics Wien II. Schiffamtsgasse Nr. 20. Webewaaren Manufacturing.

IGÉRVÉNYEK

HITEL-SORSJEGYEKRE
huzás május hó 1-én
Fönyeremény **150,000** forint
Ár: **4** frt **50** kr. és **50** kr. bélyeg.

TISZAI SORSJEGYEKRE
huzás május hó 15-én
Fönyeremény **100,000** forint
Ár: **2** frt és **50** kr. bélyeg.

Értékpapirok és pénznemek vétele és eladása. 1288

LŐRY J. bankháza,
Budapest, Hatvani-utcza 17. sz.

A Franklin-Társulat magyar irodalmi intézet kiadásában megjelentek és minden könyvkereskedőnél kapható:

Népköltészet, népdalok, népmesék, adomák.

Adomák és jellemvonások **a magyar színész-életből.** Összegyüjté egy régi pályatárs. Második kiadás kr.

Adomák és jellemző vonások **a forradalom- és honvédéletből** 80 kr.

Adoma-tár. Magyar népadomák, élczek és furcsa ötletek gyüjteménye 80 kr.

A Bach-korszak adomákban. Összegyüjté egy Bach-huszár 80 kr.

Baka-humor az utczán, kaszárnyában és háboruban. Összegyüjté a rokkant huszár 1 frt

Bernáth Gáspár **adomái, élczei** és gazsiádái 1 frt 20 kr.

Erdélyi János. Válogatott **magyar népdalok.** Képes kiadás 1 frt

Fáy András eredeti **meséi és aphorismái.** Negyedik kiadás. Két kötet kötve 1 frt 60 kr.

Frankenburg Adolf. Az öreg **Bolond Miska kalandjai,** szárazon és vizen, mennyben és pokolban. Sok fametszvényyel 2 frt

Gyorfi Iván. **50 magyar népdal és dallam** 40 kr.

— **Carabonciás diák.** Iskolás adomák, diákos ötletek. Valódi velős és villanyos viczczek változatos és választék os vegyüléke, s szemenszedett szépszámu szellemszikrák szivderitésre szánt szerzeménye. Közel ezeregy élcz. 1 frt 50 kr.

— **Tréfás versek.** Humor gyöngyök gyönyörködtető gyüjteménye. Kötve 80 kr.

Hajnik Károly. **Visszaemlékezések.** Jelenetek és adomák a magyar életből 1 frt

Hegedüs Lajos. Eredeti **tréfák, adomák s mondák** a czigányéletből. Harmadik kiadás 80 kr.

Huszár-humor az utczán, kaszárnyában és háboruban. Összegyüjté a rokkant huszár 1 frt

Kóser élczek, adomák és fáin gondolatok. Összegyüjték Kóbi Kohn ügyvédhojtár és káplárjelölt 1 frt

Majláth János. **Magyar regék, mondák és népmesék.** Kiadta Kazinczy Gábor 2 frt 50 kr.

Merényi László. **Eredeti népmesék.** Két kötet 2 frt

— **Sajó- és tiszavölgyi népmesék.** Két kötet 2 frt

— **Dunamelléki eredeti népmesék.** Két kötet 2 frt

Szini Károly. **A magyar nép dalai és dallamai.,** Hangjegyekkel. Négy füzet. Egy-egy füzet 30 kr., a négy füzet együtt 1 frt 20 kr., diszkötésben 1 frt 80 kr.

Vajda János. **Magyar bors.** A legjobb magyar és idegen adomák válogatott gyüjteménye 40 kr.

A PALLAS irodalmi és nyomdai részvénytársaságnál s ugyanott (**Gránátos-utcza 6.**), valamint minden könyvárusnál kapható:

A MAGYAR

ÖRÖKÖSÖDÉSI ELJÁRÁS

BIRÓSÁGOK ELOTT.

Irta

RÓNASZÉKI TRUX HUGÓ,

HITES KÖZ- ÉS VÁLTÓ-ÜGYVÉD
BUDAPESTI KIR. ITÉLŐ-TÁBLAI PÓTBIRÓ.

Ára 1 forint 80 krajczár.

Kaiser Franz Joseph-Bad TÜFFER,
(Ferencz József császár fürdő.)
Alsó-Stájerországban. (Nem tévesztendő össze Römerbad Tüfferrel.)

Déli vasut állomás: **Markt Tüffer,** meleg források 38½ Cels. fok hőséggel, ép oly hatásu, mint Gastein vagy Pfäffers Svájczban, Böhm. Teplitz, **csúz, köszvény, ideg és csukló bajok, női betegségek stb. ellen.** Legnagyobb medencze fürdő és elegans külön fürdőkkel. — Hideg fürdők. — **Villanyvilágitás és telephon-hálózat.** Kitünő ós olcsó I. és II. oszt. éttermek. Az egész éven át nyitva. Nyári évad kezdete **április 15. Dr. Schön Perlashof M. lovag ur** fürdőorvos az idény kezdetéig rendel **Bécsben, I. Schönlaterngasse 9.**

1271 **Gundel Tivadar.**

Titkos betegségek minden alakját, az önfertőzés mindennemü utóhajait, férfi tehetetlenséget stb. alaposan gyógyit

Dr. PÁPAY
koron. av. érdemkeresztes, th. magyari főorvos
Budapesten, ujvilág-utcza 33. I. em. a Ferenczi kávéházzal szemben. 443
Rendel 9—5-ig délután, este 6—7-ig, levélileg is.

Hirdetések
felvétetnek
a kiadóhivatalban
Budapesten,
IV., hímző-utcza 1.

Elgyengültek dorbézolások következtében, onania, titkos ifjusági bünök, magömlés és az abból következő **férfigyengeség.** Idegbetegség csakis **Dr. Wrun peruinpora által** gyógyittatik teljesen. Ártatlanságáért kezesség. — Egy doboz ára 1 frt 80 kr. Budapesten: Török József gyógyszerésznél király-utcza 12. Barna Zs. udv. gyógyszerésznél V. ker., inarokkói-u. 1. és Magyarország minden jobbrói gyógyszertárában kapható. Gischner A. okl. gyógyszerész Bécs, II., Kaiser Josefstrasse 14. 452

Fönyeremény 300,000 frt.

IGÉRVÉNYEK

a május 1-én tartandó huzáshoz.
Hitelsorsjegyekre 1 db 4.50 és 50 kr. bélyeg.

Május 15-én tartandó huzáshoz.
Tisza sorsjegyekre 1 drb 2 frt és 50 kr. bélyeg.

4% magyar jelzálog sorsjegyek 1 drb 2 frt és **50** kr. bélyeg.

Osztrák állam sorsjegyek 1 drb 2 frt.

3 különféle sorsjegyre **2 drb 30 kros sorsjegy ingyen.**

Pénzelőlegek állampapirokra bármely összegben legjutányosabb kamatok mellett.

Fogtelő nullkü szemlesen eszközöltetik.

A „Budapesti LLOYD"

kiadóhivatalának bank- és váltó-üzlete
Engel Zsigmond és Társa
BUDAPEST, Dorottya-utcza 5. szám.

1885. évi sorsolási naptárunk, mely dus tartalmu és izlésteljesen van kiállitva, és gyakorlati utasitásokat is tartalmaz tőzsdei müveletek és tőkebefektetésekre nézve, kivánatra ingyen küldetik. 1262

A «BUDAPESTI LLOYD» hiteles sorsolási tudósitó előfizetési ára egész évre **2** frt

---

Regálejog-bérbeadás.

Mindszent község tulajdonát képező italmérési jog az 1885. évi julius hó 1-sö napjától az 1891. évi junius hó 30-ik napjáig bérbe adatik.

Bérbe adatik az egész jog szabad használata az összes épületekkel és földekkel — avagy külön a tömörkényi és külön a mindszenti oldal.

Esetleg bérbe adatik a kimérendő italok után meghatározott dijak szedésének joga, akár az összes italnemüek után, akár külön-külön a bor-, sör- és pálinkanemü italok után.

Nincs kizárva a rátarendszer szerinti bérbeadás sem s valamint erre ugy adhatók zárt ajánlatok különkülön a bor-, sör- és pálinkamérés szabad gyakorlásáért is. 1256

A vonatkozó feltételek megtekinthetők Mindszent község közházánál, vagy a bérbeadással meghatalmazott bizottság elnöke Wimmer Károly urnál.

A zárt ajánlatok 1885. évi május hó 10-ik napjának délelőtti 9 órájáig adandók be a bizottság előbb megnevezett elnökénél; a beérkezett ajánlatok nyilvános felbontása ugyanaznap délelőtt 9 órakor eszközöltetik a község közházánál, a hol szükség esetében a nyilvános árverés délelőtt 10 órakor meg is tartatik.

Mindszent, 1885. április 16-án. ***A bizottság.***

---

310 ctm. őszi és téli gyapju-szövet
EGY FÉRFI-ÖLTÖZETRE
I. minős. frt 3.66, — II. minős. frt 5.78, — III. minős. frt 7.96.
Minták bérmentve, minta nélkül szövetet nem küldök, mindenki győződjék meg, mit vesz. 780
KRAUSZ LIPÓT FIA
posztó gyári és ruharaktára Budapest, IV., kigyótér 3. szám alatt.

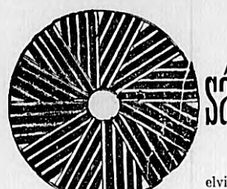

BRZORÁD J. REZSŐ sárospataki malomkövei

Sárospatakon,

elvitázhatlanul a világ **első** malomkövei. Mert a legfinomabb őrlésre ép oly jók, mint a franczia kövek; a **simaőrlésre** pedig rendkivüli módon felülmulják a franczia köveket. Legjobb bizonyitéka ennek az a körülmény, hogy még **nyugot Németország részére is nagyon keresettek,** a hol egy pár sárospataki malomkő **150 márkával drágább,** mint ott a franciák. Tehát egészen alaptalan, ha itteni némely malomtulajdonos a köveket drágáknak találja, a hol **olcsóbbak,** mint a franciák.

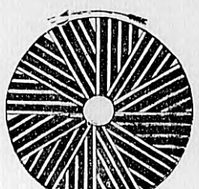

Megrendelések elfogadtatnak:
1. **Brzorád J. Rezső** kovamalomkő-gyárában **Sárospatakon** (posta-, vasut- és távirda állomás) — 2. A

Főraktárban Budapesten

GEITTNER és RAUSCH uraknál

3. **Szegedon Pálfy testvérek** uraknál. — 4. **Aradon Magyari Ferencz** urnál. — 5. **Nagyváradon Kugler Albert** urnál és 6. — az alólirottnál.

Árjegyzékek az elősorolt helyekről kivánatra bérmentve küldetnek.

Miután vállalatom fennállása óta még sohasem voltam képes valamennyi megrendelést a tulajdonképeni idény alatt junius—októberben pontosan teljesiteni, — kérem bárminemü szükségletre nézve a megrendeléseket lehetőleg minél előbb megtenni.

Számos megrendelést kér 781 Mély tisztelettel

Mogyorós, utolsó posta Táth. **BRZORÁD J. REZSŐ.**

ELSŐ CS. és KIR. 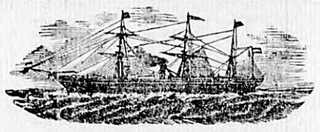 SZABADALMAZOTT

DUNA-GŐZHAJÓZÁSI-TÁRSASÁG.

HIRDETMÉNY.

Az idei, Budapesten tartandó **általános országos kiállitás** alkalmából f. évi májns 1-től fogva, a f. évi márczius 15-én kiadott menetrendben jelzett személyszállitó-hajókon utazók részére, kik a **budapesti kiállitást** látogatják, az alantabb felsorolt állomásokról és **mérsékelt árak** mellett, **menetjegyek,** valamint **menet- és tértijegyek** adatnak ki, melyek egyszersmind egy **kiállitási belépti-jegy** és egy **kiállitási sorsjegy** átvételére jogositó utalványnyal lesznek ellátva:

Lefelé honnan?	Menetjegy ára 1 belépti-jegy és 1 kiállitási sorsjegy felvételére jogositó utalványnyal I. frt	I. kr.	II. frt	II. kr.	Menet- és térti-jegy ára 1 belépti-jegy és 1 kiállitási sorsjegy felvételére jogositó utalványnyal I. frt	I. kr.	II. frt	II. kr.
Bécs	9	50	6	86	11	70	8	30
Hainburg	8	38	6	10	11	70	8	30
Dévény	8	26	6	02	11	70	3	30
Pozsony	7	90	5	78	9	18	6	62
Körtvélyes	7	02	5	18	9	18	6	62
Süly	6	62	4	90	9	18	6	62
Gönyö	5	02	3	86	6	78	5	02
Győr	5	10	3	90	6	78	5	02
Komárom	4	06	3	22	5	34	4	06
Uj-Szöny	4	06	3	22	5	34	4	06
Almás	3	54	2	98	4	86	3	74
Radvány	3	74	2	98	4	86	3	74
Süttő	3	70	2	98	4	86	3	74
Piszke	3	66	2	94	4	86	2	74
Nyerges-Ujfalu	3	50	2	86	4	86	3	74
Esztergom	3	14	2	58	4	30	3	38
Párkány	3	14	2	58	4	30	3	38
Szobb	2	78	2	34	3	50	2	70
Dömös	2	49	2	04	3	50	2	70
N.-Maros	2	46	2	14	3	10	2	43
Visegrád	2	46	2	14	3	10	2	43
Vácz	2	21	1	97	2	46	2	14

Fölfelé honnan?	Menet- és térti-jegy ára 1 belépti-jegy és 1 kiállitási sorsjegy felvételére jogositó utalványnyal I. frt	I. kr.	II. frt	II. kr.
Orsova	20	70	14	30
Drenkova	20	70	14	30
Moldova	19	74	13	66
Baziás	18	78	13	02
Kubin	17	10	11	90
Pancsova	15	42	10	78
Belgrád	14	70	10	30
Zimony	14	46	10	14
Karlócza	13	26	9	34
Ujvidék	13	02	9	18
Kamenicz	13	02	9	18
Futak	13	02	9	18
Cserevicz	13	02	9	18
Palánka	12	78	9	02
Illok (Ujlak)	12	78	9	02
Vukovár	12	30	8	70
Dálya	12	18	8	62
Gombos	12	06	8	54
Eszék	12	06	8	54

Fölfelé honnan?	Menet- és térti-jegy ára 1 belépti-jegy és 1 kiállitási sorsjegy felvételére jogositó utalványnyal I. frt	I. kr.	II. frt	II. kr.
Drávatorok	12	06	8	54
Apatin	11	82	8	38
Bezdán	10	86	7	74
Mohács	9	66	6	94
Szekcső	9	18	6	62
Baja	8	70	6	30
Szegzárd	7	50	5	50
Tolna	7	14	5	26
Kalocsa	6	18	4	62
Paks	5	82	4	38
Ordas	5	58	4	22
Harta	5	26	4	02
Földvár	4	98	3	82
Apostag	4	70	3	66
Szalk	3	90	3	10
Tass	3	54	2	86
Adony	3	26	2	74
Ercsény	2	70	2	30

Ezen menetjegyek, valamennyi, az illető irányban, folyó évi márczius 15-én érvénybe lépett menetrend szerint közlekedő posta- és személyszállitó hajókon való utazásra jogositanak; 1885. május 1-től kezdve a **kiállitás bezárásáig** (illetőleg a személyhajózásnak ezen vonalokon való beszüntetéséig) **érvényesek** s oly utalványszelvényuel vannak ellátva, mely a kiállitási pénztáraknál a visszamenetre szánt szelvényről levétetik és egy belépti-jegygyel valamint egy kiállitási sorsjegygyel kicseréltetik. Budapesten ilynemü menet- és menet-térti jegyek nem adatnak ki.

Bécs, 1885. április hóban.

Az üzlet-igazgatóság.

Dr. LERAS-féle

PHOSPHORSAVAS VAS

(vas-phosphorát.)

Ezen világos, vizitisztaságú csaknem iznélküli folyadék a legkönnyebben megemészthető állapotban tartalmazza a vasat és azon nagy előnynyel bir a többi vastartalmu gyártmány fölött, hogy a gyomornak minden megterhelése nélkül még a leggyöngébb személyek is használhatják. Ezen szer kiváló szolgálatot tanusit nőknél és fiatalabb fejlődő leányoknál, kik sápkórban szenvednek; szabályozza a havi tisztulást, növeli az étvágyat s főként erősitő gyógyszer, tehát hasznos lábbadozó és gyenge gyermekeknek.

Raktár az osztrák-magyar birodalom minden nagyobb gyógyszertárában, Budapesten **Török József** gyógyszerésznél. 341

PALLAS irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkiadóhivatalában **(Budapest, IV. ker. granátos-utcza 6. szám)** megjelent és minden könyvárusnál kapható:

A PÁRBÉR

MAGYARORSZÁGON

JOGTÖRTÉNETI FEJLŐDÉSE ÉS JELEN ÁLLÁSA SZERINT

OKLEVÉLTÁRI NYOMOZÁSOK ALAPJÁN

Irta

TIMON ÁKOS

jogtudor, képesitett egyetemi magántanár, a győri kir. jogakadémia jog- és államtudományi karánál a jogtörténet és az egyházjog nyilvános rend. tanára.

Ára 4 forint.

Ezen általános elismerést aratott, a képviselőház vitái alkalmával oly igen méltányolt, nagy irodalmi becsesel biró munka gazdag forrás-tanulmányok alapján könnyen érthető világos modorban teljesen kimeritőleg adja elő a párbérintézmény történelmi fejlődését és a pozitiv párbérjogot. Ez utóbbit ugyszólván szerző maga alkotta meg hazánkban az általa felkutatott nagybecsü okmányok alapján. A pozitiv rész minden vitás párbérügyben biztos utmutatóul szolgál ugy a katholikus egyház kebelén belül, mint a hitfelekezet szempontjából; miért is ezen könyv tudományos becse mellett nélkülözhetlen segédeszköz és tanácsadó a lelkészek, birák, közigazgatási hivatalnokok, ügyvédek és párbérkötelezettek számára. — A 411 lapra terjedő szöveghez 1 darab okirat függelék van csatolva.

Nyomatik a kiadótulajdonos: Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársaság körforgó gépén, Budapest, IV., kecskeméti-utcza 6. szám.